Despre preoție în texte alese

editura
ȘTEFAN

Despre preoție în texte alese

Alcătuire de

preot **Ioan Popescu-Galicea** și **Ignatie Monahul**

Apare cu binecuvântarea IPS Serafim,
Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române
a Germaniei, Europei Centrale și de Nord

editura
STEFAN

1. Sublimul preoției creștine este descoperit, la modul revelațional al cuvântului, mai întâi profetic, în cuvintele inspirate ale Vechiului Testament. În realitatea lui soteriologică însă, acest sublim nu aparține decât Împărăției inaugurate de venirea Mântuitorului Iisus Hristos pe pământ, adică Evangheliei și a scrierilor Noului Testament, așa cum acestea se păstrează în Biserica Ortodoxă, constituind zestrea ei dumnezeiască și adevărul ei suprem. Ortodoxia Bisericii deține de fapt semnificația sublimului de care ne ocupăm și e definit ca atare în următoarele aprecieri pauline:

„Voi v-ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc și de miile de îngeri, și de adunarea celor întâi născuți, care sunt scriși în ceruri, și de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și de duhurile drepților celor desăvârșiți și de Iisus, Mijlocitorul Noului Testament, și de sângele stropirii care grăiește mai bine decât al lui Abel" (Evrei 12, 22-24). Cu aceste cuvinte sunte exprimate de către Sfântul Apostol Pavel cele mai însemnate puncte de vedere din care poate fi privită Biserica totdeauna, întrucât între ceresc și pământesc nu mai există o distanță. Ceea ce voia să atingă omul, înălțându-se spre Dumnezeu într-o supremă aspirație de perfecțiune sau

dintr-o sete nespusă de izbăvire, realizează Dumnezeu, coborându-se către om. În Iisus Hristos, mijlocitorul unui nou legământ, se năruie zidul despărțitor dintre lumea noastră și aceea a miilor de îngeri, se pierde prăpastia dintre cei vii și cei morți, fiind adunați împreună într-o comuniune de nedespărțit; cerul e pe pământ, iar firea zidită dobândește un reflex de veșnicie. Cu toată măreția lui simbolică, Ierusalimul, care a aparținut așezământului dintâi, nu ne-a putut dărui modelul universal al unei vieți desăvârșite. Numai prilejul pogorârii Sfântului Duh a preschimbat Muntele Sionului în Biserică, locul unde se înfăptuiește în veacul de acum unirea cu Dumnezeu, prin transformarea întregii noastre făpturi, făcând să strălucească Noul Ierusalim. Așadar, toate citatele vechi-testamentare din culegerea de față au această finalitate de a ne conduce cu gândul la sensul suprem al preoției creștine printr-o viziune ce ne descoperă sublimul drept imaginea cerului coborât de Hristos Domnul pe pământ și încredințat slujirii „aleșilor" Săi în vederea desăvârșirii operei mântuirii.

2. Sublimul preoției creștine se descoperă drept unul dintre cele mai de seamă adevăruri de credință la care a ținut tradiția apostolică și care s-a impus spiritualității patristice, ca normă susținătoare a valorilor Ortodoxiei. Iată înțelesul în care Sfinții Părinți devin ei înșiși „normativi" în definirea sublimului preoției creștine, pe care însă o raportează nemijlocit la Apostolii Domnului. Forța de mărturisire a dreptei credințe nu e concepută astfel decât teoretic, intelectual și teandric, existențial. Puterea miracu-

loasă a Sfântului Duh care, prin dobândirea darului preoției, schimbă la față făptura și prin care Mântuitorul își manifestă prezența Sa reală în Sfintele Taine la înfăptuirea cărora iau parte preoții, lucrează și asupra ființei lor omenești. La acest adevăr se referă și Sfântul Apostol care ține să pună în lumină o notă specifică a „celor care s-au învrednicit a fi slujitori ai Noului Testament" (cf. II Cor. 3.6). „Iar noi (acești slujitori), privind ca în oglindă, cu fața descoperită, slavă Domnului, ne prefacem în același chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului" (II. Cor. 3,18). Meritul Sfinților Părinți este tocmai acela de a face accesibil dreptmăritorilor creștini misterul sublimului preoției creștine, având drept sursă de inspirație mărturisirea tradiției apostolice și pe Sfinții Apostoli înșiși.

Cugetând profund aspura marilor fapte dumezeiești ale vieții lui Hristos, Sfântul Pavel a fost cel dintâi care a deschis un orizont de largi perspective interpretării credinței creștine, în cuprinsul căruia aveau să fie înțelese demnitatea supraomenească și responsabilitatea slujirii preoțești. Dar scopul acestei înțelegeri nu este contemplarea gratuită, ci transpunerea ideilor în acțiune, în mijloace eficiente de misiune, în elemente destinate edificării vieții spirituale. Marele Apostol a văzut în lucrarea preoțească puterea în stare să-l ridice pe credincios deasupra lui însuși, să-l unească în mod real cu Hristos, să-l transforme, să-l înalțe în atmosfera de pace pe care o aduce în conștiință ideea eliberării de păcat, să-i comunice energia sfințitoare a dumnezeieștilor taine, care să-l conducă, încă în această lume, în împărăția luminii cerești. „O, adâncul

bogăției, al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu" (Romani 11,33). Demnitatea preoțească întrece orice idee și vrednicie. Ea este o diaconie a nemuririi și a nestricăciunii vieții vesnice, după modelul arătat de Domnul, care S-a făcut pe Sine „slujitor altarului și cortului celui adevărat, pe care l-a înfipt Dumnezeu și nu omul" (Evrei 8,2). În acest sens, preoția creștină e o slujire a dreptății și a neprihănirii (II Corinteni 11,15), o lucrare care urmărește teandria (cf. Galateni 4,15) și care ridică umanitatea la înălțimea sfinteniei îndumnezeitoare (cf. Evrei 7,11; 10.29).

3. O semnificatie a sublimului preoției creștine, cea despre care putem spune că e cel mai mult trecută cu vederea, priveste demnitatea profetică a preotului, iar culegeri de față: *„Despre preoție în texte alese"* (alcătuită de Părintii Ioan Popescu și Ignatie Monahul) îi corespund unele date ce se încadrează în temă, pe mai mult de jumătate din antologia prezentă: „Preoția la teologi și oamenii de cultură". În ce privește demnitatea profetică, o importantă dimensiune a preoției creștine, sacerdoții epocii apostolice isi văd îndeplinirea îndatoririlor lor cultice în perspectiva slujirii „evanghelice" a marilor taine rânduite de Hristos Domnul. Pentru ei, „Evanghelia" constituie împlinirea, respectiv desăvârșirea tuturor profețiilor, în acest sens Hristos fiind unicul profet. Pe de o parte, Hristos este profet, pentru că este Om adevărat, având, împreună cu Domnia și slujirea preoțească, și Profeția ca deplinătate în El a naturii umane. Pe de altă parte, Hristos este interpretul unic al propriului Lui cuvânt dumnezeiesc, vorbind

despre Dumnezeu ca Dumnezeu. Puterea dată omului de a auzi prin Botez vocea lui Dumnezeu, de a-I distinge voia și de a-I răspunde este, așadar, un dar pe care îl primește orice creștin (cf. Fapte 2,17). Demnitatea profetică de care se învrednicește preotul înseamnă mai mult, fiind intim legată de îndatorirea ce-i revine în marea taină a prefacerii pâinii, vinului și apei în „trupul și sângele" lui Hristos. Prin urmare, mai mult decât descoperirea și transmiterea înțelepciunii divine, ea este descoperirea și transmiterea tainei celei din veac ascunse, care „în alte veacuri nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, cum s-a descoperit acum sfinților Săi apostoli și prooroci în Duhul" (Efeseni 3,5). Asemenea sfinților Apostoli, episcopii și preoții Bisericii dreptmăritoare, învestiți cu un înfricoșat privilegiu care întrece prin măreția euharistică atribuțiile vestirii vechi testamentare, deschid și pătrund inimile celor ce primesc cuvântul eliberator al adevărului. Iar acest adevăr, care îi face cu adevărat liberi pe toți ascultătorii, le dă și puterea de a fi întotdeauna și peste tot „martori ai lui Hristos", ceea ce înseamnă a dobândi supremul conținut și ultimul înțeles a tot ceea ce suntem și a tot ceea ce facem. Preotul profet împlinește o poruncă, ascultând de un glas, de vocea pe care în alte condiții a auzit-o Saul din Tars, viitorul Apostol al neamurilor, în ceasul Damascului: „Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină, de la puterea satanei la Dumnezeu, ca să ia iertare de păcate și parte cu cei ce s-au sfințit prin credința în Mine" (Fapte 26,18). Așadar, stăpânit de sublimul prezenței euharistice, preotul profet nu este doar omul care vorbește despre Dumnezeu, ci este cel în care Dumnezeu Însuși vorbește despre Sine. Când

repetă cuvintele Evangheliei, pe care Hristos-Domnul le-a rostit, el își dă seama că fiecare cuvânt pronunțat de Iisus conține în fapt toată prezența Lui. De la acest mod profetic de a-L propovădui și mărturisi pe Hristos se inspiră atât predica creștină, cât și cultura creștină propriu-zisă, prin care viața trăită devine forma cea mai puternică de transmitere a mesajului creștin. O ultimă condiție care privește descoperirea sublimului preoției în persoana slujitorului Domnului o constituie conștiința chemării acestuia la săvârșirea Sfintei Euharistii. Preotul se cuvine a-L „cunoaște pe Hristos și puterea Învierii Lui" potrivit dorinței pe care și-o exprimă Apostolul Pavel cu aceste cuvinte: „Să fiu primit părtaș la patimile Lui și asemănându-mă cu moartea Lui" (Filipeni 3,10). Producând jertfa euharistică, preoții Domnului au înaintea lor, pe altar, Mielul lui Dumnezeu, „sângele stropirii care grăiește mai bine decât al lui Abel" (Evrei 12,24). Dar odată cu aducerea acestui „sacrificiu veșnic", gustând din pâinea și vinul pe care Domnul li-l dă în veșnica Cină a ființei Lui tainice, se cuvine să se ofere și pe ei „ca o jertfă vie, sfântă, Domnului bine plăcută" (Romani 12,1). Lui Timotei, Sfântul Pavel îi mărturisește „Eu de acum mă jertfesc" (σπένδομαι) (2 Timotei IV,6). Verbul σπένδομαι se referă la acțiunea de a turna vinul peste jertfă sau deasupra altarului, în semnul unei libațiuni, iar în cazul de față desemnează caracterul sacerdotal al unei vieți închinate lui Hristos. Chiar vorbind despre propria lui moarte, când Sfântul Pavel folosește expresia „vărsarea sângelui" (Filipeni 2,17), cuvintele sale exprimă și simțirea cu care el se oferă pe sine Domnului și

Stăpânului său. Această idee paulină primește la Sfântul Grigorie de Nazianz o formulare de principiu: „Nimeni nu este vrednic de marele Dumnezeu, de sacrificiu și de marele Preot, dacă nu s-a adus mai întâi el ca vie și sfântă jertfă".

Preot Prof. univ. Ilie Moldovan

I. Preoția, în lumina Sfintei Scripturi

Să iei la tine pe Aaron, fratele tău, și pe fiii lui, ca dintre fiii lui Israel să-Mi fie preoți Aaron și fiii lui Aaron: Nadab, Abiud, Eleazar și Itamar. (Ieș. 28, 1)

Și nimeni nu-și ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu după cum și Aaron. (Evr. 5, 4)

Și de la turmă m-a luat Domnul și mi-a zis: „Du-te și proroceşte în poporul Meu Israel!" (Am. 7, 15)

Și a zis Domnul către el: Mergi, fiindcă acesta Îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a regilor, și a fiilor lui Israel. (Fapt. 9, 15)

Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu. (Rom. 1, 1)

Pavel, chemat apostol al lui Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și fratele Sostene. (I Cor. 1, 1)

Și pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întâi apostoli, al doilea proroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au

darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor. (I Cor. 12, 28)

Dar când a binevoit Dumnezeu, Care m-a ales din pântecele mamei mele și m-a chemat prin harul Său. (Gal. 1, 15)

Înainte de a te fi zămislit în pântece, te-am cunoscut, și înainte de a ieși din pântece, te-am sfințit și te-am rânduit proroc pentru popoare. (Ier. 1, 5)

Că iată, Eu te-am făcut astăzi cetate întărită, stâlp de fier și zid de aramă înaintea acestei țări întregi: înaintea regilor lui Iuda, înaintea căpeteniilor ei, înaintea preoților ei și înaintea poporului țării. (Ier. 1, 18)

Turn te-am pus în mijlocul poporului Meu și stâlp, ca să afli și să urmărești drumul lor. (Ier. 6, 27)

Și te voi face pentru poporul acesta zid tare de aramă. Vor lupta împotriva ta, dar nu te vor birui, pentru că Eu sunt cu tine, ca să te scap și să te izbăvesc, zice Domnul. (Ier. 15, 20)

Apoi mi-a zis: „Fiul omului, mănâncă ceea ce ai dinainte, mănâncă această hârtie și mergi de grăiește casei lui Israel!" (Iez. 3, 1)

Și mi-a zis: „Fiul omului, hrănește-ți pântecele și-ți satură lăuntrul tău cu această carte pe care ți-o dau Eu!" și eu am mâncat-o și era în gura mea dulce ca mierea. (Iez. 3, 3)

Prin Care am primit har și apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinței, toate neamurile. (Rom. 1, 5)

Nu că de la noi înșine suntem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înșine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu. (II Cor. 3, 5)

Cel ce ne-a învrednicit să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu. (II Cor. 3, 6)

Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu. (Col. 1, 25)

Spre aceasta mă și ostenesc și mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârșește în mine cu putere. (Col. 1, 29)

Al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale. (Ef. 3, 7)

Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăția lui Hristos, de nepătruns. (Ef. 3, 8)

Și apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pământ. (Mat. 28, 18)

Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. (Mat. 28, 19)

Învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin. (Mat. 28, 20)

Și a rânduit pe cei doisprezece, pe care i-a numit apostoli, ca să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască. (Mc. 3, 14)

Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. (Mc. 16, 15)

Iar după acestea, Domnul a ales alți șaptezeci (și doi) și i-a trimis câte doi înaintea feței Sale, în fiecare cetate și loc, unde Însuși avea să vină. (Lc. 10, 1)

Deci după ce au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât

acestia?". El I-a răspuns: „Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc". Zis-a lui: „Paşte mieluşeii Mei". (In 21, 15) Iisus i-a zis iarăşi, a doua oară: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?". El I-a zis: „Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc". Zis-a Iisus lui: „Păstoreşte oile Mele". (In 21, 16) Iisus i-a zis a treia oară: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?". Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubeşti? Şi I-a zis: „Doamne, Tu ştii toate. Tu ştii că Te iubesc". Iisus i-a zis: „Paşte oile Mele". (In 21, 17)

✞

Dar nimic nu iau în seamă şi nu pun nici un preţ pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea şi slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu. (Fapt. 20, 24)

✞

Dar scoală-te şi stai pe picioarele tale. Căci spre aceasta M-am arătat ţie: ca să te rânduiesc slujitor şi martor, şi al celor ce ai văzut, şi al celor întru care Mă voi arăta ţie. (Fapt. 26, 16)

✞

Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine. (Fapt. 26, 18)

✞

Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu. (Rom. 1, 1)

✞

Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înţelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos. (I Cor. 1, 17)

✞

Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl, Care L-a înviat pe El din morţi. (Gal. 1, 1)

✞

Şi el a dat pe unii apostoli, pe alţii proroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători. (Ef. 4, 11)

✞

Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos. (Ef. 4, 12)

✞

Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc. (I Tim. 1, 12)

✞

Spre aceasta am fost pus eu propovăduitor şi apostol şi învăţător al neamurilor. (II Tim. 1, 11)

✞

Apropiaţi-vă de Mine şi ascultaţi acestea: De la început Eu n-am grăit întru ascuns, de când se întâmplă aceste lucruri Eu sunt de faţă. Şi acum, Domnul Dumnezeu mă trimite cu Duhul Său! (Is. 48, 16)

✞

Dar a intrat în mine Duhul și m-a ridicat în picioare, iar Domnul mi-a grăit și mi-a zis: „Mergi și te închide în casa ta!" (Iez. 3, 24).

✝

Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului. (Fapt. 1, 8)

✝

Iar Duhul i-a zis lui Filip: „Apropie-te și te alipește de carul acesta". (Fapt. 8, 29)

✝

Iar Duhul mi-a zis să merg cu ei, de nimic îndoindu-mă. Și au mers cu mine și acești șase frați și am intrat în casa bărbatului. (Fapt. 11, 12)

✝

Și pe când slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Osebiți-mi pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat". (Fapt. 13, 2)

✝

Deci, ei, mânați de Duhul Sfânt, au coborât la Seleucia și de acolo au plecat cu corabia la Cipru. (Fapt. 13, 4)

✝

Și ei au străbătut Frigia și ținutul Galatiei, opriți fiind de Duhul Sfânt ca să propovăduiască cuvântul în Asia. (Fapt. 16, 6)

✝

Venind la hotarele Misiei, încercau să meargă în Bitinia, dar Duhul lui Iisus nu i-a lăsat. (Fapt. 16, 7)

✝

Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrați Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său. (Fapt. 20, 28)

✝

Și găsind pe ucenici, am rămas acolo șapte zile. Aceștia spuneau lui Pavel, prin duhul, să nu se suie la Ierusalim. (Fapt. 21, 4)

✝

Comoara cea bună, ce ți s-a încredințat, păzește-o cu ajutorul Sfântului Duh, Care sălășluiește întru noi. (II Tim. 1, 14)

✝

Că Mă voi pogorî acolo și voi vorbi cu tine și voi lua din duhul care este peste tine și voi pune peste ei ca să ducă ei cu tine sarcina poporului și să nu o duci numai tu singur. (Num. 11, 17)

✝

Iar eu, mulțumită Duhului lui Dumnezeu, sunt plin de putere, de dreptate și de tărie, ca să vădesc fărădelegea lui Iacov și păcatul lui Israel. (Mih. 3, 8)

✝

Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. (Lc. 24, 49)

Şi pe când se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunaţi, şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi grăiau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu. (Fapt. 4, 31)

✞

Şi a plăcut cuvântul înaintea întregii mulţimi, şi au ales pe Ştefan, bărbat plin de credinţă şi de Duh Sfânt, şi pe Filip, şi pe Prohor, şi pe Nicanor, şi pe Timon, şi pe Parmena, şi pe Nicolae, prozelit din Antiohia. (Fapt. 6, 5)

✞

Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, întru Duhul Sfânt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care şi îngerii doresc să privească. (I Petr. 1, 12)

✞

Să îmbraci cu acestea pe fratele tău, Aaron, şi împreună cu el şi pe fiii lui, să-i ungi, să-i întăreşti în slujbele lor şi să-i sfinţeşti, ca să-Mi fie preoţi. (Ieş. 28, 41)

✞

Să îmbraci pe Aaron în sfintele veşminte şi să-l ungi şi să-l sfinţeşti, ca să-mi fie preot. (Ieş. 40, 13)

✞

De curăţit însă să vă cureţe preotul care este uns ca să slujească în locul tatălui său. (Lev. 16, 32)

✞

Înainte de a te fi zămislit în pântece, te-am cunoscut, şi înainte de a ieşi din pântece, te-am sfinţit şi te-am rânduit proroc pentru popoare. (Ier. 1, 5)

✞

Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul. (In 17, 17)

✞

Deci, de se va curăţi cineva pe sine de acestea, va fi vas de cinste, sfinţit, de bună trebuinţă stăpânului, potrivit pentru tot lucrul bun. (II Tim. 2, 21)

✞

Cine vă primeşte pe voi pe Mine Mă primeşte, şi cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. (Mat. 10, 40)

✞

Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine. (Lc. 10, 16)

✞

Adevărat, adevărat zic vouă: Cel care primeşte pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primeşte; iar cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. (In 13, 20)

✞

Căci nu suntem ca cei mulţi, care strică cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăţia inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos. (II Cor. 2, 17)

✞

În numele lui Hristos, aşadar, ne înfăţişăm ca mijlocitori, ca şi cum Însuşi Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă

rugăm, în numele lui Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu. (II Cor. 5, 20)

✠

Şi chiar de mă voi lăuda, ceva mai mult, cu puterea noastră pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre dărâmarea voastră, nu mă voi ruşina. (II Cor. 10, 8)

✠

Pentru aceea vă scriu acestea, nefiind de faţă, ca atunci când voi fi de faţă să nu cutez cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre dărâmare. (II Cor. 13, 10)

✠

De aceea, cel ce dispreţuieşte (acestea), nu dispreţuieşte un om, ci pe Dumnezeu, Care v-a dat pe Duhul Său cel Sfânt. (I Tes. 4, 8)

✠

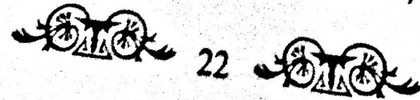
Că iată, Eu te-am făcut astăzi cetate întărită, stâlp de fier şi zid de aramă înaintea acestei ţări întregi: înaintea regilor lui Iuda, înaintea căpeteniilor ei, înaintea preoţilor ei şi înaintea poporului ţării. (Ier. 1, 18)

✠

Ei se vor lupta împotriva ta, dar nu te vor birui, că Eu sunt cu tine, ca să te izbăvesc, zice Domnul. (Ier. 1, 19)

✠

Pentru aceasta voi împietri chipul tău ca şi chipurile lor şi fruntea ta întocmai ca frunţile lor. (Iez. 3, 8)

Voi face fruntea ta ca diamantul, mai tare decât stânca. Să nu te temi de ei şi de faţa lor să nu te sperii, căci ei sunt un neam de răzvrătiţi. (Iez. 3, 9)

✠

Iar eu, mulţumită Duhului lui Dumnezeu, sunt plin de putere, de dreptate şi de tărie, ca să vădesc fărădelegea lui Iacov şi păcatul lui Israel. (Mih. 3, 8)

✠

Şi Domnul a zis lui Pavel, noaptea, în vedenie: „Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea". (Fapt. 18, 9)

✠

Pentru că Eu sunt cu tine şi nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ţi facă rău. Căci am mult popor în cetatea aceasta. (Fapt. 18, 10)

✠

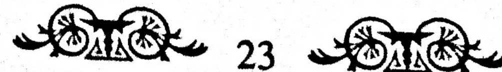
Iar în noaptea următoare, arătându-i-Se, Domnul i-a zis: „Îndrăzneşte, Pavele! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine la Ierusalim, aşa trebuie să mărturiseşti şi la Roma". (Fapt. 23, 11)

✠

Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească. (I Cor. 3, 6) Astfel nici cel ce sădeşte nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu Care face să crească. (I Cor. 3, 7) Cel care sădeşte şi cel care udă sunt una şi fiecare îşi va lua plata după osteneala sa. (I Cor. 3, 8)

✠

Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; şi harul Lui care este în mine n-a fost în zadar, ci m-am ostenit mai

mult decât ei toţi. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine. (I Cor. 15, 10)

Mulţumire fie adusă deci lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos şi descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoştinţei Sale! (II Cor. 2, 14) Şi chiar de mă voi lăuda, ceva mai mult, cu puterea noastră, pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre dărâmarea voastră, nu mă voi ruşina. (II Cor. 10, 8)

Căci Cel ce a lucrat prin Petru în apostolia tăierii împrejur, a lucrat şi prin mine la neamuri. (Gal. 2, 8)

Al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale. (Ef. 3, 7) Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăţia lui Hristos, de nepătruns. (Ef. 3, 8)

Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om şi învăţând pe orice om, întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişăm pe tot omul, desăvârşit, în Hristos Iisus. (Col. 1, 28) Spre aceasta mă şi ostenesc şi mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârşeşte în mine cu putere. (Col. 1, 29)

Şi pe tine, fiul omului, te-am pus Eu străjer casei lui Israel şi tu vei auzi cuvânt din gura Mea şi îi vei vesti din partea Mea. (Iez. 33, 7)

Dacă i se pare cuiva că este proroc sau om duhovnicesc, să cunoască că cele ce vă scriu sunt porunci ale Domnului. (I Cor. 14, 37)

Căci nu suntem ca cei mulţi, care strică cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăţia inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos. (II Cor. 2, 17)

În numele lui Hristos, aşadar, ne înfăţişăm ca mijlocitori, ca şi cum Însuşi Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu! (II Cor. 5, 20)

Fiindcă ştiţi ce porunci v-am dat, prin Domnul Iisus. (I Tes. 4, 2)

Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu suntem; voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu. (I Cor. 3, 9)

Şi voi, voi veţi fi numiţi preoţi ai Domnului, slujitori ai Dumnezeului nostru. Bunătăţile popoarelor voi le veţi mânca şi cu averile lor voi vă veţi mândri. (Is. 61, 6)

Că pentru aceasta plătiţi şi dări. Căci (dregătorii) sunt slujitorii lui Dumnezeu, stăruind în această slujire neîncetat. (Rom. 13, 6)

Ci în toate înfățișându-ne pe noi înșine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări. (II Cor. 6, 4) Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca prinosul neamurilor, fiind sfințit în Duhul Sfânt, să fie bine primit. (Rom. 15, 16)

✠

Asa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu. (I Cor. 4, 1)

✠

Precum ați primit învățătură de la Epafras, iubitul, împreună-slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos. (Col. 1, 7)

✠

Punându-le înaintea fraților acestea, vei fi bun slujitor al lui Hristos Iisus, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunei învățături căreia ai urmat. (I Tim. 4, 6)

✠

Al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale. (Ef. 3, 7)

✠

Dacă, bine-adevărat, rămâneți întemeiați în credință, tari și neclintiți de la nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer și al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel. (Col. 1, 23)

✠

Apoi vă voi da păstori după inima Mea, care vă vor păstori cu știință și pricepere. (Ier. 3, 15)

✠

Și el a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători. (Ef. 4, 11)

✠

Voi pune peste acestea păstori, care le vor paște și ele nu se vor mai teme, nici se vor mai speria, nici se vor mai pierde, zice Domnul. (Iac. 5, 14)

✠

Pe preoții cei dintre voi îi rog ca unul ce sunt împreună-preot și martor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei celei ce va să se descopere. (I Petr. 5, 1)

✠

Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rânduit. (Fapt. 20, 28)

✠

Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. (Filip. 1, 1)

✠

Vrednic de crezare, este cuvântul: de poftește cineva episcopie, bun lucru dorește. (I Tim. 3, 1) Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană, bărbat al unei singure femei, veghetor, înțelept, cuviincios, iubitor de străini, destoinic să învețe pe alții. (I Tim. 3, 2)

✠

Căci se cuvine ca episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de câștig urât. (Tit 1, 7) Atunci Agheu, trimisul Domnului, după rânduiala trimiterii lui de Domnul, a grăit poporului în acest chip: „Eu sînt cu voi!" zice Domnul. (Ag. 1, 13)

✞

În numele lui Hristos, așadar, ne înfățișăm ca mijlocitori, ca și cum Însuși Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu! (II Cor. 5, 20)

✞

Dar ei și-au bătut joc de trimișii cei de la Dumnezeu și n-au ținut seamă de cuvintele Lui; au batjocorit pe prorocii Lui, până ce mânia Domnului s-a coborât peste poporul Lui, încât acesta n-a mai avut scăpare. (II Paral. 36, 16)

✞

Eu sunt Domnul Care întărește cuvântul slugilor Mele și împlinește sfatul trimișilor Mei. Eu am zis Ierusalimului: „Vă fi locuit" și cetăților lui Iuda: „Zidite vor fi". Și Eu le voi ridica din dărâmături! (Is. 44, 26)

✞

Atunci Domnul a dat mărturie împotriva lui Israel și a lui Iuda prin toți prorocii Săi, prin toți văzătorii, zicând: „Întoarceți-vă din căile voastre cele rele și păziți poruncile Mele, așezămintele Mele și toată învățătura pe care Eu am dat-o părinților voștri și pe care v-am dat-o și vouă prin proroci, robii Mei". (IV Reg. 17, 13)

✞

Trimis-am la voi pe toți prorocii, robii Mei, i-am trimis dis-de-dimineață și am zis: Să se întoarcă fiecare de la calea lui cea rea și să vă îndreptați purtările, să nu mergeți după alți dumnezei, ca să le slujiți, și veți trăi în pământul acesta pe care l-am dat vouă și părinților voștri; dar voi nu v-ați plecat urechea și nu M-ați ascultat. (Ier. 35, 15)

✞

Trimis-am la voi necontenit pe toți slujitorii Mei, prorocii; i-am trimis dis-de-dimineață, ca să vă spună: Nu faceți acest lucru urâcios, pe care Eu îl urăsc. (Ier. 44, 4)

✞

„Nu fiți ca părinții voștri, cărora le-au propovăduit prorocii de mai înainte, strigând: «Așa zice Domnul Savaot: Întoarceți-vă din căile voastre cele rele și de la faptele voastre cele rele!» Dar ei n-au ascultat și nu au voit să ia aminte la Mine", zice Domnul. (Zah. 1, 4)

✞

Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. (Lc. 24, 47)

✞

Dar Dumnezeu, trecând cu vederea veacurile neștiinței, vestește acum oamenilor ca toți de pretutindeni să se pocăiască. (Fapt. 17, 30)

✞

Mărturisind și iudeilor și elinilor întoarcerea la Dumnezeu prin pocăință și credința în Domnul nostru Iisus Hristos. (Fapt. 20, 21)

Şi le-a zis: Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată făptura. (Mc. 16, 15)

Şi făcându-se multă vorbire, s-a sculat Petru şi le-a zis: „Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că, din primele zile, Dumnezeu m-a ales între voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvântul Evangheliei şi să creadă". (Fapt. 15, 7)

Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu. (Rom. 1, 1)

Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înţelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos. (I Cor. 1, 17)

Ci, după cum am fost socotiţi vrednici de Dumnezeu ca să ni se încredinţeze Evanghelia, aşa vorbim, nu căutând să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu Care ne încearcă inimile. (I Tes. 2, 4)

După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, cea încredinţată mie. (I Tim. 1, 11)

Să dai poporului Său cunoştinţa mântuirii întru iertarea păcatelor lor. (Lc. 1, 77)

Bărbaţi fraţi, fii din neamul lui Avraam şi cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvântul acestei mântuiri. (Fapt. 13, 26)

Aceasta, ţinându-se după Pavel şi după noi, striga, zicând: „Aceşti oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mântuirii!" (Fapt. 16, 17)

Vă aduc aminte, fraţilor, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care aţi şi primit-o, întru care şi staţi. (I Cor. 15, 1) Prin care şi sunteţi mântuiţi; cu ce cuvânt v-am binevestit-o – dacă o ţineţi cu tărie, afară numai dacă n-aţi crezut în zadar. (I Cor. 15, 2)

Întru Care şi voi, auzind cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, crezând în El, aţi fost pecetluiţi cu Sfântul Duh al făgăduinţei. (Ef. 1, 13)

Iubiţilor, punând toată râvna să vă scriu despre mântuirea cea de obşte, simţit-am nevoie să vă scriu şi să vă îndemn ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor, odată pentru totdeauna. (Iud. 3)

Şi toate sunt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos şi Care ne-a dat nouă slujirea împăcării. (II Cor. 5,18). Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine Însuşi, nesocotindu-le greşelile lor şi punând în noi cuvântul împăcării. (II Cor. 5, 19)

În numele lui Hristos, așadar, ne înfățișăm ca mijlocitori, ca și cum Însuși Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu! (II Cor. 5, 20)

Și El a trimis fiilor lui Israel cuvântul, binevestind pacea prin Iisus Hristos: Acesta este Domn peste toate. (Fapt. 10, 36) „Dați curaj Ierusalimului și strigați-i că munca de rob a luat sfârșit, fărădelegea sa a fost ispășită și că a luat pedeapsă îndoită din mâna Domnului pentru păcatele sale“. (Is. 40, 2)

Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. (Lc. 24, 47)

Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veți ține, vor fi ținute. (In 20, 23)

Despre Acesta mărturisesc toți prorocii, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui. (Fapt. 10, 43)

Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbați frați, că prin Acesta vi se vestește iertarea păcatelor și că, de toate câte n-ați putut să vă îndreptați în Legea lui Moise... (Fapt. 13, 38)

Mărturisind și iudeilor și elinilor întoarcerea la Dumnezeu prin pocăință și credința în Domnul nostru Iisus Hristos. (Fapt. 20, 21)

Prin Care am primit har și apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinței, toate neamurile. (Rom. 1, 5)

Dar ce zice Scriptura? „Aproape este de tine cuvântul, în gura ta și în inima ta“, adică cuvântul credinței pe care-l propovăduim. (Rom. 10, 8)

Dar cum vor chema numele Aceluia în Care încă n-au crezut? Și cum vor crede în Acela de Care n-au auzit? Și cum vor auzi, fără propovăduitor? (Rom. 10, 14)

Iar acum arătată prin Scripturile prorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu și cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinței. (Rom. 16, 26)

Dar ce este Apollo? și ce este Pavel? Slujitori prin care ați crezut voi și după cum i-a dat Domnul fiecăruia. (I Cor. 3, 5)

Cunoscând deci frica de Domnul, căutăm să înduplecăm pe oameni, dar lui Dumnezeu Îi suntem binecunoscuți și nădăjduiesc că suntem binecunoscuți și în cugetele voastre. (II Cor. 5, 11)

Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă. (Mat. 5, 14) Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă. (Mat. 5, 15) Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri. (Mat. 5, 16)

Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor și parte cu cei ce s-au sfințit, prin credința în Mine. (Fapt. 26, 18)

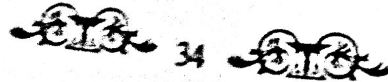
Fiindcă Dumnezeu, Care a zis: „Strălucească, din întuneric, lumina", El a strălucit în inimile noastre, ca să strălucească cunoștința slavei lui Dumnezeu, pe fața lui Hristos. (II Cor. 4, 6) Prorocul care a văzut vis, povestească-l ca vis, iar cel ce are cuvântul Meu, acela să spună cuvântul Meu adevărat. Ce legătură poate fi între pleavă și grăunțele de grâu curat, zice Domnul? (Ier. 23, 28)

Iar, la iconomi, mai ales, se cere ca fiecare să fie aflat credincios. (I Cor. 4, 2)

Iar ca să știi și voi cele despre mine și ce fac, Tihic, iubitul frate și credinciosul slujitor întru Domnul, vi le va aduce la cunoștință pe toate. (Ef. 6, 21)

Precum ați primit învățătură de la Epafras, iubitul, împreună-slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos. (Col. 1, 7)

Toate câte mă privesc pe mine le va face cunoscute Tihic, iubitul frate, credincios slujitor și împreună-rob cu mine în Domnul. (Col. 4, 7)

Mulțumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios și m-a pus să-I slujesc. (I Tim. 1, 12)

„Plecați, plecați, ieșiți de acolo! Nu vă atingeți de lucru spurcat! Ieșiți, curățiți-vă, voi, cei care purtați vasele Domnului!" (Is. 52, 11)

În curăție, în cunoștință, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefățarnică. (II Cor. 6, 6)

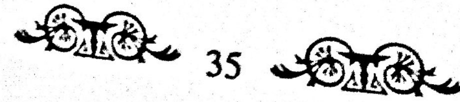

Nimeni să nu disprețuiască tinerețile tale, ci fă-te pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția. (I Tim. 4, 12)

Pe femeile bătrâne îndeamnă-le ca pe niște mame, pe cele tinere ca pe surori, în toată curăția. (I Tim. 5, 2)

Nu-ți pune mâinile degrabă pe nimeni, nici nu te face părtaș la păcatele altora. Păstrează-te curat. (I Tim. 5, 22)

✞

Să fie sfinți ai Dumnezeului lor și să nu pângărească numele Dumnezeului lor, că ei aduc jertfă Domnului și pâine Dumnezeului lor și de aceea să fie sfinți. (Lev. 21, 6)

✞

Voi sunteți martori, și Dumnezeu de asemenea, cât de sfânt și cât de drept și fără de prihană ne-am purtat între voi, credincioșii. (I Tes. 2, 10)

✞

Ci iubitor de străini, iubitor de bine, înțelept, drept, cuvios, cumpătat. (Tit 1, 8)

✞

Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană, bărbat al unei singure femei, veghetor, înțelept, cuviincios, iubitor de străini, destoinic să învețe pe alții. (I Tim. 3, 2)

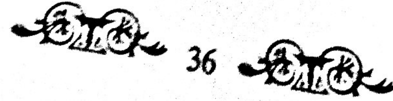
✞

Să păzești porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos. (I Tim. 6, 14)

✞

Căci se cuvine ca episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de câștig urât. (Tit 1, 7)

✞

Și întru aceasta mă străduiesc și eu ca să am totdeauna înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor un cuget neîntinat. (Tit 24, 16)

✞

Căci lauda noastră aceasta este: mărturia conștiinței noastre că am umblat în lume, și mai ales la voi, în sfințenie și în curăție dumnezeiască, nu în înțelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu. (II Cor. 1, 12)

✞

Iar eu am răspuns: „O, Doamne, Dumnezeule, eu nu știu să vorbesc, pentru că sunt încă tânăr". (Ier. 1, 6)

✞

Slujind Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrimi și încercări care mi s-au întâmplat prin uneltirile iudeilor. (Fapt. 20, 19)

✞

Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu. (I Cor. 15, 9)

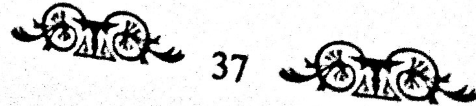
✞

Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăția lui Hristos, de nepătruns. (Ef. 3, 8)

✞

Pe mine, care mai înainte huleam, prigoneam și batjocoream. Totuși am fost miluit, căci în necredința mea, am lucrat din neștiință. (I Tim. 1, 13)

✞

Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul c
Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcă
toşi, dintre care cel dintâi sunt eu. (I Tim. 1, 15)

✞

Dragostea mea cu voi toţi, în Hristos Iisus! Amin
(I Cor. 16, 24)

✞

Astfel, iubindu-vă, eram bucuroşi să vă dăm nu numa
Evanghelia lui Dumnezeu, ci chiar şi sufletele noastre
pentru că ne-aţi devenit iubiţi. (I Tes. 2, 8)

✞

Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă
credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu
duhul, cu credinţa, cu curăţia. (I Tim. 4, 12)

✞

Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea ş
urmează dreptatea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea
blândeţea. (I Tim. 6, 11)

✞

Fugi de poftele tinereţilor şi urmează dreptatea, cre-
dinţa, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din
inimă curată. (II Tim. 2, 22)

✞

Fereşte-te de întrebările nebuneşti, ştiind că dau prilej
de ceartă. (II Tim. 2, 23)

✞

Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând faţă cu toţi, destoinic să dea învăţătură, îngăduitor. (II Tim. 2, 24)

✞

Certând cu blândeţe pe cei ce stau împotrivă, ca doar le va da Dumnezeu pocăinţă spre cunoaşterea adevărului. (II Tim. 2, 25)

✞

Ci iubitor de străini, iubitor de bine, înţelept, drept, cuvios, cumpătat. (Tit 1, 8)

✞

Căci din multă supărare şi cu inima strânsă de durere, v-am scris cu multe lacrimi, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi dragostea pe care o am cu prisosinţă către voi. (II Cor. 2, 4)

✞

Deci eu foarte bucuros voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre, deşi, iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit mai puţin. (II Cor. 12, 15)

✞

Precum este cu dreptate să gândesc astfel despre voi toţi; căci vă port în inima mea, şi în lanţurile mele, şi în apărarea şi în întărirea Evangheliei, fiindcă voi toţi sunteţi părtaşi la acelaşi har cu mine. (Filip. 1, 7) Căci martor îmi este Dumnezeu, că vă doresc pe voi pe toţi, cu dragostea lui Hristos Iisus. (Filip. 1, 8)

✞

Tehanciuc

Deci, fraţii mei iubiţi şi mult doriţi, bucuria şi cu[...]
mea, aşa să staţi întru Domnul, iubiţii mei. (Filip. 4, 1)

✞

Noi însă am fost blânzi în mijlocul vostru, aşa pre[...] o doică îngrijeşte pe fiii săi. (I Tes. 2, 7) Astfel, iubin[...] vă, eram bucuroşi să vă dăm nu numai Evanghelia [...] Dumnezeu, ci chiar şi sufletele noastre, pentru că ne-a[...] devenit iubiţi. (I Tes. 2, 8)

✞

Ca un părinte pe copiii săi, precum ştiţi, aşa v-am ruga[...] şi v-am mângâiat. (I Tes. 2, 11)

✞

Drept aceea, privegheaţi, aducându-vă aminte că, tim[...] de trei ani, n-am încetat noaptea şi ziua să vă îndemn, c[...] lacrimi, pe fiecare dintre voi. (Fapt. 20, 31)

✞

Spun adevărul în Hristos, nu mint, martor fiindu-mi conştiinţa mea în Duhul Sfânt. (Rom. 9, 1) Că mare îmi este întristarea şi necurmată durerea inimii. (Rom. 9, 2) Căci aş fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru fraţii mei, cei de un neam cu mine, după trup. (Rom. 9, 3)

✞

Căci mulţi, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun şi plângând, se poartă ca duşmani ai crucii lui Hristos. (Filip. 3, 18)

✞

Dar nimic nu iau în seamă şi nu pun nici un preţ pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea şi slujba mea

pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu. (Fapt. 20, 24)

✞

Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu. (Fapt. 20, 27)

✞

Atunci a răspuns Pavel: Ce faceţi de plângeţi şi-mi sfâşiaţi inima? Căci eu sunt gata nu numai să fiu legat, ci să şi mor în Ierusalim pentru numele Domnului Iisus. (Fapt. 21, 13)

✞

Şi chiar dacă mi-aş vărsa sângele pentru jertfa şi slujirea credinţei voastre, mă bucur şi vă fericesc pe voi pe toţi. (Filip. 2, 17)

✞

Vă aduceţi aminte, fraţilor, de osteneala şi de truda noastră; lucrând zi şi noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, aşa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu. (I Tes. 2, 9)

✞

Argint, sau aur, sau haină n-am poftit de la nimeni. (Fapt. 20, 33) Voi înşivă ştiţi că mâinile acestea au lucrat pentru trebuinţele mele şi ale celor ce erau cu mine. (Fapt. 20, 34)

✞

Dacă alţii se bucură de acest drept asupra voastră, oare nu cu atât mai mult noi? Dar nu ne-am folosit de dreptul

acesta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem piedică Evan-
gheliei lui Hristos. (I Cor. 9, 12)

✠

Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evan-
ghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi, pentru
ca voi să vă înălțați? (II Cor. 11, 7)

✠

Și de față fiind la voi și în lipsuri aflându-mă, n-am
făcut supărare nimănui. Căci în cele ce mi-au lipsit, m-au
îndestulat frații veniți din Macedonia. Și în toate m-am
păzit și mă voi păzi, să nu vă fiu povară. (II Cor. 11, 9)

✠

Iată, a treia oară sunt gata să vin la voi și nu vă voi fi
povară, căci nu caut ale voastre, ci pe voi. Pentru că nu
copiii sunt datori să agonisească pentru părinți, ci părinții
pentru copii. (II Cor. 12, 14)

✠

Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și de truda
noastră; lucrând zi și noapte, ca să nu fim povară nici
unuia din voi, așa v-am propovăduit Evanghelia lui
Dumnezeu. (I Tes. 2, 9)

✠

Căci acum noi suntem vii, dacă voi stați neclintiți întru
Domnul. (I Tes. 3, 8)

✠

De aceea, dacă o mâncare smintește pe fratele meu, nu
voi mânca în veac carne, ca să nu aduc sminteală fratelui
meu. (I Cor. 8, 13)

✠

Ci îmi chinuiesc trupul meu și îl supun robiei; ca nu
cumva, altora propovăduind, eu însumi să mă fac netreb-
nic. (I Cor. 9, 27)

✠

Precum și eu plac tuturor în toate, necăutând folosul
meu, ci pe al celor mulți, ca să se mântuiască. (I Cor. 10, 33)

✠

Noi însă am fost blânzi în mijlocul vostru, așa precum
o doică îngrijește pe fiii săi. (I Tes. 2, 7)

✠

Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și
urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea,
blândețea! (I Tim. 6, 11)

✠

Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie
blând față cu toți, destoinic să dea învățătură, îngăduitor.
(II Tim. 2, 24)

✠

Tu însă mi-ai urmat în învățătură, în purtare, în nă-
zuință, în credință, în îndelungă- răbdare, în dragoste, în
stăruință. (II Tim. 3, 10)

✠

Propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără de
timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare
și învățătura. (II Tim. 4, 2)

✠

Ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, strâmtorări. (II Cor. 6, 4)

✞

Ţinându-se de cuvântul cel credincios al învăţăturii, că să fie destoinic şi să îndemne la învăţătura cea sănătoasă să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

✞

Fiţi următori ai mei, precum şi eu sunt al lui Hristos! (I Cor. 11, 1)

✞

Fraţilor, faceţi-vă urmăritorii mei şi uitaţi-vă la aceia care umblă astfel precum ne aveţi pildă pe noi. (Filip. 3, 17)

✞

Nu doar că n-avem putere, ci ca să ne dăm pe noi înşine pildă vouă, spre a ne urma. (II Tes. 3, 9)

✞

Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia. (I Tim. 4 ,12)

✞

Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învăţătură neschimbare, cuviinţă. (Tit 2, 7)

✞

Nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei. (I Petr. 5, 3)

✞

Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale ruşinii, neumblând în vicleşug, nici stricând cuvântul lui Dumnezeu, ci făcându-ne cunoscuţi prin arătarea adevărului faţă de orice conştiinţă omenească înaintea lui Dumnezeu. (II Cor. 4, 2)

✞

Cunoscând deci frica de Domnul, căutăm să înduplecăm pe oameni, dar lui Dumnezeu Îi suntem binecunoscuţi şi nădăjduiesc că suntem binecunoscuţi şi în cugetele voastre. (II Cor. 5, 11)

✞

Nu vă înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi, căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunericul? (II Cor. 6, 14)

✞

Căci voi, fraţilor, v-aţi făcut următori ai Bisericilor lui Dumnezeu, care sunt în Iudeea, întru Hristos Iisus, pentru că aţi suferit şi voi aceleaşi de la cei de un neam cu voi, după cum şi ele de la iudei. (I Tes. 2, 4)

✞

Sileşte-te să te arăţi încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu faţa curată, drept învăţând cuvântul adevărului. (II Tim. 2, 14)

✞

Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin! (II Tim. 4, 5)

✞

Fugi de poftele tinereților și urmează dreptatea, cre-dința, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul d inimă curată. (II Tim. 2, 22)

✠

Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană, bă-bat al unei singure femei, veghetor, înțelept, cuviincio iubitor de străini, destoinic să învețe pe alții. (I Tim. 3, 2) Bine chivernisind casa lui, având copii ascultători, cu toată bună-cuviința. (I Tim. 3, 4) Căci dacă nu știe cineva să-și rânduiască propria lui casă, cum va purta grijă de Biserica lui Dumnezeu? (I Tim. 3, 5) Episcopul să nu fie de curând botezat, ca nu cumva, trufindu-se, să cadă în osânda diavolului. (I Tim. 3, 6) Dar el trebuie să aibă și mărturie bună de la cei din afară, ca să nu cadă în ocară și în cursa diavolului. (I Tim. 3, 7)

✠

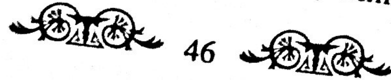
Nimeni să nu disprețuiască tinerețile tale, ci fă-te pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția. (I Tim. 4, 12)

✠

Până voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățătură. (I Tim. 4, 13)

✠

Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor mai-marilor pre-oților. (I Tim. 4, 14) Cugetă la acestea, ține-te de acestea, ca propășirea ta să fie vădită tuturor. (I Tim. 4, 15)

Ia aminte la tine însuți și la învățătură; stăruie în aces-tea, căci, făcând aceasta, și pe tine te vei mântui, și pe cei care te ascultă. (I Tim. 4, 16)

✠

Ferește-te de întrebările nebunești, știind că dau prilej de ceartă. (II Tim. 2, 23) Un slujitor al Domnului nu tre-buie să se certe, ci să fie blând față cu toți, destoinic să dea învățătură, îngăduitor. (II Tim. 2, 24) Certând cu blândețe pe cei ce stau împotrivă, ca doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea adevărului. (II Tim. 2, 25)

✠

Căci se cuvine ca episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de câștig urât. (Tit 1, 7) Ci iubitor de străini, iubitor de bine, înțelept, drept, cuvios, cumpătat. (Tit 1, 8) Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

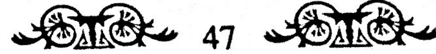
✠

Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învățătură neschimbare, cuviință. (Tit 2, 7) Cuvânt sănătos și fără prihană, pentru ca cel potrivnic să se rușineze, neavând de zis nimic rău despre noi. (Tit 2, 8)

✠

Bine chivernisind casa lui, având copii ascultători, cu toată bună-cuviința. (I Tim. 3, 4)

✠

Femeile (lor) de asemenea să fie cuviincioase, ne clevetitoare, cumpătate, credincioase întru toate. (I Tim. 3, 11)

✠

De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioşi, nu sub învinuire de desfrânare sau neascultători. (Tit 1, 6)

✠

Dacă alţii se bucură de acest drept asupra voastră, oare nu cu atât mai mult noi? Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem piedică Evangheliei lui Hristos. (I Cor. 9, 12)

✠

Căci, deşi sunt liber faţă de toţi, m-am făcut rob tuturor, ca să dobândesc pe cei mai mulţi. (I Cor. 9, 19)

Cu iudeii am fost ca un iudeu, ca să dobândesc pe iudei; cu cei de sub lege, ca unul de sub lege, deşi eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege. (I Cor. 9, 20)

Cu cei ce n-au Legea, m-am făcut ca unul fără lege, deşi nu sunt fără Legea lui Dumnezeu, ci având Legea lui Hristos, ca să dobândesc pe cei ce n-au Legea. (I Cor. 9, 21)

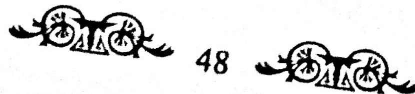
Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobândesc; tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii. (I Cor. 9, 22)

Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea. (I Cor. 9, 23)

✠

Precum şi eu plac tuturor în toate, necăutând folosul meu, ci pe al celor mulţi, ca să se mântuiască. (I Cor. 10, 33)

✠

Şi de faţă fiind la voi şi în lipsuri aflându-mă, n-am făcut supărare nimănui. Căci în cele ce mi-au lipsit, m-au îndestulat fraţii veniţi din Macedonia. Şi în toate m-am păzit şi mă voi păzi, să nu vă fiu povară. (II Cor. 11, 9)

✠

Nici n-am mâncat de la cineva pâine în dar, ci, cu muncă şi cu trudă, am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi. (II Tes. 3, 8)

✠

Iată-mă, mărturisiţi asupra mea înaintea Domnului şi a unsului Lui, de am luat cuiva boul, de am luat cuiva asinul, de am asuprit pe cineva şi de am apăsat pe cineva; de am luat de la cineva mită şi am închis ochii la judecata lui, vă voi despăgubi. (I Reg. 12, 3)

✠

Argint, sau aur, sau haină, n-am poftit de la nimeni. (Fapt. 20, 33)

✠

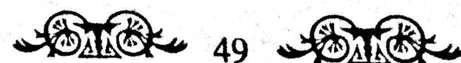
Nebeţiv, nedeprins să bată, neagonisitor de câştig urât, ci blând, paşnic, neiubitor de argint. (I Tim. 3, 3)

✠

Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedaţi la vin mult, neagonisitori de câştig urât. (I Tim. 3, 8)

✠

Păstoriţi turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câştig urât, ci din dragoste. (I Petr. 5, 2)

Căci niciodată nu ne-am arătat cu cuvinte de lingu[illegible], după cum știți, nici cu ascunse porniri de lăcom[illegible], Dumnezeu îmi este martor. (I Tes. 2, 5)

✠

Că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor și [illegible] ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit de la credință și s-a[illegible] străpuns cu multe dureri. (I Tim. 6, 10)

✠

Căci acum caut bunăvoința oamenilor sau pe a l[illegible] Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aș plăc[illegible] însă oamenilor, n-aș fi rob al lui Hristos. (Gal. 1, 10)

✠

Ci, după cum am fost socotiți vrednici de Dumneze[illegible] ca să ni se încredințeze Evanghelia, așa vorbim, nu căutân[illegible] să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu Care ne încearc[illegible] inimile. (I Tes. 2, 4)

Nici n-am căutat slavă de la oameni, nici de la voi, nic[illegible] de la alții, deși puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lu[illegible] Hristos. (I Tes. 2, 6)

✠

Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând față cu toți, destoinic să dea învățătură, îngăduitor. (II Tim. 2, 24)

Fiul omului! Iată, te-am pus străjer casei lui Israel; vei asculta deci cuvântul ce-Mi va ieși din gură și-l vei vesti ca din partea Mea. (Iez. 3, 17)

De voi zice celui rău: Vei muri! și tu nu-l vei înștiința, nici nu-i vei grăi, pentru a abate pe cel rău de la calea lui cea rea, ca să trăiască, cel rău va pieri în nelegiuirea sa și Eu voi cere sângele lui din mâna ta. (Iez. 3, 18)

Iar dacă tu vei înștiința pe cel rău și el nu se va întoarce de la răutatea lui și de la calea sa cea rea, acela va pieri de păcatul său, iar tu îți vei mântui sufletul tău. (Iez. 3, 19)

De asemenea, când cel drept se va abate de la dreptatea sa și va săvârși răul când voi pune înaintea lui o cursă și va muri, dacă tu nu l-ai înștiințat, acela va muri pentru păcatul său, iar faptele lui de dreptate, pe care le-a făcut el, nu i se vor pomeni, și Eu voi cere sângele lui din mâinile tale. (Iez. 3, 20)

Iar dacă tu vei înștiința pe cel drept să nu păcătuiască și el nu va păcătui, atunci va fi și el viu, pentru că a fost înștiințat, și îți vei mântui și tu sufletul tău. (Iez. 3, 21)

✠

Și pe tine, fiul omului, te-am pus Eu străjer casei lui Israel și tu vei auzi cuvânt din gura Mea și îl vei vesti din partea Mea. (Iez. 33, 7)

Când Eu voi zice păcătosului: „Păcătosule, vei muri!", și tu nu-i vei grăi nimic, ca să vestești pe păcătos să se abată de la calea lui, atunci păcătosul acela va muri pentru păcatele sale, iar sângele lui îl voi cere din mâna ta. (Iez. 33, 8) Iar dacă tu ai vestit pe păcătos să se abată de la calea lui și să se întoarcă de la ea, și el nu s-a abătut de la calea lui, atunci el va muri pentru păcatele lui, iar tu ți-ai scăpat viața. (Iez. 33, 9)

✠

Ascultați pe mai marii voștri și vă supuneți lor, fiin[d că] ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de s[…] seamă, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând, c[ă] aceasta nu v-ar fi de folos. (Evr. 13, 17)

✠

Apoi vă voi da păstori după inima Mea, care vă vo[r] păstori cu știință și pricepere. (Ier. 3, 15)

✠

Voi pune peste acestea păstori, care le vor paște, și ele nu se vor mai teme, nici se vor mai speria, nici se vor mai pierde, zice Domnul. (Ier. 23, 4)

✠

Fiul omului, proorocește împotriva păstorilor lui Israel, proorocește și le spune: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: „Vai de păstorii lui Israel, care s-au păstorit pe ei înșiși! Păstorii nu trebuia ei oare să păstorească turma?“ (Iez. 34, 2).

✠

Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrați Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său. (Fapt. 20, 28)

✠

Pe lângă cele din afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile. (II Cor. 11, 28)

✠

Păstoriți turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câștig urât, ci din dragoste. (I Petr. 5, 2)

✠

Iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecând, întorcându-te, întărește pe frații tăi. (Lc. 22, 32)

✠

Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să stăruie în credință și (arătându-le) că prin multe suferințe trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu. (Fapt. 14, 22)

✠

Iar Iuda și cu Sila, fiind și ei proroci, au mângâiat prin multe cuvântări pe frați și i-au întărit. (Fapt. 15, 32)

✠

Și străbătea Siria și Cilicia, întărind Bisericile. (Fapt. 15, 41)

✠

Și stând acolo câtva timp, a plecat, străbătând pe rând ținutul Galatiei și Frigia, întărind pe toți ucenicii. (Fapt. 18, 23)

✠

Privegheați, stați tari în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă. (I Cor. 16, 13)

✠

Și am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu și împreună-lucrător cu noi la Evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îndemne în credința voastră. (I Tes. 3, 2)

✠

Între tindă și Altar să plângă preoții, slujitorii Domnului, și să zică: „Milostivește-Te, Doamne, către poporul Tău și nu face de ocară moștenirea Ta, ca să-și bată

joc de ea neamurile!" Pentru ce să se spună printre neamuri: „Unde este Dumnezeul lor?" (Ioil 2, 17)

✠

Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia Îi slujesc cu duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său, că neîncetat fac pomenire despre voi. (Rom. 1, 9) Cerând totdeauna în rugăciunile mele ca să am cumva, prin voința Lui, vreodată, bun prilej ca să vin la voi. (Rom. 1, 10)

✠

Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele. (Ef. 1, 16) Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere. (Ef. 1, 17) Și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui, în cei sfinți. (Ef. 1, 18)

✠

Pentru aceasta, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos. (Ef. 3, 14) Din Care își trage numele orice neam în cer și pe pământ. (Ef. 3, 15) Să vă dăruiască, după bogăția slavei Sale, ca să fiți puternic întăriți, prin Duhul Său, în omul dinăuntru. (Ef. 3, 16) Și Hristos să Se sălășluiască, prin credință, în inimile voastre, înrădăcinați și întemeiați fiind în iubire. (Ef. 3, 17) Ca să puteți înțelege împreună cu toți sfinții care este lărgimea și lungimea și înălțimea și adâncimea. (Ef. 3, 18) Și să cunoașteți iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoștință, ca să vă umpleți de toată plinătatea lui Dumnezeu. (Ef. 3, 19)

✠

Căci totdeauna, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toți, cu bucurie. (Filip. 1, 4)

✠

Și aceasta mă rog, ca iubirea voastră să prisosească tot mai mult și mai mult, întru cunoștință și întru orice pricepere. (Filip. 1, 9)

✠

Mulțumim lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne totdeauna pentru voi. (Col. 1, 3)

✠

De aceea și noi, din ziua în care am auzit aceasta, nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem să vă umpleți de cunoașterea voii Lui, întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească. (Col. 1, 9)

✠

Vă îmbrățișează Epafras, care este dintre voi, rob al lui Iisus Hristos, pururea luptând pentru voi în rugăciunile sale, ca să stați desăvârșiți și plini de tot ce este voința lui Dumnezeu. (Col. 4, 12)

✠

Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți și vă pomenim în rugăciunile noastre. (I Tes. 1, 2)

✠

Iar pe voi, Domnul să vă înmulțească și să prisosiți în dragoste unul către altul și către toți, precum și noi față de voi. (I Tes. 3, 12) Spre întărirea inimilor voastre, ca să fiți fără de prihană întru sfințenie, înaintea lui Dumnezeu,

Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toți sfinții Săi. (I Tes. 3, 13)

✞

Însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru, Care ne-a iubit pe noi și ne-a dat, prin har, veșnică mângâiere și bună nădejde. (II Tes. 2, 16) Să mângâie inimile voastre și să vă întărească, la tot lucrul și cuvântul bun. (II Tes. 2, 17)

✞

Și chiar de mă voi lăuda, ceva mai mult, cu puterea noastră, pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre dărâmarea voastră, nu mă voi rușina. (II Cor. 10, 8)

✞

De mult vi se pare că ne apărăm față de voi. Dar noi grăim în Hristos, înaintea lui Dumnezeu. Și toate acestea, iubiții mei, pentru zidirea voastră. (II Cor. 12, 19)

✞

Pentru aceea vă scriu acestea, nefiind de față, ca atunci, când voi fi de față, să nu cutez cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre dărâmare. (II Cor. 13, 10)

✞

Și el a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători. (Efes. 4, 11) Spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos. (Efes. 4, 12)

✞

Doar voi izbuti să ațâț râvna celor din neamul meu și să mântuiesc pe unii dintre ei. (Rom. 11, 14)

✞

Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobândesc; tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii. (I Cor. 9, 22)

✞

Vă aduc aminte, fraților, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați și primit-o, întru care și stați. (I Cor. 15, 1) Prin care și sunteți mântuiți; cu ce cuvânt v-am binevestit-o – dacă o țineți cu tărie, afară numai dacă n-ați crezut în zadar. (I Cor. 15, 2)

✞

Să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate. (Iac. 5, 20)

✞

Pe alții, smulgându-i din foc, mântuiți-i; de alții însă, fie-vă milă cu frică, urând și cămașa spurcată de pe trupul lor. (Iuda 23)

✞

Întăriți-vă voi, mâini slabe, și prindeți putere, genunchi slăbănogi. (Is. 35, 3)

✞

„Mângâiați, mângâiați pe poporul Meu“, zice Dumnezeul vostru. (Is. 40, 1)

✞

Cel ce proorocește vorbește oamenilor, spre zidire, îndemn și mângâiere. (I Cor. 14, 3)

✝

Cel ce ne mângâie pe noi în tot necazul nostru, ca să putem să mângâiem și noi pe cei care se află în tot necazul, prin mângâierea cu care suntem noi înșine mângâiați de Dumnezeu. (II Cor. 1, 4)

✝

Deci fie că suntem strâmtorați, este pentru a voastră mângâiere și mântuire, fie că suntem mângâiați, este pentru a voastră mângâiere, care vă dă putere să îndurați cu răbdare aceleași suferințe pe care le suferim și noi. (II Cor. 1, 6)

✝

L-am trimis pe el la voi, pentru aceasta, ca să aflați cele despre noi și să mângâie inimile voastre. (Ef. 6, 22)

✝

Ca un părinte pe copiii săi, precum știți, așa v-am rugat și v-am mângâiat. (I Tes. 2, 11)

✝

Iar ucenicii au hotărât ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraților care locuiau în Iudeea. (Fapt. 11, 29) Ceea ce au și făcut, trimițând preoților prin mâna lui Barnaba și a lui Saul. (Fapt. 11, 30)

✝

După mulți ani, am venit ca să aduc neamului meu milostenii și prinoase. (Fapt. 24, 17)

✝

Acum însă mă duc la Ierusalim, ca să slujesc sfinților. (Rom. 15, 25) Căci Macedonia și Ahaia au binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții de la Ierusalim. (Rom. 15, 26)

✝

Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinți, precum am rânduit pentru Bisericile Galatiei, așa să faceți și voi. (I Cor. 16, 1)

✝

Prisosința voastră să împlinească lipsa acelora, pentru ca și prisosința lor să împlinească lipsa voastră, spre a fi potrivire. (II Cor. 8, 14)

✝

Numai să ne aducem aminte de săraci, ceea ce tocmai m-am și silit să fac. (Gal. 2, 10)

✝

Pe zidurile tale, Ierusalime, Eu pun străjeri, care nici zi, nici noapte nu vor tăcea! Voi, care aduceți aminte Domnului de făgăduințele Lui, să n-aveți odihnă! (Is. 62, 6)

✝

Fiul omului! Iată, te-am pus străjer casei lui Israel; vei asculta deci cuvântul ce-Mi va ieși din gură și-l vei vesti ca din partea Mea. (Iez. 3, 17)

✝

Ascultați pe mai-marii voștri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând, căci aceasta nu v-ar fi de folos. (Evr. 13, 17)

De voi zice celui rău: Vei muri! și tu nu-l vei înștiința, nici nu-i vei grăi, pentru a abate pe cel rău de la calea lui cea rea, ca să trăiască, cel rău va pieri în nelegiuirea sa și Eu voi cere sângele lui din mâna ta. (Iez. 3, 18) Iar dacă tu vei înștiința pe cel rău și el nu se va întoarce de la răutatea lui și de la calea sa cea rea, acela va pieri de păcatul său, iar tu îți vei mântui sufletul tău. (Iez. 3, 19) De asemenea, când cel drept se va abate de la dreptatea sa și va săvârși răul când voi pune înaintea lui o cursă și va muri, dacă tu nu l-ai înștiințat, acela va muri pentru păcatul său, iar faptele lui de dreptate, pe care le-a făcut el, nu i se vor pomeni, și Eu voi cere sângele lui din mâinile tale. (Iez. 3, 20) Iar dacă tu vei înștiința pe cel drept să nu păcătuiască și el nu va păcătui, atunci va fi și el viu, pentru că a fost înștiințat, și îți vei mântui și tu sufletul tău. (Iez. 3, 21)

✠

Și stând ei împotrivă și hulind, el, scuturându-și hainele, a zis către ei: Sângele vostru asupra capului vostru! Eu sunt curat. De acum înainte mă voi duce la neamuri. (Fapt. 18, 6)

✠

Că eu cunosc îndărătnicia ta și cerbicia ta; dacă și acum, când trăiesc eu cu voi, sunteți îndărătnici înaintea Domnului, dar cu cât mai mult veți fi după moartea mea? (Deut. 31, 27)

✠

Acum du-te, scrie acestea pe o tablă și trece-le într-o carte, ca să fie pentru mai târziu mărturie veșnică. (Is. 30, 8)

Pentru că ei sunt un popor de răzvrătiți, feciori mincinoși, care nu voiesc să asculte de legea Domnului. (Is. 30, 9)

✠

Strigă din toate puterile și nu te opri, dă drumul glasului să sune ca o trâmbiță, vestește poporului Meu păcatele sale și casei lui Iacov fărădelegile sale. (Is. 58, 1)

✠

Acela mi-a zis: Fiul omului, am să te trimit la fiii lui Israel, la acești oameni neascultători, care s-au răzvrătit împotriva Mea; ei, ca și părinții lor, păcătuiesc înaintea Mea până în ziua de astăzi. (Iez. 2, 3) Acești fii sunt nerușinați și cu inima împietrită; la ei te trimit Eu, ca să le zici: Așa grăiește Domnul! (Iez. 2, 4) Ori te-or asculta, ori nu te-or asculta – căci sunt un neam îndărătnic –, să știe însă că este între ei un proroc. (Iez. 2, 5) Dar tu, fiul omului, să nu te temi de ei și de cuvintele lor să nu te sperii, deși ei vor fi pentru tine spini și ciulini, și ai să trăiești între ei ca între scorpii; să nu te temi de cuvintele lor și de fața lor să nu te sperii, deși sunt un neam îndărătnic. (Iez. 2, 6) Ci să le spui cuvintele Mele, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, căci sunt un neam de răzvrătiți. (Iez. 2, 7)

✠

Scoală și mergi la cei duși în robie, la fiii poporului tău și, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, tu grăiește-le și le spune: Așa zice Domnul Dumnezeu. (Iez. 3, 11)

✠

Dar când îți voi grăi, voi deschide gura ta și tu le vei zice: Așa grăiește Domnul Dumnezeu! Cine va vrea să

asculte, să asculte, și cine nu va vrea să asculte, să
asculte, căci sunt un neam îndărătnic. (Iez. 3, 27)

✞

Și spune casei celei răzvrătite a lui Israel: Așa grăi-
Domnul Dumnezeu: Destul vouă, casa lui Israel, cu toate
urâciunile voastre! (Iez. 44, 6)

✞

Iar eu, mulțumită Duhului lui Dumnezeu, sunt plin de
putere, de dreptate și de tărie, ca să vădesc fărădelegea lu-
Iacov și păcatul lui Israel. (Mih. 3, 8)

✞

Voi cei tari în cerbice și netăiați împrejur la inimă și la
urechi, voi pururea stați împotriva Duhului Sfânt, precum
și părinții voștri, așa și voi! (Fapt. 7, 51)

✞

Strigă din toate puterile și nu te opri, dă drumul glasu-
lui să sune ca o trâmbiță, vestește poporului Meu păcatele
sale și casei lui Iacov fărădelegile sale. (Is. 58, 1) În fiecare
zi Mă caută, pentru că ei voiesc să știe căile Mele, ca un
popor care făptuiește dreptatea și de la legea Dumnezeului
său nu se abate. Ei Mă întreabă despre legile dreptății și
doresc să se apropie de Dumnezeu. (Is. 58, 2)

✞

Ascultați cuvântul Domnului, toți bărbații lui Iuda, care intrați pe această poartă ca să vă închinați Domnului! (Ier. 7, 2) Așa zice Domnul Savaot, Dumnezeul lui Israel: Îndreptați-vă căile și faptele voastre și vă voi lăsa să trăiți în locul acesta! (Ier. 7, 3)

✞

Spune deci bărbaților lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului: Așa zice Domnul: Iată, Eu vă gătesc rele și uneltiri împotriva voastră. Așadar să se întoarcă fiecare de la calea lui cea rea; îndreptați-vă căile și purtările voastre! (Ier. 18, 10) Dar ei zic: „Este zadarnic! Noi vom trăi după gândul nostru și ne vom purta fiecare după învârtoșarea inimii noastre celei rele“. (Ier. 18, 11)

✞

Trimis-a Domnul la noi necontenit pe toți robii Săi proroci și voi n-ați ascultat, nici v-ați plecat urechea ca să-i ascultați. (Ier. 25, 4) Vi s-a zis: Să se întoarcă fiecare de calea sa cea rea și de la faptele sale cele urâte, și veți trăi în țara pe care Domnul a dat-o vouă și părinților voștri din veac în veac. (Ier. 25, 5) Și să nu umblați după alți dumnezei, ca să le slujiți și să vă închinați lor, și să nu Mă mâniați cu faptele mâinilor voastre, și nu vă voi face nici un fel de rău. (Ier. 25, 6)

✞

Așa zice Domnul: Stai în curtea templului Domnului și grăiește tuturor cetăților lui Iuda, care vin la închinare în templul Domnului, toate cuvintele ce îți voi porunci să le grăiești, să nu lași nici un cuvânt. (Ier. 26, 2)

✞

Și să luați aminte la cuvintele robilor Mei proroci, pe care-i trimit la voi, pe care-i trimit dis-de-dimineață, și voi nu-i ascultați. (Ier. 26, 5)

✞

Acela mi-a zis: Fiul omului, am să te trimit la fiii lui Israel, la acești oameni neascultători, care s-au răzvrătit împotriva Mea; ei, ca și părinții lor, păcătuiesc înaintea Mea până în ziua de astăzi. (Iez. 2, 3) Acești fii sunt nerușinați și cu inima împietrită; la ei te trimit Eu, ca să le zici: Așa grăiește Domnul! (Iez. 2, 4) Ori te-or asculta, ori nu te-or asculta – căci sunt un neam îndărătnic –, să știe însă că este între ei un proroc. (Iez. 2, 5)

✠

Și pe tine, fiul omului, te-am pus Eu străjer casei lui Israel și tu vei auzi cuvânt din gura Mea și îl vei vesti din partea Mea. (Iez. 33, 7) Când Eu voi zice păcătosului: „Păcătosule, vei muri", și tu nu-i vei grăi nimic, ca să vestești pe păcătos să se abată de la calea lui, atunci păcătosul acela va muri pentru păcatele sale, iar sângele lui îl voi cere din mâna ta. (Iez. 33, 8) Iar dacă tu ai vestit pe păcătos să se abată de la calea lui și să se întoarcă de la ea, și el nu s-a abătut de la calea lui, atunci el va muri pentru păcatele lui, iar tu ți-ai scăpat viața. (Iez. 33, 9)

✠

A prins a grăi zicând: „Oare nu este acesta Babilonul cel mare, pe care l-am clădit eu întru tăria puterii mele și spre cinstea strălucirii mele, ca reședință regală?" (Dan. 4, 27).

✠

Acum eu, Nabucodonosor, laud, înalț și preamăresc pe Împăratul cerului; toate faptele Lui sunt adevărate și căile Lui drepte, iar pe cei ce umblă mândri poate să-i smerească! (Dan. 4, 34)

✠

Ieșind, ei propovăduiau să se pocăiască. (Mc. 6, 12)

✠

Iar Petru a zis către ei: Pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, și veți primi darul Duhului Sfânt. (Fapt. 2, 38)

✠

Deci pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre. (Fapt. 3, 19)

✠

Și zicând: Bărbaților, de ce faceți acestea? Doar și noi suntem oameni, asemenea pătimitori ca voi, binevestind să vă întoarceți de la aceste deșertăciuni către Dumnezeu cel viu, Care a făcut cerul și pământul, marea și toate cele ce sunt în ele. (Fapt. 14, 15)

✠

Mărturisind și iudeilor, și elinilor întoarcerea la Dumnezeu prin pocăință și credința în Domnul nostru Iisus Hristos. (Fapt. 20, 21)

✠

Apropiați-vă de Dumnezeu și Se va apropia și El de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi cei îndoielnici. (Iac. 4, 8)

✠

În numele lui Hristos, așadar, ne înfățișăm ca mijlocitori, ca și cum Însuși Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu! (II Cor. 5, 20)

✠

Nu, copiii mei, nu este bună vestea ce o aud eu despr... voi; nu mai faceți așa, căci nu este bună vestea care o aud eu; voi răzvrătiți poporul Domnului. (I Regi 2, 24)

✠

Pe cei ce păcătuiesc mustră-i de față cu toți, ca ceilalți să aibă teamă. (I Tim. 5, 20)

✠

Propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare și învățătura. (II Tim. 4, 2)

✠

Mărturia aceasta este adevărată; pentru care pricină mustră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință. (Tit 1, 13)

✠

Acestea grăiește, îndeamnă și mustră cu toată tăria. Nimeni să nu te disprețuiască. (Tit 2, 15)

✠

De omul eretic, după întâia și a doua mustrare, depărtează-te! (Tit 3, 10) Știind că unul ca acesta s-a abătut și a căzut în păcat, fiind singur de sine osândit. (Tit 3, 11)

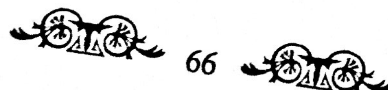
✠

Dintre aceștia sunt Imeneu și Alexandru, pe care i-am dat satanei, ca să se învețe să nu hulească. (I Tim. 1, 20)

✠

Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre. (Mat. 10, 14)

✠

Și dacă într-un loc nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, spre mărturie lor. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi Sodomei și Gomorei în ziua judecății decât cetății aceleia. (Mc. 6, 11)

✠

Și câți nu vă vor primi, ieșind din acea cetate scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor. (Lc. 9, 5)

✠

Iar ei, scuturând asupra lor praful de pe picioare, au venit la Iconiu. (Fapt. 13, 51)

✠

Și stând ei împotrivă și hulind, el, scuturându-și hainele, a zis către ei: Sângele vostru asupra capului vostru! Eu sunt curat. De acum înainte mă voi duce la neamuri. (Fapt. 18, 6)

✠

Iar ei, mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s-au întors la Ierusalim și în multe sate ale samarinenilor binevesteau. (Fapt. 8, 25)

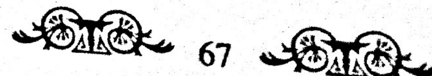
✠

Și acolo propovăduiau Evanghelia. (Fapt. 14, 7)

✠

Astfel, cât despre mine, sunt bucuros să vă vestesc Evanghelia și vouă, celor din Roma. (Rom. 1, 15)

✠

Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, ... Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca prinosul neamurilor ... fiind sfințit în Duhul Sfânt, să fie bine primit. (Rom. 15, ...)

✞

Care este, deci, plata mea? Că, binevestind, pun ... plată Evanghelia lui Hristos înaintea oamenilor, fără să ... folosesc de dreptul meu din Evanghelie. (I Cor. 9, 18)

✞

Vă aduc aminte, fraților, Evanghelia pe care v-am bi... vestit-o, pe care ați și primit-o, întru care și stați. (I Co... 15, 1)

✞

Căci nu ne întindem peste măsură, ca și cum n-am fi ajuns la voi, căci am și ajuns cu Evanghelia lui Hristos până la voi. (II Cor. 10, 14)

✞

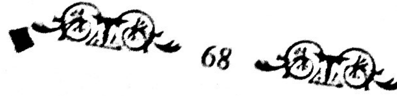
Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălțați? (II Cor. 11, 7)

✞

Rugați-vă și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, când voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei. (Ef. 6, 19)

✞

Că Evanghelia noastră n-a fost la voi numai în cuvânt, ci și întru putere și în Duhul Sfânt și în deplină încredințare, precum bine știți ce fel am fost între voi, pentru voi. (I Tes. 1, 5)

✞

Căci nu suntem ca cei mulți, care strică cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăția inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos. (II Cor. 2, 17)

✞

Silește-te să te arăți încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu fața curată, drept învățând cuvântul adevărului. (II Tim. 2, 15)

✞

Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

✞

Și pe când se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunați și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și grăiau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu. (Fapt. 4, 31)

✞

Iar cei ce se împrăștiaseră străbăteau țara, binevestind cuvântul. (Fapt. 8, 4)

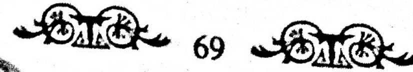
✞

Iar ei, mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s-au întors la Ierusalim și în multe sate ale samarinenilor binevesteau. (Fapt. 8, 25)

✞

Și ajungând în Salamina, au vestit cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Și aveau și pe Ioan slujitor. (Fapt. 13, 5)

✞

Și când au aflat iudeii din Tesalonic că și în Bereea a fost vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, întărâtând și tulburând mulțimile. (Fapt. 17, 13)

✠

Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu. (Col. 1, 25)

✠

Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare-aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința. (Evr. 13, 7)

✠

Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinii, neumblând în vicleșug, nici stricând cuvântul lui Dumnezeu, ci făcându-ne cunoscuți prin arătarea adevărului față de orice conștiință omenească înaintea lui Dumnezeu. (II Cor. 4, 2)

✠

Punându-le înaintea fraților acestea, vei fi bun slujitor al lui Hristos Iisus, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunei învățături căreia ai urmat. (I Tim. 4, 6)

✠

Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

✠

Dar tu grăiește cele ce se cuvin învățăturii sănătoase. (Tit 2, 1)

✠

Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învățătură neschimbare, cuviință. (Tit 2, 7)

✠

Râvnind astfel să binevestesc acolo unde Hristos nu fusese numit, ca să nu zidesc pe temelie străină. (Rom. 15, 20)

✠

Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci vai mie dacă nu voi binevesti! (I Cor. 9, 16) Căci dacă fac aceasta de bună voie, am plată; dar dacă o fac fără voie, am numai o slujire încredințată. (I Cor. 9, 17) Care este, deci, plata mea? Că, binevestind, pun fără plată Evanghelia lui Hristos înaintea oamenilor, fără să mă folosesc de dreptul meu din Evanghelie. (I Cor. 9, 18)

✠

Astfel, iubindu-vă, eram bucuroși să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci chiar și sufletele noastre pentru că ne-ați devenit iubiți. (I Tes. 2, 8)

✠

Rugați-vă și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, când voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei. (Ef. 6, 19)

✠

Având deci o astfel de nădejde, noi lucrăm cu multă îndrăzneală. (II Cor. 3, 12)

✠

Căci nu mă rușinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mântuirea a tot celui care crede, iudeului întâi, și elinului. (Rom. 1, 16)

✞

Deci nu te rușina de a mărturisi pe Domnul nostru, nici de mine, cel pus în lanțuri pentru El, ci pătimește împreună cu mine pentru Evanghelie, după puterea de la Dumnezeu. (II Tim. 1, 8)

✞

Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălțați? (II Cor. 11, 7)

✞

Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și de truda noastră; lucrând zi și noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, așa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu. (I Tes. 2, 9)

✞

Până voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățătură. (I Tim. 4, 13)

✞

Pe cel bătrân să nu-l înfrunți, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cei tineri, ca pe frați. (I Tim. 5, 1)

✞

Propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără de timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare și învățătura. (II Tim. 4, 2)

✞

Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

✞

Acestea grăiește, îndeamnă și mustră cu toată tăria. Nimeni să nu te disprețuiască. (Tit 2, 15)

✞

Certând cu blândețe pe cei ce stau împotrivă, ca doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea adevărului. (II Tim. 2, 25)

✞

Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți! Amin. (II Tes. 3, 18)

✞

Pe cei ce păcătuiesc mustră-i de față cu toți, ca și ceilalți să aibă teamă. (I Tim. 5, 20)

✞

Mărturia aceasta este adevărată; pentru care pricină, mustră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință. (Tit 1, 13)

✞

Căci, frații mei, despre voi, prin cei din casa lui Hloe, mi-a venit știre că la voi sunt certuri. (I Cor. 1, 11) Și spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sunt al lui Pavel, iar eu sunt al lui Apollo, iar eu sunt al lui Chefa, iar eu sunt al lui Hristos! (I Cor. 1, 12)

✞

Fiindcă sunteți tot trupești. Câtă vreme este între voi pizmă și ceartă și dezbinări, nu sunteți, oare, trupești și nu după firea omenească umblați? (I Cor. 3, 3)

✠

Și aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, fiindcă voi vă adunați nu spre mai bine, ci spre mai rău. I Cor. 11, 17 Căci mai întâi aud că atunci când vă adunați în biserică între voi sunt dezbinări, și în parte cred. (I Cor. 11, 18)

✠

Amintește-le acestea și îndeamnă stăruitor înaintea lui Dumnezeu să nu se certe pe cuvinte, ceea ce la nimic nu folosește decât la pierzarea ascultătorilor. (II Tim. 2, 14)

✠

Iar de deșartele vorbiri lumești ferește-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult. (II Tim. 2, 16)

✠

Iar de întrebările nebunești și de înșirări de neamuri și de certuri și de sfădirile pentru lege ferește-te, căci sunt nefolositoare și deșarte. (Tit 3, 9)

✠

Nici să ia aminte la basme și la nesfârșite înșirări de neamuri, care aduc mai degrabă certuri decât lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu, cea întru credință. (I Tim. 1, 4)

✠

O, Timotei, păzește comoara ce ți s-a încredințat, depărtându-te de vorbirile deșarte și lumești și de împotrivirile științei mincinoase! (I Tim. 6, 20)

✠

Ferește-te de întrebările nebunești, știind că dau prilej de ceartă. (II Tim. 2, 23)

✠

Certând cu blândețe pe cei ce stau împotrivă, ca doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea adevărului. (II Tim. 2, 25)

✠

Ținându-se de cuvântul cel credincios al învățăturii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici. (Tit 1, 9)

✠

Ține dreptarul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, cu credința și cu iubirea ce este în Hristos Iisus. (II Tim. 1, 13)

✠

Comoara cea bună ce ți s-a încredințat păzește-o cu ajutorul Sfântului Duh, Care sălășluiește întru noi. (II Tim. 1, 14)

✠

Tu însă rămâi în cele ce ai învățat și de care ești încredințat, deoarece știi de la cine le-ai învățat. (II Tim. 3, 14)

✠

Ia aminte la tine însuți și la învățătură; stăruie în acestea, căci, făcând aceasta, și pe tine te vei mântui, și pe cei care te ascultă. (I Tim. 4, 16)

✠

Căci dacă cel ce vine vă propovăduiește un alt Iisus, pe care nu l-am propovăduit noi, sau luați un alt duh, pe care

nu l-ați luat, sau altă evanghelie pe care nu ați primit-o, voi l-ați îngădui foarte bine. (II Cor. 11, 4)

✞

Dar chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o, să fie anatema! (Gal. 1, 8)

✞

Când am plecat în Macedonia, te-am îndemnat să rămâi în Efes, ca să poruncești unora să nu învețe o altă învățătură. (I Tim. 1, 3)

✞

Nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată. (II Cor. 6, 3)

✞

Deci să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai degrabă judecați aceasta: Să nu dați fratelui prilej de poticnire sau de sminteală. (Rom. 14, 13)

✞

Bine este să nu mănânci carne, nici să bei vin, nici să faci ceva de care fratele tău se poticnește, se smintește sau slăbește (în credință). (Rom. 14, 21)

✞

De aceea, dacă o mâncare smintește pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu aduc sminteală fratelui meu. (I Cor. 8, 13)

✞

Nu fiți piatră de poticnire nici iudeilor, nici elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu. (I Cor. 10, 32)

Această poruncă îți încredințez, fiule Timotei, ca, potrivit proorociilor făcute mai înainte asupra ta, să te lupți lupta cea bună, după cuvântul lor. (I Tim. 1, 18)

✞

Luptă-te lupta cea bună a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori. (I Tim. 6, 12)

✞

Suferă împreună cu mine, ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus. (II Tim. 2, 3)

✞

Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit. (II Tim. 4, 7)

✞

Deci fie că suntem strâmtorați, este pentru a voastră mângâiere și mântuire, fie că suntem mângâiați, este pentru a voastră mângâiere, care vă dă putere să îndurați cu răbdare aceleași suferințe pe care le suferim și noi. (II Cor. 1, 6)

✞

Acum mă bucur de suferințele mele pentru voi și împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, adică Biserica. (Col. 1, 24)

✞

De aceea toate le rabd, pentru cei aleși, ca și ei să aibă parte de mântuirea care este întru Hristos Iisus și de slava veșnică. (II Tim. 2, 10)

✞

Şi toată ziua, în templu şi prin case, nu încetau să învețe şi să binevestească pe Hristos Iisus. (Fapt. 5, 42)

Iar Filip, coborându-se într-o cetate a Samariei, propovăduia pe Hristos. (Fapt. 8, 5)

Iar Filip, deschizând gura sa şi începând de la scriptura aceasta, i-a binevestit pe Iisus. (Fapt. 8, 35)

Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu. (Fapt. 9, 20)

Şi erau unii dintre ei, bărbaţi ciprieni şi cireneni, care, venind în Antiohia, vorbeau şi către elini, binevestind pe Domnul Iisus. (Fapt. 11, 20)

Deschizându-le şi arătându-le că Hristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi, şi că Acesta, pe Care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus. (Fapt. 17, 3)

Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebunie. (I Cor. 1, 23)

Căci am judecat să nu ştiu între voi altceva, decât pe Iisus Hristos, şi pe Acesta răstignit. (I Cor. 2, 2)

Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Cel propovăduit vouă – prin noi, prin mine, prin Silvan și prin Timotei –, nu a fost da și nu, ci da a fost în El. (II Cor. 1, 19)

Căci nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înșine suntem slugile voastre, pentru Iisus. (II Cor. 4, 5)

Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup și de la sânge. (Gal. 1, 16)

Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăția lui Hristos, de nepătruns. (Ef. 3, 8)

Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om și învățând pe orice om, întru toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe tot omul, desăvârșit, în Hristos Iisus. (Col. 1, 28)

Dacă vorbește cineva, cuvintele lui să fie ca ale lui Dumnezeu; dacă slujește cineva, slujba lui să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru ca întru toate Dumnezeu să Se slăvească prin Iisus Hristos, Căruia Îi este slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin. (I Petr. 4, 11)

Dacă i se pare cuiva că este proroc sau om du... nicesc, să cunoască că cele ce vă scriu sunt porunci ... Domnului. (I Cor. 14, 37)

✠

Căci nu suntem ca cei mulți, care strică cuvântu... Dumnezeu, ci grăim ca din curăția inimii, ca de... Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos. (II Cor. 2, 1...

✠

Suie-te pe munte înalt, cel ce binevestești Ieru... limului, ridică glasul tău cu putere, cel ce binevestești... Ierusalimului, înalță glasul și nu te teme, zi cetăților lu... Iuda: „Iată Dumnezeul vostru!" (Is. 40, 9).

✠

Strigă din toate puterile și nu te opri, dă drumul glasu... lui să sune ca o trâmbiță, vestește poporului Meu păcatele sale și casei lui Iacov fărădelegile sale. (Is. 58, 1)

✠

Mergeți și, stând, grăiți poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia. (Fapt. 5, 20)

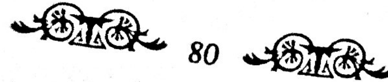
✠

Și cum n-am ascuns nimic din cele folositoare, ca să nu vi le vestesc și să nu vă învăț, fie înaintea poporului, fie prin case. (Fapt. 20, 20)

✠

Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu. (Fapt. 20, 27)

✠

Ceea ce vă grăiesc la întuneric spuneți la lumină, și ceea ce auziți la ureche propovăduiți de pe case. (Mat. 10, 27)

✠

Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curând de acela care poate și sufletul, și trupul să le piardă în gheena. (Mat. 10, 28)

✠

Și chemându-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai învețe în numele lui Iisus. (Fapt. 4, 18) Iar Petru și Ioan, răspunzând, au zis către ei: Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu. (Fapt. 4, 19) Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am văzut și am auzit. (Fapt. 4, 20)

✠

Mergeți și, stând, grăiți poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia. (Fapt. 5, 20)

✠

Și Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: „Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea!" (Fapt. 18, 9).

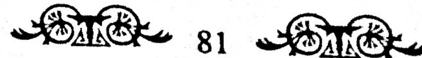
✠

Având deci o astfel de nădejde, noi lucrăm cu multă îndrăzneală. (II Cor. 3, 12)

✠

„Să nu te temi de dânșii, căci Eu sunt cu tine, ca să te izbăvesc", zice Domnul. (Ier. 1, 8)

✠

Dar tu încinge-ți coapsele tale și scoală de le spune ce-ți voi porunci. Nu tremura înaintea lor, fiindcă nu vrea să tremuri înaintea lor. (Ier. 1, 17)

✞

Voi face fruntea ta ca diamantul, mai tare decât stânca. Să nu te temi de ei și de fața lor să nu te sperii, căci ei sunt un neam de răzvrătiți. (Iez. 3, 9)

✞

Dar venind cineva, le-a dat de veste: Iată, bărbații pe care i-ați pus în temniță sunt în templu, stând și învățând poporul. (Fapt. 5, 25)

✞

Și l-au ascultat pe el; și chemând pe apostoli și bătându-i, le-au poruncit să nu mai vorbească în numele lui Iisus și le-au dat drumul. (Fapt. 5, 40)

✞

Și toată ziua, în templu și prin case, nu încetau să învețe și să binevestească pe Hristos Iisus. (Fapt. 5, 42)

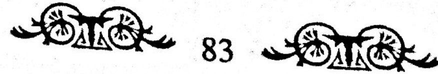
✞

Acești fii sunt nerușinați și cu inima împietrită; la ei te trimit Eu, ca să le zici: Așa grăiește Domnul! (Iez. 2, 4) Ori te-or asculta, ori nu te-or asculta – căci sunt un neam îndărătnic –, să știe însă că este între ei un proroc. (Iez. 2, 5)

✞

Ci să le spui cuvintele Mele, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, căci sunt un neam de răzvrătiți. (Iez. 2, 7)

✞

Scoală și mergi la cei duși în robie, la fiii poporului tău și, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, tu grăiește-le și le spune: Așa zice Domnul Dumnezeu. (Iez. 3, 11)

✞

Iar ei, auzind acestea, fremătau de furie în inimile lor și scrâșneau din dinți împotriva lui. (Fapt. 7, 54) Iar Ștefan, fiind plin de Duh Sfânt și privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu. (Fapt. 7, 55) Și a zis: „Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu!“ (Fapt. 7, 56) Iar ei, strigând cu glas mare, și-au astupat urechile și au năvălit asupra lui. (Fapt. 7, 57)

✞

Și se va propovădui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul. (Mat. 24, 14)

✞

Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. (Mc. 16, 15)

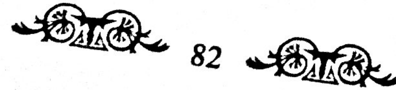
✞

Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvântul, prin semnele care urmau. Amin. (Mc. 16, 20)

✞

Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. (Lc. 24, 47)

✞

Iar cei ce se împrăștiaseră străbăteau țara, binevestind cuvântul. (Fapt. 8, 4)

✠

Dar întreb: „Oare n-au auzit?". Dimpotrivă: „În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor". (Rom. 10, 18)

✠

Care, ajungând la voi, precum și în toată lumea, aduce roadă și sporește întocmai ca la voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut, întru adevăr, harul lui Dumnezeu. (Col. 1, 6)

✠

Dacă, într-adevăr, rămâneți întemeiați în credință, întăriți și neclintiți de la nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer și al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel. (Col. 1, 23)

✠

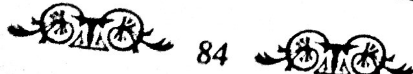
Propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără de timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare și învățătura. (II Tim. 4, 2)

✠

Căci nu suntem ca cei mulți, care strică cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăția inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos. (II Cor. 2, 17)

✠

Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinii, neumblând în vicleșug, nici stricând cuvântul lui Dumnezeu, ci făcându-ne cunoscuți prin arătarea adevărului față de orice conștiință omenească înaintea lui Dumnezeu. (II Cor. 4, 2)

✠

Să nu vă clintiți degrabă cu mintea, nici să vă spăimântați, nici de vreun duh, nici de vreun cuvânt, nici de vreo scrisoare ca pornită de la noi, cum că ziua Domnului a și sosit. (II Tes. 2, 2)

✠

Și atunci se va arăta cel fără de lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale și-l va nimici cu strălucirea venirii Sale. (II Tes. 2, 8)

✠

Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înțelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos. (I Cor. 1, 17)

✠

Și eu, fraților, când am venit la voi și v-am vestit taina lui Dumnezeu, n-am venit ca iscusit cuvântător sau ca înțelept. (I Cor. 2, 1)

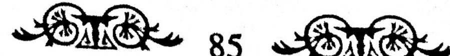
✠

Iar cuvântul meu și propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte de înduplecare ale înțelepciunii omenești, ci în adeverirea Duhului și a puterii. (I Cor. 2, 4)

✠

Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu. (I Cor. 2, 12)

✠

Căci nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înșine suntem slugile voastre, pentru Iisus. (II Cor. 4, 5)

✠

Și spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sunt al lui Pavel, iar eu sunt al lui Apollo, iar eu sunt al lui Chefa, iar eu sunt al lui Hristos! (I Cor. 1, 12) Oare S-a împărțit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi? Sau fost-ați botezați în numele lui Pavel? (I Cor. 1, 13) Mulțumesc lui Dumnezeu că pe nici unul din voi n-am botezat, decât pe Crispus și pe Gaius. (I Cor. 1, 14) Ca să nu zică cineva că ați fost botezați în numele meu. (I Cor. 1, 15)

✠

Căci acum caut bunăvoința oamenilor sau pe a lui Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aș plăcea însă oamenilor, n-aș fi rob al lui Hristos. (Gal. 1, 10)

✠

Unii, e drept, vestesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă, alții însă din bunăvoință. (Filip. 1, 15) Unii o fac din iubire, știind că stau aici pentru apărarea Evangheliei. (Filip. 1, 16)

✠

Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci vai mie dacă nu voi binevesti! (I Cor. 9, 16)

II. Taina Preoției la Sfinții Părinți și scriitori bisericești

„Preotul este regele lui Dumnezeu!" (Sf. Bernadin de Siena)

✠

„Preotule al lui Hristos, dă cinstea, însemnătatea, vrednicia și puterea care se cuvine preoției pe care o porți și, chemată să fie lucrătoare spre slava lui Dumnezeu și pentru mântuirea ta și a oamenilor; și să nu-ți stea gândul la nici o altă persoană, nici la propria ta persoană, la cusururile, păcatele sau nevredniciile tale, ci numai la Persoana lui Hristos Dumnezeu, al Cărui chip îl porți și pe Care Îl reprezinți, ca mijlocitor între Dumnezeu și oameni, în timpul dumnezeieștilor slujbe; în aceste clipe trebuie să fii cu totul al lui Dumnezeu: amintirea păcatelor tale sau a vicleniilor la care te-ai dedat prin lucrarea diavolului adu-o drept jertfă de pocăință Domnului, ca Unuia ce este Mielul lui Dumnezeu Care ridică păcatele lumii, și să nu te tulbure amintirea sau apăsarea lor. Amin, așa să fie!" (Sf. Ioan din Kronstadt)

✠

„În deșert e cuvântul predicatorului care vorbește altora ceea ce n-a auzit mai întâi înlăuntrul său." (Fer. Augustin)

✠

„În rugăciunile Liturghiei se exprimă măreția Tainei Trupului și Sângelui Domnului și nevrednicia noastră, a celor ce săvârșim Taina. Liturghisitorului îi vine neîncetat în conștiința sa nevrednicia și neputința sa, precum și măreția neapropiată a lui Dumnezeu, sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu. În rugăciunile Liturghiei se invocă pogorârea harului, pentru ca Taina să poată fi săvârșită cu vrednicie și pentru ca împărtășirea sfinților slujitori și a mirenilor să nu se facă spre osândă; se exprimă dragostea față de toată lumea, față de toți creștinii, vii sau morți, dragostea de sfinții care sunt în ceruri. Preotul trebuie să fie un înger lipsit de patimi, răpit cu totul sus, tot foc, flacără a iubirii de Dumnezeu și de oameni." (Sf. Ioan din Kronstadt)

✠

„Dați-mi duhovnici buni, și voi schimba fața lumii!" (Sf. Filaret al Moscovei).

✠

„Preotul, ca slujitor al Dumnezeului dragostei și păcii, al milostivirii și îndelung-răbdării, ca săvârșitor al Tainelor celor mai presus de ceruri și de viață făcătoare, ca păstor și învățător al poporului lui Dumnezeu, al moștenirii Lui, trebuie să aibă iubire care nu cade niciodată; aceasta trebuie să fie – ca să spunem așa – însăși ființa sa, elementul lui, astfel încât tot ceea ce face să fie săvârșit cu dragoste arzătoare... O, preote! Fie ca ființa sufletului tău să fie dragostea neîncetată și care nu cade niciodată! Roagă-te necontenit lui Dumnezeu să-ți dea această dragoste, taie patimile care ucid iubirea: iubirea de sine, iubirea de desfătări, lăcomia, orgoliul, încăpățânarea, lenea, delăsarea, fățărnicia." (Sf. Ioan din Kronstadt)

✠

„Nimic sfânt nu este și nu se săvârșește în Biserică fără preot." (Sf. Ioan Gură de Aur)

✠

„Suntem cu toții preoți după dreptate, noi, cei ce suntem sfințiți prin ungerea cea de bucurie pentru împărăție și preoție." (Sf. Ambrozie al Milanului)

✠

„În timpul slujbelor și în afara lor preotul trebuie să aibă iubirea lui Moise și Pavel față de oamenii pe care este rânduit să-i păstorească și pentru care trebuie să aducă rugăciune și jertfă lui Dumnezeu; mai mult – trebuie să aibă iubirea lui Hristos, fiindcă și Moise, și Pavel, și ceilalți râvnitori ai slavei lui Dumnezeu și mântuirii oamenilor L-au avut în ei pe Hristos, Care vorbea și lucra în ei." (Sf. Ioan din Kronstadt)

✠

„Toți drepții (creștinii) au rangul preoției." (Sf. Irineu de Lyon)

✠

„Pentru preot, săvârșirea Liturghiei constituie o mare problemă și un mare efort moral: fiindcă îi trebuie o foarte grijulie pregătire pentru slujbă, una permanentă, nu doar o singură dată – cu un cuvânt, îi trebuie o nepătimire îngerească, o dragoste înflăcărată de Dumnezeu și de oameni, o minte îndreptată către cele de sus și inimă așișderea, și o voință supusă în chip absolut voii lui Dumnezeu." (Sf. Ioan din Kronstadt)

✠

„Orice om cu judecată își dă seama că, pe cât de mare e înălțimea și dregătoria preoției, pe atât e de mare și primejdia." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Preoții sunt aceia cărora li s-a încredințat zămislirea noastră cea duhovnicească, ei sunt aceia cărora li s-a dat să ne nască prin Botez. Dacă părinții ne-au născut din sânge și din voința trupului (In 1, 13), preoții sunt pricinuitori nașterii noastre din Dumnezeu, al acelei fericite nașteri din nou, ai libertății celei adevărate și ai înfierii după har." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Inima preotului trebuie să fie biblioteca lui Hristos." (FER. IERONIM)

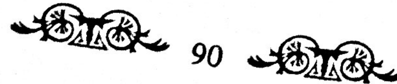
✞

„Preoția se săvârșește pe pământ, dar are rânduiala cetelor cerești. Și pe bună dreptate, că slujirea aceasta n-a rânduit-o un om sau un înger sau un arhanghel sau altă putere creată de Dumnezeu, ci Însuși Mângâietorul, Sfântul Duh, a rânduit ca preoții, încă pe când sunt în trup, să aducă lui Dumnezeu aceeași slujbă pe care o aduc îngerii în ceruri." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Omul care dăruiește bani celor nevoiași sau omul care ajută în alt chip pe cei nedreptățiți este și el cu ceva de folos celor din jurul lui, dar este cu mult inferior preotului; și deosebirea dintre unul și altul este tot atât de mare cât este și deosebirea dintre suflet și trup." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Cu toții să citim cu inima curată, cu toții să fericim pe cei care au treapta cinstitei Preoții, cunoscând că dacă cineva iubește pe prietenul Împăratului, pe acela cu mult mai mult îl iubește Împăratul. Să iubim, dar, pe preoții lui Dumnezeu, pentru că sunt prietenii lui Dumnezeu și mijlocesc pentru noi și pentru lume! Cinstește pe preoți, împlinind porunca lui Hristos care spune: cel care primește cu bucurie proroc în nume de proroc, plată de proroc va avea (Mt. 10, 41)." (SF. EFREM SIRUL)

✞

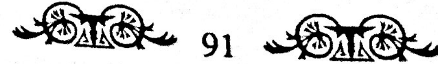
„Cele mai înalte cete îngerești se cutremură și se înspăimântă când văd ceea ce se face prin preoția noastră, jos, pe pământ. Nu există nici o altă lucrare, în toată lumea aceasta, care să fie mai folositoare pentru noi, mai sublimă decât aceasta și mai plăcută lui Dumnezeu decât lucrarea preoției. Se cuvine să ne întrebăm necontenit cum ar trebui oare să fim și cât datorăm lui Dumnezeu pentru că ne-a înzestrat cu o asemenea putere." (SF. SIMEON AL TESALONICULUI)

✞

„Dacă e greu unui om să știe să se supună, apoi firește, e cu mult mai greu să conducă pe oameni și mai cu seamă să fie preot, să-i conducă pe oameni pe calea aceasta a noastră, a creștinilor, pe calea aceasta a legii dumnezeiești, care duce la Dumnezeu." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Este mai presus de puterile mele să fiu preot, să primesc să conduc și să îndrumez sufletele, când încă nici nu m-am învățat să mă păstoresc bine pe mine însumi... Și

asta în vremuri ca acestea, când vezi că ceilalți preoți tul-bură și întorc totul pe dos." (Sf. Grigorie Teologul)

✠

„Dacă ai putea să te gândești ce lucru mare este ca, om fiind și încă îmbrăcat în trup și sânge, să te apropii de fericita și nemuritoarea fire a Dumnezeirii, atunci ai putea înțelege bine cu câtă cinste a învrednicit pe preoți harul Sfântului Duh." (Sf. Ioan Gură de Aur)

✠

„Cine este cel ce crede că poate plăsmui, într-o singură zi, ca pe o statuie de lut, pe preot, pe apărătorul adevărului, pe cel ce va sta împreună cu îngerii, pe cel ce va slăvi pe Dumnezeu împreună cu arhanghelii, pe cel ce va înălța jertfele la jertfelnicul cel de sus, pe cel ce va fi preot împreună cu Hristos, pe cel ce va plăsmui din nou pe om, pe cel ce va restaura în om chipul lui Dumnezeu, pe cel ce va lucra pentru lumea cea de sus și - ca să spun ceea ce-i mai mare – pe cel care va fi dumnezeu și va face pe oameni dumnezei?" (Sf. Grigorie Teologul)

✠

„Preoția este atârnată de bolțile cele mai înalte ale ce-rului, intră fără de împiedicare în înseși cerurile cerurilor și merge strălucit și lesnicios prin mijlocul îngerilor și al pu-terilor celor netrupești. Merge și stă de vorbă cu Însuși Stăpânul îngerilor, cu Ziditorul și Dătătorul de lumină. Și numai ce voiește, că îndată și primește, cu multă îndrăz-nire, cererile pe care I le face; preoția zboară de pe pământ la cer, ducând lui Dumnezeu cu foarte mare grabă cererile noastre. Preoția mijlocește pentru robi pe lângă Stăpân." (Sf. Efrem Sirul)

✠

„Ia seama la tine însuți, o, preotule, și fii cu luare aminte la dregătoria preoțească, pe care ai primit-o, cu sco-pul s-o săvârșești întru frica lui Dumnezeu! Gândește-te bine, că nu ți s-a încredințat o slujire pământească, ci cerească, nu omenească, ci îngerească. Învață să te în-fățișezi lucrător cinstit, drept învățând cuvântul adevărului. Ia seama să nu stai la rugăciune având dușmănie cu cine-va, ca să nu te depărtezi de Mângâietorul. Până la ceasul Liturghiei, citește și te roagă, și numai așa să te apropii de Sfântul Altar, fiind adânc pătruns de duhul pocăinței." (Sf. Vasile cel Mare)

✠

„O, omule, să nu îndrăznești, întru mândria ta, să iei cu nevrednicie harul Preoției; că dacă cineva îndrăznește să intre cu nevrednicie în această treaptă, aduce asupra lui întunericul cel mai dinafară și osândă fără milă." (Sf. Efrem Sirul)

✠

„Din ziua aceea în care mi-ai împărtășit bănuiala – spune Sfântul Ioan Gură de Aur prietenului său, Vasile – că e vorba să fiu hirotonit, am fost adeseori în primejdie de a-mi amorți desăvârșit trupul; atâta frică și atâta tristețe mi-a cuprins sufletul. Când mă gândeam la slava, la sfințenia, la frumusețea aceea duhovnicească, la înțelepciunea și bună-cuviința Mirelui Hristos și mă gândeam și la păcatele mele, nu conteneam să o plâng pe ea, iar pe mine să mă nefe-ricesc, să suspin neîncetat și să-mi spun plin de nedumerire așa: Al cui a fost, oare, gândul să mă hirotonească pe mine? Cu ce a păcătuit așa de greu Biserica lui Dumnezeu?

Cu ce a mâniat aşa cumplit pe Stăpânul ei, să fie dată mie celui mai netrebnic dintre toţi oamenii, şi să sufere o atât de mare ruşine? Aceste gânduri îmi treceau adeseori prin minte; şi, nemaiputând suferi aducerea-aminte de o necuviinţă atât de mare, zăceam cu gura deschisă, ca paralizaţii, fără să pot vedea sau auzi ceva. Când neputinţa aceasta aşa de cumplită mă lăsa – că uneori se depărta –, urmau lacrimi şi tristeţe. După ce mă săturam de lacrimi, venea în locul lor iarăşi frica ce-mi tulbura, îmi zăpăcea şi-mi zguduia mintea. Într-o aşa de mare tulburare şi frământare sufletească am trăit de când am auzit că e vorba să fiu hirotonit." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✣

„Din nesfârşitul câmp al cunoaşterii, de pe pajiştile încărcate cu cele mai diverse şi mai frumoase flori ale cugetării omeneşti, preotul, asemenea unei harnice albine, să culeagă în fiecare zi în cupa sufletului său mierea dulcelui Adevăr şi să o reverse necontenit, proaspătă şi strălucitoare, în stupul cel necuprins al Bisericii, hrănindu-se pe sine şi pe toţi cu nectarul teologiei şi al teognosiei." (SF. VASILE CEL MARE)

✣

„Spune-mi, te rog, unde-l vom pune pe preot când îl cheamă Duhul cel Sfânt, când săvârşeşte preaînfricoşătoarea jertfă şi când atinge necontenit pe Stăpânul obştesc al tuturor? Cât de mare curăţie, cât de mare evlavie îi vom cere? Gândeşte-te ce fel trebuie să fie mâinile acelea care slujesc, ce fel trebuie să fie limba aceea care rosteşte acele cuvinte. Trebuie să fie atât de curat, ca şi cum ar sta chiar în cer, împreună cu puterile cele îngereşti. Sufletul preotu-

lui trebuie să fie mai curat decât înseşi razele soarelui, pentru ca Duhul cel Sfânt să nu-l părăsească niciodată şi ca să poată spune: Iar de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine (Gal. 2, 20)". (SF. IOAN GURĂ DE AUR).

✣

„Închipuie-ţi că vezi pe prorocul Ilie şi că nenumărat popor este în jurul lui; jertfa este aşezată pe pietre şi toţi ceilalţi stau liniştiţi, în tăcere adâncă; dintr-odată, vezi că se pogoară din cer peste jertfă flacăra. Minunate sunt acestea şi pline de uimire! Dar mută-te acum cu mintea de la cele săvârşite de Ilie la cele ce se săvârşesc de preot pe Sfânta Masă. Vei vedea nu numai fapte minunate, ci şi fapte care depăşesc orice uimire. Preotul stă în faţa sfântului jertfelnic; nu pogoară foc din cer, ci pe Duhul cel Sfânt; se roagă vreme îndelungată nu ca să pogoare o flacără de sus, spre a mistui cele puse înainte, ci ca să se pogoare harul peste jertfă, spre a aprinde cu ea sufletele tuturor şi a le face mai strălucitoare decât argintul înroşit în foc. Când preotul săvârşeşte Sfânta Jertfă, atunci şi îngerii stau împrejurul preotului. Tot Altarul şi locul din jurul jertfelnicului se umple de puterile cereşti în cinstea Celui ce Se află pe jertfelnic. Cele ce se săvârşesc atunci pe Sfântul Altar sunt îndestulătoare să ne încredinţeze de toate acestea." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✣

„Oameni, care trăiesc pe pământ şi locuiesc pe el, au primit îngăduinţa să administreze cele cereşti şi au o putere pe care Dumnezeu n-a dat-o nici îngerilor, nici arhanghelilor. Ce putere poate fi mai mare ca aceasta? Preoţii sunt acei cărora li s-a încredinţat zămislirea noastră cea duhov-

niceascã; ei sunt acei cărora li s-a dat să ne nască prin Botez. Preoții ne nasc pentru viața viitoare; preoții au potolit de multe ori chiar mânia lui Dumnezeu. Cunosc măreția slujirii preoțești, dar știu cât e de greu să fii preot." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

„O, minune preaslăvită! O, putere negrăită! O, înfricoșătoare Taină a Preoției, spirituală și sfântă, cinstită și fără prihană, pe care Hristos, când a venit, a dăruit-o celor vrednici! Darul treptei preoțești depășește și gândul, și cuvântul. Preoția zboară de pe pământ la cer, ducând lui Dumnezeu cu foarte mare grabă cererile noastre. Și acum, fraților, trăiți Preoția în curățenie, imitând pe Moise, pe Aaron și pe Elezar. Ai fost învrednicit, frate, să primești treapta Preoției? Ai sârguință ca să-I placi Celui ce te-a primit în oștirea Lui! Fii râvnitor ca Ilie, purtător de griji ca Ieremia, cuminte ca Iosif, curat ca Isus al lui Navi, iubitor de străini ca Avraam, iubitor de săraci ca Iov, plin de dragoste ca David și blând ca Moise. Și acolo, înaintea îngerilor, te va încununa Hristos cu cununa nemuririi și, împreună cu cetele cele de sus, vei cânta Sfintei Treimi imn de biruință în vecii vecilor. Amin." (SF. EFREM SIRUL)

„Cine este cel ce crede că poate plăsmui, într-o singură zi, ca pe o statuie de lut, pe preot, pe apărătorul adevărului, pe cel ce va sta împreună cu îngerii, pe cel ce va slăvi pe Dumnezeu împreună cu arhanghelii, pe cel ce va înălța jertfele la jertfelnicul cel de sus, pe cel ce va fi preot împreună cu Hristos, pe cel ce va plăsmui din nou pe om, pe cel

ce va restaura în om chipul lui Dumnezeu?" (Sf. Grigorie Teologul)

„Acela care primește Preoția, primește slujba de crainic, care merge înainte strigând să se gătească calea Judecătorului care va veni." (Sf. Grigorie Teologul)

„În seama mea v-a dat Stăpânul Hristos, să vă pasc sufletește ca pe niște oi cuvântătoare, și de gâtul meu spânzură sufletele voastre, și de la mine va să vă ceară pe toți." (Sf. Antim Ivireanu)

„Iulian Apostatul a făcut Bisericii mai puțin rău decât mulți dintre clericii nedemni de misiunea lor." (Sf. Grigorie Teologul)

„Dumnezeu ne-a lăsat pe noi, preoții, să fim ca nișe luminători, să fim ca un aluat, să fim dascăli ai altora, să ne învârtim ca niște îngeri împrejurul oamenilor, să ne purtăm cu dânșii după cum se poartă bărbații duhovnicești către cei trupești, ca dânșii să se folosească, să fim sământă care să producă rod mult și bun." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Nimeni nu este vrednic de Marele Dumnezeu, de sacrificiu și de Marele Preot, dacă nu s-a adus mai întâi el ca vie și sfântă jertfă." (Sf. Grigorie Teologul)

„Mi-e teamă de preoție, cu toate că am fost chemat din tinerețe, iar ca să spun ceva necunoscut de mulți, din pântecele mamei mele am fost sortit slujirii, am fost făcut dar

lui Dumnezeu prin făgăduinţa mamei mele şi am întărit acest dar mai târziu, în vremea primejdiilor prin care am trecut. Dorul de a fi preot a crescut odată cu mine..." (Sf. Grigorie Teologul)

„Pentru noi, preoţii, grija cea mai mare este mântuirea sufletului, bunul cel fericit şi nemuritor, care are să fie pedepsit sau răsplătit veşnic pentru răutatea sau virtutea lui. Dar noi, preoţii, câtă osteneală credeţi că trebuie să depunem, câtă ştiinţă trebuie să avem, ca să vindecăm bine sau să ne vindecăm, ca să schimbăm viaţa credincioşilor noştri şi să supunem lutul duhului? Nu toţi oamenii au aceleaşi gânduri, nici aceleaşi porniri. Bărbaţii unele, femeile altele, bătrânii unele, tinerii altele, săracii unele, bogaţii altele, cei veseli unele, cei trişti altele; cei bolnavi unele, cei sănătoşi altele, conducătorii unele, conduşii altele; învăţaţii unele, neînvăţaţii altele, cei cu fapte bune unele, cei păcătoşi altele." (Sf. Grigorie Teologul)

„Pe unii oameni îi vindeci (ca preot) cu cuvântul; pe alţii îi îndrepţi cu pilda vieţii tale. Unii au nevoie de imbold, alţii de frâu. Pe cei leneşi şi greu de mişcat spre bine trebuie să-i deştepţi cu lovitura cuvântului; iar pe cei peste măsură de înfierbântaţi cu duhul, pe cei care-s greu de stăpânit în pornirile lor... pe aceştia îi faci mai buni dacă-i strângi şi-i opreşti cu cuvântul. Unora le este de folos lauda, altora mustrarea, dar şi una, şi alta la timpul lor; că vatămi dacă lauzi sau mustri fără socoteală şi când nu e timpul. Iarăşi, pe unii îi îndrepţi cu sfatul, pe alţii cu mustrarea, dar şi aici, pe unii îi îndrepţi dacă îi mustri în

văzul şi auzul lumii, iar pe alţii dacă îi sfătuieşti în taină." (Sf. Grigorie Teologul)

„Când preotul este fără prihană întru toate, atunci va putea cu toată autoritatea să mustre, să pedepsească şi să aline pe toţi cei care sunt sub îndrumarea sa. Mai înainte de a deveni fără prihană nu va putea cu uşurinţă face aceasta." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Păstorul duhovnicesc este definit ca având credinţa vie şi neclintită:

a) când nădăjduieşte drept în Domnul şi îşi pune sufletul mai presus de orice nădejde în sine însuşi;

b) când umblă pe urmele Domnului şi ale sfinţilor Lui vrednici;

c) când rabdă pentru credinţa lui orice chin sau durere care se aduce asupra lui;

d) când lauda lui este întru pătimirile răbdate pentru Hristos şi când suferă pentru lucrarea Mântuitorului;

e) când crede precum Sfântul Pavel și spune că Acela, întru care ai crezut, puternic este să păzească comoara ce mi-a încredinţat până în ziua aceea (II Tim. 1, 12)." (Sf. Nectarie de Eghina)

„Dacă viaţa preotului este frumos tocmită până în cele mai mici detalii, atunci ea nu va fi atinsă de vreun atac. Dar dacă se întâmplă, ca om, să treacă cu vederea ceva mărunţişuri, străbătând marea înşelătoare a vieţii acesteia, nimic dintre celelalte fapte ale sale nu îi vor fi de folos pentru a putea scăpa de gurile care îl învinuiesc, ci tot restul va fi

umbrit de acea mică şi neînsemnată scădere a lui." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Dacă (cineva) a criticat sau dacă a bârfit pe păstorul sufletesc, atunci cel supus să se îngrijească, fiindcă a răsturnat stăpânirea rânduită, şi să se teamă de judecata Aceluia care i-a dat autoritate păstorului. Căci a vătăma pe conducător echivalează cu a vătăma rânduiala Aceluia care l-a pus peste noi. De aceea a şi zis Moise atunci când a aflat de murmurul poporului împotriva lui şi a lui Aaron: Căci noi ce suntem? Cârtirea voastră nu-i împotriva noastră, ci împotriva lui Dumnezeu (Ieş. 16, 8)." (Sf. Grigorie cel Mare)

„Cel ce cinsteşte pe preot şi pe Dumnezeu va cinsti, iar cel ce se învaţă a dispreţui pe preot, cu timpul va dispreţui şi pe Dumnezeu (...) Oare nu ştii ce este preotul? Nu ştii că e îngerul (vestitorul) Domnului? Dacă îl dispreţuieşti, nu pe el îl dispreţuieşti, ci pe Dumnezeu, Care l-a hirotonit pe el. Dar zici (poate): de unde se vede că l-a hirotonit? Apoi dacă n-ai această credinţă, nădejdea ta este deşartă. Căci dacă (crezi că) Dumnezeu nu lucrează nimic prin el, nici Botez nu ai, nici cu Tainele nu te împărtăşeşti, nici de binecuvântări nu te bucuri şi, prin urmare, nici creştin nu eşti." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Dacă viaţa preotului ar fi întru totul armonizată cu faptele credinţei, ea ar fi neclintită în faţa capcanelor diavolului." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Se cuvine preotului buna rânduială a umbletului, nici să maimuţărească mişcarea slobodă femeiască, nici, precum tinerii, să facă mişcări tumultoase, agitate şi neregulate, ci orice mişcare să fie împodobită de rânduială şi ordine. Trebuie să se vadă ordinea şi buna-cuviinţă până şi în expresia feţei, în aranjarea părului şi în îmbrăcarea veşmântului. Nu trebuie nici să ducă această preocupare la exces, până la prostie, nici invers, să se lase într-o neglijenţă peste măsură. Căci fiecare dintre aceste două extreme este deopotrivă necuvenită şi vrednică de dispreţ şi străină cu totul de petrecerea preoţească.“ (SF. FOTIE)

„Cercetarea neîncetată a stării morale proprii şi a faptelor personale înseamnă testarea vredniciei sau a nevredniciei lor, de care depinde şi vrednicia preoţească. Fiindcă trebuie ca preotul, păzitorul bunei-cuviinţe, niciodată să nu se odihnească sau să se sprijine pe virtuţile lui, dar nici să le neglijeze, fiindcă merge prin mijlocul a multe curse, pentru că este alunecos terenul pe unde merge şi, fiind om, are slăbiciune. De aceea trebuie să evite să se expună mereu fără vreo anume trebuinţă privirilor obştii, ca nu cumva neîncetata vedere a unui păstor duhovnicesc, amestecat cu mulţimea credincioşilor, mergând prin pieţe şi locuri publice, să-l facă să piardă cuvioşia şi cuviinţa şi să înjosească în ochii celor păstoriţi imaginea lui ca faţă sfinţită, preoţească, bisericească. Turma păstorită pretinde de la păstorul ei să fie foarte sporit duhovniceşte şi să se şi prezinte aşa cum şi-l închipuie ea. De aceea, ori de câte ori îl vede pe preot că este altfel decât şi l-a închipuit, devine cel

mai aspru judecător și mustrător al lui. Iar uneori merge atât de departe, încât îl vede chiar când este împodobit cu cele sfinte cuvenite lui.“ (SF. NECTARIE DE EGHINA)

„Este imperios necesar ca cel ce își păzește cuvința preoțească să fie cu foarte mare luare-aminte, grijuliu și să se ferească de orice prilej de sminteală și judecată din partea celor din jur și de înjosire a prestigiului cucerniciei sale preoțești. Dar acestea sunt spuse pentru cei cu adevărat cuvioși, fiindcă pentru cei care nu sunt astfel nu este nici un cuvânt. Pentru că aceștia, pierzând toate virtuțile, nu mai riscă nici un pericol de a pierde vreo vrednicie, fiindcă nu mai au ce să păzească. Aceștia sunt străji prădate și căzute.“ (SF. NECTARIE DE EGHINA)

„Aceasta este puterea Cuvântului care pe preot îl face cuvios și prețuit prin reînnoirea binecuvântării, deosebindu-l de restul comunității. Căci ieri și mai înainte vreme, fiind unul singur între mai mulți, era arătat în chip străin conducător al poporului, înaintemergător, învățătorul evlaviei, mistagog al tainelor nepătrunse. Și acestea le face nefiind în legătură cu nimic din cele ale trupului sau ale materiei, ci fiind, după toate aparențele, același care era, printr-o putere nevăzută și prin har, își schimbă sufletul cel nevăzut la o stare mai îmbunătățită.“ (SF. GRIGORIE DE NYSSA)

„Mai multe sunt valurile care frământă sufletul preotului decât vânturile care frământă marea.“ (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

„Sfinţenia pentru preot este adevăratul său veşmânt care îl împodobeşte mai presus de toată lumea, cel care îl face recunoscut tuturor, în toată vremea şi în tot locul, cel care îl arată pe el vrednic de respect şi atrăgând evlavia tuturor. Preotul sfânt odihneşte inimile credincioşilor, aduce pace conştiinţei lor, se face pildă şi model al vieţii creştineşti şi întruchipează icoana vie şi perceptibilă a cultului creştin, icoană care este tuturor vădită, potrivit căreia se judecă sfinţenia principiilor evanghelice şi de către cei din afara bisericii, care, admirând această icoană vie, admiră în fapt dumnezeiasca noastră credinţă, zicând: „Iată ce păstori ai poporului a dat creştinismul!" (SF. NECTARIE DE EGHINA).

„Prestanţa cuvioşiei le vine preoţilor din desăvârşirea felului lor de viaţă. Adevărata cuvioşie care îl împodobeşte pe om ca o purpură şi, cu atât mai mult, pe preot, îşi are temeiurile în omul lăuntric. Ea este ecoul strălucirii podoabei sufleteşti interioare. Iar aceasta, izvorând dinlăuntrul către în afară, face strălucitor şi plin de har chipul exterior al preotului." (SF. NECTARIE AL EGHINEI)

„Preotul trebuie să se impună păstoriţilor săi nu prin rangul său, ci prin virtutea sa." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

„Aceste două daruri mai cu osebire le-a dat Dumnezeu oamenilor, Preoţia şi împărăţia, prin care se slujesc Sfintele Taine, şi cele pământeşti se împodobesc precum în ceruri." (SF. TEODOR STUDITUL)

„Preoția nu este numai slujire mare și înaltă și sfântă diaconie, ci și o mare Taină, sfântă și dumnezeiască, prin termenul ei dumnezeiesc, prin scopul pe care îl urmărește, prin caracterul ei dumnezeiesc și prin cele săvârșite de ea mai presus de înțelegere. Este Taină, fiindcă, prin slujirea Preoției, oamenii, care sunt pământești, primesc rânduiala cetelor cerești și devin „duhuri“ liturghisitoare și mădulare ale ierarhiei celei mai presus de lume și, ca niște îngeri ai lui Dumnezeu, slujesc Liturghia. Este Taină, fiindcă prin Preoție pământul devine una cu cerul, iar cele din ceruri se desăvârșesc pe pământ. Este Taină, fiindcă prin Preoție cele pământești se împodobesc, pământul este ridicat la cer și cerul se pleacă la pământ. Îngerii cu oamenii se nasc în cântare și oamenii cu îngerii dimpreună Îl preamăresc pe Dumnezeu. Preoția este asemenea cu o scară care unește cerul și pământul și toată făptura o conduce de pe pământ la cer.“ (SF. NECTARIE DE EGHINA)

„Nu vă rătăciți, nu aveți îndrăzneala de a atinge sau de a vă apropia de Cel ce este neajuns după fire! Căci cel care nu va renunța la lume și la lucrurile lumii și care nu se va lepăda de propriul său suflet și trup... acest om nu poate să ofere jertfa mistică și nesângeroasă într-un chip curat lui Dumnezeu, Care este curat prin fire.“ (SF. SIMEON NOUL TEOLOG)

„Dacă ar fugi de această, să-i zicem, slujire sau conducere (preoțească – *n.n.*), ar șchiopăta în cea mai mare

măsură n-ar mai rămâne frumoasă plenitudinea Bisericii." (Sf. Grigorie Teologul)

„Sunt gata de mii de ori să-mi dau viața pentru voi și nu trebuie să-mi mulțumiți pentru aceasta. Nu-mi fac decât datoria, căci un bun păstor își dă viața pentru oile sale." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Într-o corabie, de va face o greșeală un marinar, el nu va săvârși un rău așa de mare celor ce plutesc cu el, dar de va face o greșeală cârmaciul corabiei, atunci nesăbuința acestuia poate pricinui pieirea obștească! Tot astfel și căderile în păcat ale supușilor nu fac atâta rău societății, cât rău își fac lor însuși, însă păcatele celor ce au primit cinul preoțesc își răspândesc vătămarea asupra lor." (Sf. Isidor Pelusiotul)

„Dacă nu poate intra cineva în Împărăția cerurilor, de nu se va naște din apă și din Duh, și dacă cel ce nu mănâncă Trupul Domnului și nu bea Sângele Lui s-a scos din viața veșnică, iar toate acestea nu se săvârșesc de nimeni altcineva decât de mâinile sfinte ale preotului, se înțelege că nimic sfânt nu este și nu se săvârșește în Biserică fără preot. Și, deci, fără preot nu e nici Biserică. Căci dacă nimic nu lucrează Dumnezeu decât prin preot, nu ai nici mântuire, nu te împărtășești nici de Taine, nu te bucuri nici de binecuvântare și nu ești, deci, nici creștin fără el." (Sf. Ioan Gură de Aur)

„Cinstește-i pe toți preoții! Aleargă la cei mai buni" (Sf. Nil Sinaitul)

✠

„Nu-i de ajuns ca păstorul de suflete să nu fie rău, ci el trebuie să se înalțe până la culmea virtuții. Astfel, nu văd pe ce fel de știință și pe ce s-ar putea baza ca să primească fără teamă sarcina grea a Preoției. Mie mi se pare că conducerea oamenilor, a făpturilor celor mai pretențioase și mai nestatornice, este arta artelor și știința științelor.“ (Sf. Grigorie Teologul)

✠

„Să știți că nu-i vătămăm cu nimic pe preoți dacă-i vorbim de rău, fie de mințim, fie de spunem adevărul; că și fariseul nu l-a vătămat deloc pe vameș, ba dimpotrivă, i-a fost de folos, deși grăia adevărul. Dar noi atragem asupră-ne cele mai mari rele; că și fariseul a îndreptat împotriva lui sabie, și a plecat după ce s-a rănit de moarte. Dacă n-a scăpat de osândă fariseul, care a vorbit de rău pe vameș, ce cuvânt de apărare mai putem avea noi, care vorbim de rău pe părinții noștri duhovnicești? De aceea vă cer, vă îndemn și vă rog să nu primiți acest obicei rău.“ (Sf. Ioan Gură de Aur)

✠

„O, nerușinare! Nimeni nu are îndrăzneala de a defăima pe împăratul pământesc, nici să ia cu sila slujba și dregătoria sa și să și le însușească; iar tu socotești ca nimic pe Împăratul cerului și împingi îndrăzneala ta până la a pune mâna pe dregătoriile apostolice fără încuviințarea și consimțământul Său! Aflându-te cu totul într-o astfel de stare, cugeți că Stăpânul va trece cu vederea unele ca aces-

tea fără judecată? Nicidecum, niciodată!“ (Sf. Simeon Noul Teolog)

✠

„Poate vei gândi: cum poate cutare episcop sau duhovnic sau preot să aibă Duhul Sfânt, când îi place să mănânce și are atâtea slăbiciuni? Dar eu îți spun: este cu putință, dacă nu primesc gânduri rele; așa încât, chiar dacă are unele defecte, acestea nu împiedică harul să vieze în sufletul lui, așa cum un pom verde poate avea și ramuri uscate fără ca acesta să-l vatăme, și el aduce roadă; sau într-o holdă de grâu, chiar dacă grâul este amestecat cu neghină, aceasta nu-l împiedică să crească.“ (Cuv. Siluan Athonitul)

✠

„Chiar dacă nu știi despre un preot oarecare dacă e vrednic de cinul său preoțesc ori nu e vrednic, totuși tu nu-l disprețui, pentru porunca lui Hristos. Așa cum aurul nu se vatămă dacă este acoperit cu noroi; așa cum mărgăritarul cel mai curat nu se vatămă dacă este acoperit cu unele lucruri necurate și spurcate, tot astfel nici Preoția nu se spurcă de către om, chiar dacă cel ce o primește ar fi un om nevrednic.“ (Sf. Efrem Sirul)

✠

„Fără de lacrimi (ca liturghisitor îndeosebi) să nu te împărtășești niciodată.“ (Sf. Simeon Evlaviosul)

✠

„Îndată ce suntem stăpâni pe două sau trei pioase, și nu pentru că le-am citit noi înșine, ci pentru că le știm din auzite, sau după ce am studiat puțin scrierile lui David, sau ne pricepem să purtăm cu eleganță haina preoțească, sau

îndată ce am învățat ceva și suntem filosofi până la brâu (pe jumătate) și ne-am coborât puțin cu ceva evlavie aparentă, îndată și începem a ne crede înțelepți și a pretinde să păstorim pe alții." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Dacă îi este greu unui om să se supună, apoi, firește, îi este cu mult mai greu să știe să conducă pe oameni și mai cu seamă să fie preot, să-i conducă pe calea aceasta a legii dumnezeiești care duce la Dumnezeu. Orice om cu judecată înțeleaptă își dă seama că, pe cât este de mare înălțimea și dregătoria Preoției, pe atât este de mare și primejdia. În primul rând preotul trebuie, întocmai ca și argintul și aurul, să nu sune niciodată fals, să nu aibă sunet de aramă oriunde s-ar găsi, în orice împrejurare din viață și în orice treburi ar fi, să nu aibă vreun gând rău și să nu facă vreo faptă rea, care să aibă nevoie de un foc mai iute decât cel de pe pământ. Altfel, răul este cu atât mai mare, cu cât preotul are de condus mai mulți oameni, pentru că păcatul care se întinde la mai mulți oameni este mai mare ca acela care se mărginește la un singur om. Conducători ai turmei încredințate fiind, noi, preoții, trebuie să ne ferim în primul rând să fim niște pilde rele pentru păstoriții noștrii, pentru că ușor se prind de păstoriți păcatele preotului, mai ușor decât faptele lui bune, decât virtuțile lui." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Preotul este ambasadorul către Dumnezeu, nu numai al întregii cetăți, ci al întregii lumi. El se roagă lui Dumnezeu pentru greșelile tuturor, vii și morți." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Oamenii judecă pe preot ca și cum el ar fi într-un înveliș trupesc, nici nu ar avea fire omenească, ci parcă ar fi înger lipsit de orice slăbiciune." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Păstoria noastră este cu atât mai grea, cu cât are la bază legea dumnezeiască și tinde să apropie pe oameni de Dumnezeu." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Preotul nu se bucură de o afecțiune excesivă din partea oamenilor, chiar când greșelile lui sunt neînsemnate. De aceea el trebuie să se aștepte la batjocuri, la insulte și chiar la amenințări din partea oricui." (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✞

„Preoția nu a conferit și nu conferă titlul de apartenență la o clasă socială sau la un rang social deosebit. Ea nu se numără printre rangurile omenești, pentru că nu e dată de oameni, ci de Dumnezeu. Iisus Hristos a chemat la preoție pe pescari, pe făcătorii de conturi, pe vameși." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✞

„Poporul are puterea fie de a alege preoți vrednici, fie de a recuza pe cei nevrednici și de a contesta o alegere făcută fără știrea lui." (SF. CIPRIAN)

✞

„Preotul nu este cinstit pentru că este preot, ci este ales și cinstit cu Preoția pentru că este vrednic." (CLEMENT ALEXANDRINUL)

✞

„Cel care aduce în Preoție un suflet fals, ar com... fără grijă și ar pierde suflete." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Se cuvine ca preotul să fie foarte priceput și încercat în multe lucruri, cunoscând cele ale vieții la fel cu cei ce sunt prinși în valurile ei..." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Cuvântul nu trebuie spus cu ostentație sau pentru lingușirea ascultătorilor, ci spre slava lui Dumnezeu." (SF. VASILE CEL MARE)

✝

„Odată stăpân pe cuvânt, Evanghelia trebuie predicată cu toată îndrăzneala și tăria și adevărul trebuie mărturisit, chiar dacă unii pun piedici și persecută până la moarte pe predicatori." (SF. VASILE CEL MARE)

✝

„Preotul să nu cedeze aplauzelor și plăcerilor poporului, ci să-l atragă pe acesta spre ce-i este de folos." (SF. VASILE CEL MARE)

✝

„Preoții interveneau pentru înlăturarea sau ușurarea efectelor flagelelor naturii ca: seceta, inundațiile, ciuma, cutremurele de pământ. Stăruiau pe lângă autoritățile de stat pentru ușurarea impozitelor nefericiților cetățeni storși de sărăcie sau nenorociri, cereau clemență de la autocratori când aceștia, furioși pe locuitorii anumitor cetăți, hotărau să-i extermine, sancționau pe împărați în public, erau întotdeauna în fruntea norodului, apărându-l și luptând împreună cu el pentru drepturile elementare ale omului." (SF. AMBROZIE)

✝

„Preotul se roagă pentru stingerea războaielor de pretutindeni, pentru încetarea tulburărilor, pentru pace, pentru prosperitate, pentru ușurarea necazurilor care amenință pe fiecare." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Preoții au creștinat pe barbari, dându-le conștiință de oameni și civilizându-i. Ei nu se temeau de războaie și de năvălitori pentru a duce cuvântul Domnului până dincolo de hotarele împărăției romane." (SF. AMBROZIE)

✝

„A voi să enumeri toate greutățile sfintei Preoții înseamnă a măsura marea." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Preoția fiind sfințenie, viața preotului va fi o succesiune de momente sfinte până la sfârșit, adică o încordare supremă de depășire de sine în curăție, de râvnă aprinsă pentru a avea pe Domnul ca parte de moștenire." (FER. IERONIM)

✝

„Un preot desfrânat nu poate conduce pe alții la izvoarele curăției și ale sfințeniei." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Numărul preoților care se mântuiesc e mic în comparație cu numărul mare al acelora care pier, pentru că Preoția cere un suflet sublim și o atenție excepțional de încordată cu toate sensurile." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✝

„Să nu se hirotonească nimeni, dacă inima nu-i arde la cuvintele curate și înflăcărate ale lui Dumnezeu, dacă nu

și-a însușit mintea lui Hristos și nu a devenit Biserica Acestuia în duh!" (SF. GRIGORIE TEOLOGUL)

✠

„Preoții barbari respectau cu strictețe puritatea." (FER. AUGUSTIN)

✠

„Preoții (păgâni) egipteni, printre altele, se dedau posturilor riguroase și nu părăseau niciodată templele." (FER. AUGUSTIN)

✠

„După cum un păstor poate să vindece o oaie râioasă și s-o păzească de lupi, tot așa și Hristos, Păstorul cel adevărat." (SF. MACARIE EGIPTEANUL)

✠

„Dintre toate lucrurile, cel mai ostenitor este să conduci sufletele." (SF. NIL ASCETUL)

✠

„Vorbesc în prezența lui Dumnezeu; nu caut alt lucru decât mântuirea voastră.De câte ori nu am deplâns păcatele fraților noștri? Sufăr pentru ei. Sufletul meu este chinuit, iar uneori îi și mustru." (FER. AUGUSTIN)

✠

„Noi suntem conducătorii, dar și servitorii. Noi poruncim, însă în măsura în care știm că este folositor ceea ce spunem." (FER. AUGUSTIN)

✠

„Ajutați-ne prin rugăciunile și ascultarea voastră, pentru ca să aflăm bucuria, însă nu de dragul de a vă porunci, ci pentru a putea să vă facem vouă bine." (FER. AUGUSTIN)

✠

„Orice persoană împuternicită cu autoritate și care nu caută altceva decât satisfacerea propriului interes trebuie considerată că se hrănește pe sine, și nu turma sa!" (FER. AUGUSTIN)

✠

„Preoții care au săvârșit Sfintele Taine cu conștiința curată, în momentul când sunt gata să adoarmă în Domnul, pleacă de aici cu gardă îngerească pentru ceea ce au făcut." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✠

„De va fi cineva înțelept ca îngerii din cer și curat ca Sfântul Ioan Botezătorul, dar nu are sfetnic duhovnicesc (duhovnic), nu se poate mântui." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✠

„Preoților, îmbrăcați-vă în blândețe și dreptate!" (SF. VASILE CEL MARE)

✠

„Să nu cumva, o, duhovnice, să dezlegi păcatele preoților opritoare de la Sfânta Liturghie, ci să-i trimiți la episcopul locului!" (SF. NICODIM AGHIORITUL)

✠

„Mai bine să stea Biserica lui Dumnezeu fără slujbă (adică închisă) decât să slujească în ea un preot nevrednic!" (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

✠

„Nu judeca pe cel ce tămăduiește prin spovedanie pe cineva, că și doctorul, când operează, se umple de puroi și de sânge, dar el vindecă. Așa și duhovnicul, se umple de sminteli când spovedește pe altul, dar el mântuiește sufletele de păcate și de osândă veșnică." (SF. IOAN GURĂ DE AUR)

„Cel ce caută duhovnic rău ca dânsul, nu dorește să-l vindece de păcate, ci să-l tolereze în păcatele sale." (Sf. Nicodim Aghioritul)

✠

„Dacă am putea face minuni, nu ne-ar mai trebui predici, dar pentru că trebuie să îndreptăm tot felul de rătăciri sau lipsuri, suntem nevoiți să predicăm. Or, predica ta ar trebui să placă și lui Dumnezeu. Nimic mai păgubitor pentru un preot decât nepăsarea, trândăvia și slava deșartă." (Sf. Ioan Gură de Aur)

✠

„Pretutindeni unde era o suferință noi am făcut din ea un colțișor al bucuriei, fie că lucrul se petrece pe câmp, în pustietate, pe vapor, în lagăr sau în temniță." (Dionisie al Alexandriei)

✠

„Fără duhovnici buni se golesc bisericile, dar se umplu clinicile de psihiatrie. Clinicile de psihiatrie ar fi goale dacă creștinii s-ar mărturisi curat, sincer, cu smerenie, făcând ascultare de un duhovnic experimentat, care se poate să fie și puțin aspru." (Cuv. Paisie Aghioritul)

✠

„Dacă oamenii ar vedea în ce slavă slujește preotul, atunci la această vedere ar cădea la pământ; și dacă preotul însuși s-ar vedea în ce slavă cerească stă, când își săvârșește slujirea sa, ar deveni un mare râvnitor, ca să nu întristeze cu nimic harul Duhului Sfânt care viază în el." (Cuv. Siluan Athonitul)

III. Preoția la Părinții filocalici și la Părinții pustiei

Când te-ai învrednicit de preoția dumnezeiască și cinstită, te-ai îndatorat de mai înainte să te ai pe tine jertfit morții patimilor și plăcerilor, și așa să îndrăznești a te atinge de jertfa cea vie și înfricoșată, dacă nu vrei să fii ars de focul dumnezeiesc ca o materie ce arde cu ușurință. Căci, dacă serafimul n-a îndrăznit să se atingă de cărbunele dumnezeiesc fără clește, cum te vei atinge tu fără nepătimire, prin care vei avea și limba sfințită, și buzele curățite, și sufletul curat împreună cu trupul, și mâinile însesi mai strălucite ca aurul, ca pe niște slujitoare ale focului și ale jertfei cele mai presus de ființă?

✠

Pătrunde cu putere înțelesul cuvintelor, că în fiecare zi privești acea mântuire a lui Dumnezeu, pe care văzând-o odată bătrânul Simeon, s-a minunat și s-a rugat de slobozire. Și dacă nu ai primit înștiințare de la Duhul Sfânt că ești primit ca mijlocitor între Dumnezeu și oameni, ca unul întocmai ca îngerii, să nu îndrăznești să te arunci în primejdie atingându-te de săvârșirea înfricoșată și preacurată a celor dumnezeiești, de care și îngerii se tem și de la care mulți sfinți s-au tras înapoi de la evlavie; ca nu cumva, asemenea lui Zan, să te pierzi din părerea că ești bun.

Ia aminte la tine, potrivit cu cel ce a zis, să proc mideşti mai întâi totdeauna pentru păcatele tale, ca chiar de s-a ivit mai-nainte în tine vreo întinăciuine din pricina neputinţei, să fie arsă de focul dumnezeiesc. Căci astfel te vei putea preface, ca un vas al alegerii de bună slujbă, curat şi vrednic de o astfel de jertfă, în firea argintului şi a aurului, chiar dacă au fost în tine părţi de lemn sau de pământ, numai să-L câştigi pe Dumnezeu cu îndrăznirea şi să-L ai plecat asupra ta. Fiindcă acolo unde Dumnezeu e gata spre ascultare, nu mai e nici o piedică pentru prefacerea ta.

✠

Gândeşt-te că te-ai învrednicit de o cinste întocmai cu a îngerilor şi sârguieşte-te să rămâi nepătat în treapta în care ai fost chemat prin toată virtutea şi curăţia. Ştii pe Luceafărul care a căzut, din ce era ce s-a făcut, din pricina mândriei. Să nu păţeşti şi tu acestea, închipuindu-ţi lucruri mari despre tine. Socoteşte-te pe tine pământ şi cenuşă, şi lepădătură, şi plângi pururea, ca să te învredniceşti de împărtăşirea dumnezeiască şi să fii chemat la rudenie de neînţeleasa iubire de oameni şi de negrăita bunătate a lui Dumnezeu, prin mânuirea Sfintelor înfricoşate Taine.

✠

Cel preoţit trebuie să se curăţească de toate patimile, dar mai laes de curvie şi de pomenirea răului, şi să nu aibă nici măcar vreo închipuire simplă dacă nu vrea să se apropie de trupul împărătesc schimonosit sau cu funingine pe faţă, şi de aceea să fie urât şi greţos.

✠

Să te atingi de cele sfinte cu conştiinţa înălbită prin curăţie, ca un sfânt, după ce te-ai înălbit mai-nainte prin şiroaie de lacrimi mai mult decât zăpada, arătând prin albirea îngerească din afară frumuseţea dinăuntru a sufletului. Şi ia seama să nu fii plin numai de predaniile de la oameni în sfinţita săvârşire a celor dumnezeieşti, ci să ai şi harul care să-ţi facă înţelese în chip ascuns şi tainic cele mai înalte.

✠

Dacă iubeşti nestricăciunea şi nemurirea, primeşte cu credinţă, cu sfială şi evlavie de viaţă făcătoarele şi nestricăcioasele Taine, dorind şi plecarea de aici, ca unul ce te-ai desăvârşit prin credinţă. Iar dacă te temi de moarte, încă nu te-ai împreunat prin dragoste cu Hristos, pe Care te-ai învrednicit să-L jertfeşti cu mâinile tale, şi cu al Cărui Trup te-ai săturat. Căci dacă s-ar fi întâmplat aceasta, te-ai sârgui să te duci acolo unde este Cel iubit, ne mai punând nici un preţ pe viaţă şi pe trup.

✠

Făcându-te jetfitor al Trupului lui Dumnezeu şi părtaş de el prin împărtăşire, te-ai îndatorat să te împreuni cu El şi în asemănarea morţii Lui, ne mai trăind ţie, ci Celui ce S-a răstignit şi a murit pentru tine, cum zice Apostolul. Iar dacă vieţuieşti cu patimă trupului şi lumii, găteşte-te ca să ajungi prin moarte la pedeapsa cea fără de moarte, de nu te vei opri de bunăvoie înainte de moarte de la jertfa cea fără de sânge. Dar mulţi dintre cei ce săvârşesc aici cele sfinte cu nevrednicie, fiind răpiţi fără de veste de moarte, au fost trimişi la judecata de acolo.

Un preot oarecare, ce era totodată și monah, având faimă de evlavie și fiind cinstit de mulți pentru arătarea cea din afară, dar înăuntru, pe ascuns, aflându-se desfrânat și întinat, săvârșind odată dumnezeiasca și sfânta slujbă, când s-a apropiat de cântarea Heruvicului, plecându-și grumazul, ca de obicei, înaintea Sfintei Mese și citind: „Nimenea nu este vrednic...", s-a aflat dintr-o dată mort, părăsindu-l sufletul într-o înfricoșare ca aceasta.

✠

Iarăși ne este cuvântul despre cinstita Preoție, ca ceea ce are trebuință de demnitate și curăție îngerească și, după acestea, de mai multă întărire și neprihănire decât înainte. Căci, dacă cel întinat poate să se curățească întrucâtva, cel curat cum se va mai întina, decât doar dacă vrem să amestecăm întunericul cu lumina și putoarea cu mirosul? Dar făcând așa, va fi vai nouă și vom moșteni pierzania ca niște furi de cele sfinte, asemenea lui Anania și Safira.

✠

Învrednicindu-te să te sui la treapta cerească a Preoției celei întocmai cu îngerii, printr-o mică curățire te-ai făcut din vas al pierzării și netrebnic vas al alegerii și de bună slujbă Domnului, asemenea lui Pavel. Deci păstrează neprihănită cinstea de care te-ai învrednicit, păzind darul dumnezeiesc ca lumina ochilor, ca nu cumva, spurcându-te din neluare-aminte, să fii aruncat de la înălțime în prăpastie și cu anevoie să afli întoarcere.

✠

Înțelege ca un om cuminte că Dumnezeu, făcând pe cineva drept, nu este cine să-l osândească. Și dacă, fiind

chemat, ai intrat în harul mai presus de lume al dumnezeieștii Preoții, să nu mai fii îngrijorat de viața de mai nainte dacă ai avut vreo pată, căci prin Dumnezeu și prin îndreptarea ta s-a curățit. Ci să te sârguiești și să veghezi după aceea ca să nu înnegrești harul. Făcând așa, chiar dacă s-ar îndoi cineva nebunește de lucrarea ta cea sfântă pentru cele dinainte, va auzi glasul dumnezeiesc ce zice: „Ceea ce a curățit Dumnezeu, să nu spurci!"

✠

Ușoară este demnitatea Preoției și jugul blând, dar când se primește și când e purtată după cuviință, și când nu se cumpără harul Duhului dumnezeiesc. Dar când se cumpără cu sârguință omenească și cu dar stricăcios ceea ce nu trebuie să se neguțătorească, și chemarea nu mai e de sus, sarcina este foarte grea, ca una ce e purtată fără vrednicie și peste putere. Iar jugul este foarte aspru și roade grumazul, și puterea celui ce-l duce, de nu-l pune jos, până-l va slei și zdrobi cu desăvârșire.

✠

Luând jugul Preoției cu îndrăzneală, îndreaptă-ți căile tale și taie drept cuvântul adevărului, lucrându-ți prin ea, cu frică și cu cutremur, mântuirea ta. Căci Dumnezeul nostru este foc arzător și, dacă te atingi de El, fiind aur sau argint, să nu te temi că vei arde, cum nu s-au temut nici tinerii din Babilon de foc. Dar dacă ești de iarbă sau de paie, materii ușor de aprins, ca unul ce ai cuget pământesc, tremură că vei fi ars de focul ceresc de nu vei fugi ca Lot, de urgie, prin depărtare de Tainele preaînfricoșate, sau de nu sunt niscai scăderi prea mici ce vin din neputință, cele care sunt arse de acest foc dumnezeiesc în preasfânta slujbă,

încât tu însuți să rămâi nears și nevătămat de foc, ca gâtejele acelea slabe ale rugului.

✠

Dacă nu poți să te desfaci de deprinderea pătimașă a curgerii de sământă din pricina obișnuinței îndelungate, cum cutezi, nenorocitule, să te apropii de cele pe care nici îngerii nu le ating? Deci sau tremură și stai departe de aici înainte de slujba dumnezeiască, și așa vei câștiga îndurarea lui Dumnezeu, sau așteaptă-te să cazi cu urgie ca un nesimțit și ca un neîndreptat în mâinile Dumnezeului celui viu. Care nu te va cruța cu iubire de oameni, ci te va pedepsi fără milă, fiindcă ai cutezat cu nerușinare să intri la nunta împărătească cu sufletul și cu haina întinate, deși nu ești vrednic nici măcar de intrare, dar încă de așezare...

✠

Am cunoscut un preot care îndrăznea să săvârșească cele dumnezeiești cu nevrednicie, ca unul ce căzuse în patima curviei. Acesta căzu mai întâi într-o boală grea și de nevindecat, și se apropia de moarte. După ce făcuse totul pentru tămăduirea bolii, dar nu folosi nimic, ci boala se întindea și mai tare, veni la conștiința că are să moară din pricină că a slujit cele sfinte cu nevrednicie. Drept aceea, oprindu-se îndată cu jurământ de la Sfânta Liturghie, a urmat degrabă și tămăduirea, încât nici urmă de boală n-a mai rămas în el.

✠

Luminată este treapta și haina Preoției, dar numai dacă are sufletul împreună strălucind înăluntru, prin curăție. Dacă se întunează din neatenție, iar conștiința care mărturisește despre urâtenie e disprețuită, lumina se face întuneric și

...ină a întunericului și a focului veșnic, de nu cumva, ...sând această cale prăpăstioasă pe amândouă părțile, ne ...atem pe alta, care să ne ducă prin virtute și smerenie, fără ...mejdie, în Împărăția lui Dumnezeu.

✠

Mântuirea se câștigă prin umilință și virtute, nu prin ...vita Preoție, care cere o viețuire întocmai cu a îngerilor. ...eci fă-te nepătimitor cu îngerii, petrecând afară de lume ... de trup cu cugetul, și așa pășește pe această scară ...ească, sau recunoscându-ți neputința ta teme-te de înălțime ca de una ce pricinuiește mare cădere celor ce nu sunt în stare să rămână pe ea și alege viețuirea iubită de mulți, care apropie de Dumnezeu nu mai puțin ca aceea. Căci întru aceasta, chiar dacă ți s-ar întâmpla să cazi, ușoară îți va fi iarăși ridicarea prin căință, cu mila și cu harul lui Dumnezeu.

✠

Trupul și sângele nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu. Iar tu, împărtășindu-te de Trupul și Sângele lui Dumnezeu, cum nu te faci un trup cu El și nu te străbați de Sângele Lui, având de pe acum înăuntru Împărăția cerurilor, ci ești încă împrejmuit de patimile trupului și ale sângelui? Mă tem că nu va rămâne în tine Duhul lui Dumnezeu, ca unul ce ești trupesc, și vei fi tăiat în două la vremea judecății, luându-se de la tine cinstita Preoție, ca de la unul ce ești nevrednic de asemenea har.

✠

Nefiind înaintea ochilor tăi frica de Dumnezeu, socotești că e un lucru simplu să săvârșești cele sfinte cu nevrednicie, amăgit de iubirea de sine și închipuindu-ți pe

Dumnezeu bun. Aceasta au primit-o şi Datan, şi Aviron odinioară, până ce i-a înghiţit pământul. Temându-te de aceasta şi înfricoşându-te de Cel de care trebuie să-ţi fie frică, cugetă la măreţia lucrului şi sau săvârşeşte cu vrednicie şi curăţie, ca să nu zic întocmai ca un înger, lucrarea dumnezeieştii Preoţii, sau opreşte-te, ca un om chibzuit, de la slujba cea înfricoşată, ca nu cumva, dispreţuind aceasta şi nesocotindu-ţi conştiinţa care te mustră, să zici cu durere atunci când vei fi osândit şi când toate se vor judeca şi îndrepta: „Frica de care m-am temut a venit peste mine", şi: „Aceea ce mă înfricoşa, mi s-a întâmplat mie".

Adu mai întâi pentru tine, cu trezvie şi durere, întru zdrobirea inimii şi cu lacrimi, jertfa cea sfântă şi mântuitoare de lume, spre ispăşire. Căci pe cine vei avea ca să-l doară de tine asemenea ţie şi să aducă jertfă pentru tine după moartea ta? De aceea, luând-o înaite cu gândul, ca un chibzuit la minte, înmormântează-te pe tine de pe acum şi pomeneşte-te de mai-nainte, punând înaintea lui Dumnezeu, pe Sfânta Masă, înseşi Sfintele ca mijlocire pentru mântuire, aducându-ţi aminte prin aceasta de junghierea Lui cea de bunăvoie şi de oameni iubitoare.

Cutremurându-te de patimile Domnului şi de umilirea (chenoza) lui Dumnezeu Cuvântul pentru noi, dar şi şi de jertfa şi de amestecarea în noi a Trupului şi a Sângelui celor de viaţă făcătoare dumnezeieşti, de care ne-am învrednicit nu numai să ne împărtăşim, ci şi să le slujim, umileşte-te pe tine ca o oaie de junghiere, socotind pe toţi ca fiind într-adevăr mai presus de tine şi sileşte-te să nu

rănești conștiința cuiva cu nesocotință. Iar fără de sfințenie, să nu cutezi a te atinge de cele sfinte, ca să nu fii ars ca iarba de focul dumnezeiesc sau să te topești ca ceara și să fii pierdut.

De vei săvârși cum trebuie slujba dumnezeiască, cinstită și înfricoșată, și nu te va mustra conștiința pentru nimic, să-ți nădăjduiești mântuirea din aceasta. Căci folosul de aici îți va fi mai presus de toată lucrarea și vederea (contemplarea). Iar de nu vei face așa, tu însuți vei vedea. Și mai bine este, fără îndoială, să te depărtezi prin recunoașterea neputinței tale de înălțimea Preoției decât să te ții cu nedesăvârșire și cu necurăție de ea, și părând multora că te afli la înălțime, să zaci ca un stârv vrednic de plâns și de nevrednicie.

Slujba cinstitei Preoții, și puterea ei de împăcare și îndupleсare a lui Dumnezeu, atât de mult întrec orice psalmodie și orice rugăciune, cât soarele și stelele. Căci pe Unul-Născut Îl jertfim, Îl punem înainte și-L aducem spre împăcare, pe Cel junghiat în dar pentru păcătoși, din iubirea de oameni. Și nu numai pentru iertarea păcatelor, ci și pentru cele ce ne rugăm spre folosul nostru, dacă nu ne este conștiința întinată. Și trupul unit cu dumnezeirea arde ca un cărbune aprins toată materia fărădelegilor și luminează inimile celor ce se apropie cu credință. Asemenea și dumnezeiescul și cinstitul Sânge spală și curățește mai mult decât orice isop toată pata și întinăciunea celor ce

îndrăznesc să se apropie de cele Sfinte cât pot fi curați, dacă s-ar mai fi întâmplat să rămână ceva.

„Nu se jertfește trupul cel înălțat al lui Dumnezeu Cuvântul coborându-se din cer, ci, cum a zis oarecare dintre sfinți, înseși pâinea și vinul se prefac în Trupul și Sângele lui Hristos prin slujirea tainică, cu credință, cu frică, cu dor și cu evlavie a celor ce s-au învrednicit de dumnezeiasca Preoție, primind schimbarea din acelea în acestea prin lucrarea și venirea Preasfântului Duh; nu făcându-se alt trup decât acela al Domnului, ci prefăcându-se în acela nestricăcios, și nu stricăcios aflându-se. De câtă curăție și sfințenie nu are deci trebuință preotul ca să atingă Trupul dumnezeiesc și câtă îndrăznire ca să fie mijlocitor între Dumnezeu și oameni, și să primească în jurul său împreună rugătoare, deodată cu Preasfânta și de Dumnezeu Născătoarea, toate puterile cerești ale îngerilor și pe toți sfinții din veac? Mie mi se pare că precum are trebuință de o vrednicie îngerească sau arhanghelească, așa are și de o familiaritate îngerească cu Dumnezeu." (Cuviosul Teognost)

„Oarecare frați au venit la avva Antonie și au pus înaintea lui un cuvânt din cartea preoției. Deci a ieșit bătrânul în pustie și a mers avva Ammona pe urmele lui în ascuns, știind obiceiul lui și, după ce s-a depărtat bătrânul, stând la rugăciune a strigat cu glas mare: „Dumnezeule, trimite pe Moise ca să mă învețe cuvântul acesta!" și a venit glas vorbind cu dânsul. Deci a zis avva Ammona: Glasul care vorbea, l-am auzit, dar puterea cuvântului n-am înțeles-o."

„Petru, preot al celor de la Dia, dacă vreodată se ruga cu vreunii, fiindcă pentru Preoție era silit să stea înainte cu smerita cugetare, se punea pe sineși mai pe urmă, mărturisindu-se, precum este scris, la viața lui avva Antonie. Aceasta o făcea nemâhnind pe nimeni."

„Un frate oarecare, Avramie, trăia în pustie și era foarte îndărătnic, neascultător și nesupus, umblând numai după voia gândului sau și a părerii sale. Acesta cu foarte multă dorință poftea sfânta Preoție și multe năluciri și vedenii îi arăta lui înșelătorul noaptea în vis, pe care el socotindu-le cu amănuntul, le credea că sunt adevărate. Și de vreme ce multe din cele ce vedea în vis se izbândeau aievea, se încredea foarte mult visurilor sale. Odată a venit la dânsul diavolul în vis, în chipul lui Hristos și cu îngerii Săi, și i-a zis : «Văzut-am multa și marea ta poftă și dorință, pe care de mult o ai pentru sfânta Preoție. Bun și ales lucru dorești, căci în vremile acestea cu mare nevoie se câștigă Preoția și numai cei ce sunt bogați și de neam slăvit o pot câștiga. Căci arhiereii s-au făcut acum toți lacomi, mândri, măreți și iubitori de cinste. Pentru aceea eu însumi am venit la tine, văzându-ți multa și marea ta dorință, să te hirotonesc și să te fac preot». Acestea zicând, au început îngerii a cânta cântare dulce și veselă: Axios!, adică Vrednic este! și așa l-au tuns pe el și l-au făcut preot și, după ce l-au preoțit, l-au lăsat și s-au ridicat cu îngerii înălțându-se la cer. Aceasta făcându-se, s-a deșteptat fratele din somnul său și se minuna și se bucura foarte de acel vis minunat. Așa a crezut că este preot cu adevărat. Și mulțumea lui Hristos că l-a făcut preot și a început a-și citi pravila cu începere preoțească. După

nevea a mers la biserica părinților, ca să liturghisească, fiind ziua duminicii. Și se adunaseră părinții de prin pustie la biserică. Atunci a venit și el și, intrând în biserică, a mers drept în Altar și cu mare îndrăzneală a luat sfintele veșminte să se îmbrace, neîntrebând pe nimeni. Dar preoții bisericii care erau în Altar, văzându-l că ia sfintele veșminte preoțești, l-au întrebat, zicând: «Ce vrei să faci? Pentru ce iei veșmintele?». El le-a răspuns: «Eu vreau să mă îmbrac, să liturghisesc astăzi». Zis-au lui: «Dar cum vrei să faci tu aceasta, nefiind preot, și cum îndrăznești de intri în Sfântul Altar, unde numai preoții și slujitorii lor intră, și cum îndrăznești de iei veșmintele preoțești, de care nu ți se cade ție nici să te atingi? Au doară ai înnebunit?». Răspuns-a lor, zicând: «Nu! Nu am înebunit, ci și eu sunt preot ca și voi». Iar ei, știind că nu este preot, l-au scos afară din Sfântul Altar. Atunci a început a se gâlcevi și a striga în gura mare, zicând: «Pentru ce să mă scoată pe mine afară din Altar, că și eu sunt preot și m-a preoțit Însuși Domnul Hristos cu sfinții îngeri?». Iar părinții, văzând și auzind acestea de la dânsul, l-au cunoscut că este amăgit și înșelat de vrăjmașul diavol. Atunci au cunoscut părinții că pentru îndărătnicia, neplecarea și nesupunerea lui i s-a întâmplat aceasta. Și au poruncit părinții de i-au pus fiare mari în picioare și l-au trimis la o mănăstire, afară din pustie, și au poruncit să fie acolo în pază și să-l smerească cu ascultări grele, fără de odihnă, până ce se va smeri și își va cunoaște neputința și înșelăciunea sa. Și așa i-au făcut, până ce a venit el întru cunoștință și a cunoscut înșelăciunea și, smerindu-se, s-a pocăit."
(PATERICUL EGIPTEAN)

IV. Preoția la teologi și oameni de cultură

„Ca urmare a reacțiilor unor exaltați fanatici, Conciliul de la Gangra din Paflagonia i-a amenințat cu anatemizarea pe cei care refuzau să participe la slujbele oficiate de preoți căsătoriți (Canonul 4). Reiese de aici că toate normele canonice aflate în vigoare în Biserica Ortodoxă până în zilele noastre, referitoare la clerul căsătorit, coincid în întregime cu idealul creștin de monogamie absolută. În ceea ce-i privește pe clerici, acest ideal devine o exigență formală, deoarece prima căsătorie este sfințită în calitate de Taină și pecetluită prin împărtășirea euharistică comună, cea de-a doua căsătorie nefiind binecuvântată de Biserică." (Ep. Stephanos de Nazianz)

„Ca duhovnic, trebuie să procedezi așa cum o faci cu propriul fiu! Să-ți simtă dragostea, să nu-i dai impresia că-i pierdut definitiv și că nu va fi iertat niciodată." (Pr. Dimitrie Balaur)

„În perioada Sinodului de la Niceea, anumiți membri ai acestei adunări, fie din cauza dezvoltării unui dualism (aproape maniheist) ce se voia o reacție la pansexualismul unor culturi păgâne, fie din cauza amplorii luate de o dialectică vetero-testamentară a purului și a impurului, au adus în discuție problema caracterului pur sau impur al

căsătoriei, mergând până la propunerea de a impune ... ulă generală a preoților căsătoriți abstinența totală ... un mare călugăr egiptean, Pafnutie, care cunoștea din ... prie experiență căile castității ascetice, a reamintit ... că și căsătoria este neprihănită și că, prin urmare, se ... împăca perfect cu exercitarea preoției. Pafnutie a ... următoarele: „Nu trebuie să impuneți acest jug de ... tat oamenilor Bisericii; căsătoria este onorabilă, iar ... conjugal fără întinare. Asprimea voastră exagerată ... să fie de folos Bisericii, i-ar fi mai degrabă dăunătoare ... Relațiile dintre soț și soție sunt caste. Este îndeajuns ca ... ce sunt ridicați la starea eclezistică să nu se mai ... căsători după hirotonire; însă nu trebuie să despărțim ... un slujitor al Bisericii de soția cu care s-a căsătorit în mod legitim, când era încă mirean“. (SOCRATE, Hist. Eccl. 1, X; PG 67, 101).

✠

„Dacă preotul este bun și știe să-și folosească oamenii, mirenii pot fi de mare folos. Un preot vrednic știe să-și apropie oamenii, să se bucurie întreaga parohie, și acei mai puțin credincioși. În general, eu mă refer la poporul de la țară, unde nu se găsesc atei. Un țăran nu dă cu barda în Dumnezeu. Numai învățații dau. Se duc la Paris, învață acolo și se întorc deplin atei.“ (PR. DIMITRIE BALAUR)

✠

„Viața spirituală a preotului, acesta este un aspect de prim ordin, deoarece tot ceea ce face preotul trebuie să reflecte propria sa viață interioară. Există o legătură indestructibilă între exterioritatea și interioritatea lui, adică există un dinamism continuu între manifestarea lui exte-

... către poporul lui Dumnezeu și trăirea în profunzime ... proprii sale vieți. Desigur că această bidimensionalitate ... viața spirituală a preotului este reamintită în Epistolele Sfântului Apostol Pavel către Timotei (I, II), și poate fi ... rezumată în cuvintele (Fapte 20, 28): Luați aminte de voi ... și de toată turma... În diversitatea lumii ortodoxe, unde ... sunt confruntați cu multe probleme, ei au nevoie de ... această bidimensionalitate pentru a fi purtătorii transfor... mării și transfigurării vieții în această lume. Viața în Hristos a preotului este „radiată“ către poporul care poate, în acest fel, să fie condus la comuniunea cu Dumnezeu în Treime.“ (PR. PROF. DR. ION BRIA)

✠

„Hirotonia îl face pe cel care o primește reprezentant și săvârșitor al Tainelor, prin care ea continuă să-și mențină existența și să și-o prelungească. Hirotonia este prin excelență Taina Bisericii, pe lângă faptul că este și Taina care-L face pe Hristos să fie trăit, prin preoți, ca subiect deosebit de credincioși. De hirotonie sunt condiționate toate celelalte Taine, deși ea nu-și poate îndeplini menirea fără acelea. De aceea, de Preoție atârnă Biserica și mântuirea în Hristos. Prin preoți lucrează Însuși Domnul nostru Iisus Hristos, ca Cel care este unicul Preot propriu-zis, la unificarea văzută și nevăzută a oamenilor prin Biserică.“ (ARHIM. DOSOFTEI MORARIU)

✠

„Slujirea preotului va fi eficientă în măsura în care viața sa va fi o permanentă rugăciune de mijlocire pentru poporul care i-a fost încredințat. Rugăciunea de mijlocire este cheia slujirii sacerdotale; preotul poartă în suflet

nevoile și poverile enoriașilor săi." (Ep. Stephanos de Nazianz)

✠

„Teologia și preoția nu sunt accesibile oricui; nu sunt înțelese și dorite de oricine. Se face o confuzie gravă dacă se crede că a urma sau chiar a preda la o școală teologică sau a îmbrăca o haină preoțească înseamnă a pătrunde și a asimila teologie și preoție, a gândi și a trăi teologia și preoția. Teologia și preoția sunt vocație, înțelegere și trăire sacră pentru cea mai înaltă dintre științe și pentru cea mai mare dintre misiuni. Teologia și preoția sunt pătrundere în sanctuarul unde nu ajung ochii profani și slabi ai omului trupesc; ele sunt revelație și împărtășire din marele mister al cunoștinței și al slujirii pe care Dumnezeu a binevoit să-l descopere și să-l ofere ca pe un privilegiu, pentru slujirea Sa în slujirea oamenilor." (Prof. Teodor M. Popescu)

✠

„Ne lăudăm cu colindele noastre, curate ca zăpada Crăciunului și mângâioase ca un glas de copil nevinovat. Iată, învățații au arătat că aceste colinde sunt create de preoți. Cunoștințele de Scriptură, de vieți de sfinți, de dogmă, aflate în colinde, nu puteau să se găsească în vremea creării lor decât în mintea preoților. Adaosul poporului inspirat din zugrăveala Bisericii, din săvârșirea Tainelor și din alte credințe vechi se cunoaște ușor." (Pr. prof. acad. Niculae M. Popescu)

✠

„Regula nr. 14 a Sinodului Ecumenic stabilește vârsta canonică a hirotonirii preoților la 30 de ani. Această «vârstă canonică» urmărea amintirea principiului de matu-

ritate spirituală. Sfântul Chiril al Alexandriei (canonul 4) insistă asupra faptului că persoana care este chemată pentru a deveni slujitor sacerdotal trebuie să-și fi îndreptat înainte viața spre una din cele două căi normale: fie să întemeieze un cămin urmând o viață de familie exemplară, fie să accepte celibatul în cunoștință de cauză și nu ca pe o soluție egoistă, ci în spiritul unei renunțări de tip ascetic." (Ep. Stephanos de Nazianz)

✠

„Interzicerea căsătoriei după hirotonisire reflectă fără nici o îndoială exigența generală a Bisericii conform căreia preoții trebuie să fie bărbați statornici și foarte maturi. Principiul acesta al maturității spirituale nu poate fi contestat. Un bărbat, indiferent de vârstă, care dorește să se căsătorească și își caută o soție, aspiră la stabilitate, dar nu o posedă încă din moment ce vrea să-și schimbe felul de viață. Această aspirație este însă incompatibilă cu responsabilitatea asumată față de sufletele celorlalți, cu grija pastorală față de tot trupul Bisericii. De aceea, numai cei ce au făcut o alegere fermă definitivă între căsătorie și celibat pot fi admiși pentru a fi hirotoniți. Interdicția impusă preoților de a se căsători după ce au fost hirotoniți se bazează pe considerente pastorale: ea păzește puritatea funcției pastorale, fără să abordeze natura acesteia." (Ep. Stephanos de Nazianz)

✠

„Am iubit știința și pe oamenii devotați ei și am luptat împotriva ignoranței și apărătorilor ei; am crezut că numai știința unită cu adevăratul sentiment religios va ridica clerul și Biserica noastră la înălțimea cuvenită și la con-

ştiinţa datoriei; am socotit că fără cultură clerul va continua să rămână stăpânit de prejudecăţi, de vicii şi numai cu preocupări rituale". (+ PATRIARHUL IUSTIN MARINA)

✠

„Funcţia distinctivă a păstorului este slujirea unităţii adunării credincioşilor (eclesia) ca urmare a faptului că tot poporul creştin este o seminţie împărătească, profetică şi preoţească în lume, ce respectă exigenţele Evangheliei, însetat de solidaritate universală." (EP. STEPHANOS CHARALAMBIDIS DE NAZIANS)

✠

„A fi preot înseamnă să fii martorul îndurerat al suferinţei umane şi să o iei pe umerii tăi. Să fii cel ce încălzeşte pe lepros la sân şi dă celui mizerabil viaţă prin suflarea gurii lui. Să fii consolatorul tare al oricărui nefericit, chiar atunci când tu însuţi te simţi doborât de neputinţă. Să aduci o rază de lumină strălucitoare în inimile celor nenorociţi, chiar atunci când ochii tăi orbi au încetat demult să mai vadă lumina. Să porţi pe umerii tăi muntele suferinţei umane, chiar atunci când fiinţa ta strigă zdrobită de propria-i suferinţă." (PR. GHEORGHE CALCIU)

✠

„Să facem din viaţa noastră o liturghie, o doxologie, o euharistie (cf. Rom. 12): omul pnevmatofor devine astfel preotul creaţiei, marele oficiant al existenţei, capabil să săvârşească o jertfă euharistică în lucrarea comună a oamenilor, până şi în artă, în ştiinţă sau în tehnică, regăsind şi depăşind condiţia paradisiacă." (Ep. Stephanos de Nazianz)

✠

„Preoţia este cel mai înfricoşător lucru pe pământ. Când slujeşte, preotul are Raiul de-a dreapta şi iadul de-a stânga. Preotul dă seama de orice suflet din parohia sa dacă se pierde. Preoţia nu-i meserie, e misiune divină. Mă doare sufletul când văd tineri mergând să înveţe la Teologie, viitori preoţi, fără să gândească la ce jug se înhamă." (PR. TEOFIL BĂDOI)

✠

„Preoţie fără viaţă duhovnicească nu este de închipuit. Preotul cu viaţa lui trebuie să fie expresie a învăţăturii." (PR. PETRONIU TĂNASE)

✠

„Preoţia Vechiului testament s-a transformat în preoţia tuturor, iar cea a Leviţilor a devenit preoţia credincioşilor mireni, căci Biserica este poporul lui Dumnezeu." (PR. NICOLAS AFANASSIEFF)

✠

„Vorbirea aleasă a săteanului a fost apărată de cartea preotului. Din uşile împărăteşti a sunat cuvântul ales al Evangheliei, iar din strana dascălului a răsunat troparul, artistic alcătuit, al Mineelor lui Chesarie. Mireasma limbii bisericeşti s-a simţit în graiul ţăranului până la năvala în fundul satelor, a gazetei şi a birocraţiei, cu scrisul lor păsăresc." (PR. PROF. ACAD. NICULAE M. POPESCU)

✠

„Sfaturile adresate de Sfântul Apostol Pavel ucenicilor săi, Tit şi Timotei, în Epistolele numite pastorale, vor fi pururi dreptar neîntrecut în evaluarea chipului moral al preotului: «Se cuvine preotului să fie fără prihană, bărbat al unei singure femei, priveghetor, treaz, învăţător, nebeţiv,

nedeprins să bată, ci blând, negâlcevitor, nelacom, bun chivernisitor în casa lui, având desăvârșită buna-cuviință. (I Tim. 3, 2-3); (Tit 1, 7-9)." (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„La hirotonia preotului, Îi cerem lui Dumnezeu să-i dăruiască candidatului «viață curată și credință nestrămu-tată». Viața curată și credința puternică îl ajută pe preot, după afirmația Sfântului Irineu, să cunoască tainele lui Dumnezeu și să pătrundă în inimile oamenilor, modelân-du-le pe acestea după învățătura Mântuitorului." (+ ANDREI AL ALBEI IULIA)

✠

„Preoția Vechiului Testament avea funcția de a susține închinarea omului către Dumnezeu: «Orice preot este luat dintre oameni, este pus pentru oameni, în cele ce sunt ale lui Dumnezeu»." (PR. PROF. DR. NICOLAE NEAGA)

✠

„Jertfa și preoția Vechiului Testament își găsesc împlinirea lor în marea jertfă a Arhiereului Celui veșnic, într-o legătură nedespărțită." (DIAC. DRD. GHEORGHE SAVA)

✠

„Au fost vremuri când au lipsit vlădici din scaunele lor, când de Sinoade, de consistorii și de protopopi nu era vorba, când școlile de preoție nu se pomeneau. Dar n-au fost niciodată vremuri în care, de când se ține minte, satul să nu-și aibă preotul lui; numai legiuitorii din 1893 au crezut că un preot poate păstori mai multe sate. Când, după groaznicul război din urmă (1914-1918), se răriseră șirurile preoților și sate întregi urcau dealul Mitropoliei să ceară preot și să amenințe că ele, la urma urmei, or îmbrăca pe

unul cu haine preoțești și i-or zice: «Tu să ne fii preot!», aceasta nu era una din cererile pretențioase, obișnuite, după mari tulburări sociale, ci înfățișa tradiția puternică, făurită de veacuri, că «sat fără popă» nu se poate închipui." (PR. PROF. ACAD. NICULAE M. POPESCU)

✠

„Preoțimea mozaică a avut rolul de a păstra activă în sensul poporului evreu conștiința păcatului și dorința arzătoare după un Mântuitor care să le readucă eliberarea de sub neputința păcatului și totodată reîmpăcarea și unirea cu Dumnezeu, pe care nu le-o puteau aduce jertfele materiale ale Legii Vechi." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Preoția este o chemare și o slujbă specială pe care n-o pot avea decât aceia cărora le-o dă Dumnezeu. Iar Dumnezeu nu o dă tuturor, ci numai unora." (PR. PETRE DEHELEANU)

✠

„Doar Liturghia și Tainele Bisericii aduc oamenilor eliberarea din sub sclavia torturantă a păcatului și, astfel, adevărata pace și bucurie în har și libertate. Iar un rol hotărâtor în realizarea Bisericii ca realitate mistică și socială îi revine preotului: om al rugăciunii arzătoare, al Duhului Sfânt și al iubirii, el este înger în trup, profet și slujitor al lui Dumnezeu în cultul divin și păstor al credincioșilor în societate, deschis spre toate nevoile lor, pe calea Împărăției lui Dumnezeu, al cărei pronaos e Biserica și Liturghia ei." (DIAC. IOAN I. ICĂ JR.)

✠

„Deoarece preoţii slujesc Sfinţeniei Absolute şi vieţuiesc în intimitatea Ei, au în primul rând obligaţia de a se strădui să dea poporului exemplul unei vieţi cât mai corespunzătoare cu misiunea sacră ce le revine şi cu învăţătura pe care o propovăduiesc." (DRD. PETRU GH. RĂDAŞAN)

✝

„În cadrul misiunii preoţeşti, partea de vindecare nu a fost niciodată uşoară. Sub acest aspect situaţia preotului este în cea mai mare parte inconfortabilă. Văzând pericolele, indiferenţa şi cinismul unora, el se îngrijorează ca nu cumva starea lor duhovnicească să se agraveze şi să se înrăutăţească, având permanent înaintea ochilor ceea ce parohienii nu pot realiza. Şi, fără frică sau ruşine, încearcă să găsească momentul cel mai bun pentru a interveni, corecta sau mustra, oferindu-le acestora o excelentă şansă de căinţă şi convertire. Departe de a fi un spectator pasiv, preotul, conştient fiind de adânca responsabilitate pastorală pe care o deţine, nu-şi poate adormi conştiinţa fără a lua cele mai potrivite măsuri. Astfel, rugându-L pe Dumnezeu ca să-l ajute şi să-l protejeze în activitatea sa, el porneşte în îndrăzneaţa misiune de câştigare a sufletelor." (MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✝

„Personalitatea religios-morală a preotului şi a întregii lui familii constituie un factor esenţial într-o pastoraţie. Familia preotului trebuie să fie un exemplu de trăire morală creştină, o adevărată oază de pace, linişte şi armonie." (PROTOS. HIVIAN BINDIU)

✝

„În nici o altă îndeletnicire, funcţiune sau slujbă nu se cere atâta conformitate între om şi slujbă, atâta consecvenţă între cuvântul şi fapta omului, ca în Preoţie." (PR. PROF. DR. NICOLAE D. NECULA)

✝

„Cultură înseamnă cunoştinţe, şi anume cunoştinţe de ansamblu. Fără cultură nu poţi stabili relaţii. Fără relaţii nu poţi stabili adevăruri. Fără un minim de adevăruri nu poţi fi în armonie... rămâi în dezechilibru. Şi, venind la om acasă, ce echilibru ar putea da credincioşilor săi un preot aflat el însuşi în dezechilibru?" (PR. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, MITROPOLIT AL ARDEALULUI)

✝

„Darurile Preoţiei lui Hristos, actualizate prin preoţia harică sau bisericească, sunt pentru sfinţirea credincioşilor, care cresc şi se zidesc prin rodirea darurilor acestei Preoţii. O încercare a înstrăinării acestei legături ar duce la sărăcirea mădularelor Bisericii, la slăbirea comuniunii sfinţilor". (PR. LECT. IOAN MIHĂLŢEAN)

✝

„Păstorii şi păstoriţii sunt doar două părţi componente, care se completează şi se condiţionează reciproc ca derivând una din alta şi amândouă din Preoţia lui Hristos." (PR. IOAN MIRCEA)

✝

„Preotul trebuie să fie informat. Cu fiecare dintre credincioşii săi trebuie să vorbească în limba lui. Să fie cult cu cel cult, şi să fie simplu cu cel simplu, dar simplitatea lui, spre deosebire de a credinciosului obişnuit, să izvorască dintr-o mare cultură, să fie o înălţime care se adaptează, nu

pur și simplu o simplitate, simplitate." († Pr. Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului)

✞

„Sfântul Ioan Gură de Aur definește slujirea preoțească drept activitate de deșertare de sine ca urmare a unei mari iubiri. El deduce aceasta din pasajul Evangheliei în care Iisus conferă lui Petru, datorită marii iubiri a acestuia, responsabilitatea pentru turmă. Hristos nu-i spune: «Postește, veghează ziua și noaptea, ocrotește văduvele și orfanii», ci, mai degrabă, îi poruncește: «Paște oile Mele!». Cel care practică ascetismul este folositor numai sieși, pe când urmările bune ale misiunii pastorale se extind asupra tuturor, adaugă același Hrisostom." († Mitrop. Emilianos Timiadis)

✞

„Chipurile legendare preoțești care au rămas în paginile literaturii universale și românești, în mod cert, nu au fost nici ale preoților navetiști, nici ale celor dornici de transfer grabnic." (Pr. prof. Ion Buga)

✞

„Am îmbrăcat haina preoției lui Iisus Hristos dintr-o uriașă nevoie sufletească. M-am supus unei porunci atotcuprinzătoare." (Gala Galaction)

✞

„Părinții Bisericii ne avertizează continuu că mântuirea este un proces care durează întreaga viață, că este o armă ascendentă. Preotul nu trebuie să accepte pur și simplu această stagnare sau să capituleze în fața acestei rigidități spirituale; din contră, trebuie să propovăduiască constant, să învețe, să reacționeze, să intervină. Ar trebui să

viziteze pe cei ce au fost înstrăinați, pe cei care viețuiesc la marginea vieții bisericești, și nu doar pe cei care se află activi în centrul acesteia. El trebuie să trezească acele conștiințe care sunt adormite, conștiințele care zac în propria lor captivitate, în lanțurile făcute de propriile lor mâini." († Mitrop. Emilianos Timiadis)

✞

„Cu tot regretul, trebuie să recunoaștem însă că un procent copleșitor dintre preoții noștri nu au vocație liturgică. Vreau să spun că slujesc numai ocazional și nu petrec necontenit în stare liturgică." (Pr. prof. Ion Buga)

✞

„Căsătorit sau nu, preotul, în viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur, este trimis în lume și trăiește printre oameni la fel ca și aceștia. El este altfel decât călugărul, care duce o viață în afara lumii și care este preocupat exclusiv de sine însuși. Datorită faptului că monahii nu au fost educați în virtuțile sociale și relaționale cu ceilalți semeni, Hrisostom este de părere că deseori ei nu sunt preoți buni. Preotul și episcopul, spune el, trăiesc aceeași viață ca oricare altul și este cunoscut că viața în societate implică numeroase riscuri și pericole." († Mitrop. Emilianos Timiadis)

✞

„Nimeni nu poate face mai mult bine oamenilor, dar și mai mult rău decât preotul, iar aceasta atârnă de felul cum își îndeplinește rostul social și religios pe pământ". (Pr. prof. dr. Nicolae D. Necula)

✞

„Recent, în multe biserici, ortodoxe sau neortodoxe, s-a pus mare accent pe restaurarea teologiei euharistice, adică

a învățăturii după care în centrul vieții parohiale se află Euharistia. Ca rezultat, împărtășirea a devenit mult mai frecventă, iar laicii au început să participe mult mai activ la viața liturgică. Fără a subestima importanța teologiei euharistice, credem că s-a acordat totuși prea mică importanță teologiei baptismale. Adevărata reînnoire dintr-o parohie trebuie să înceapă nu de la culme, de la vârf, adică de la Euharistie, ci de jos, de la Botez, pragul și fundamentul regenerării noastre în Hristos. Fiecare parohie ortodoxă posedă enorme resurse, indiferent de plângerile și de criticile pripite. Dacă aceste potențialități sunt folosite și activate potrivit, atunci ele pot inspira întreaga parohie și să o transforme într-o comunitate vie, vibrantă și mărturisitoare." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Preotul evlavios trebuie să se distingă printr-o credință tare și nesovăielnică în Dumnezeu, în puterea și dreptatea Lui, printr-o nădejde neclintită în biruința finală a creștinismului, prin iubirea sa nemărginită față de Dumnezeu și de oameni". (PR. PROF. DR. ENE BRANIȘTE)

✠

„Cel dintâi mare teoretician al Preoției creștine și în același timp organizator și îndrumător al activității pastorale, Sfântul Apostol Pavel a trăit personal Preoția sau slujirea lui Hristos și a Bisericii Sale în tot ceea ce are ea mai vrednic, mai sublim și mai ideal, rămânând până astăzi „piscul duhovnicesc al preoției creștine", spre care trebuie să-și ațintească privirile și să năzuiască orice slujitor al Domnului". (PR. PROF. DR. ENE BRANIȘTE)

✠

„Alegerea și primirea la întâmplare a celor care se îmbulzesc către preoție este, după Sfântul Ioan Gură de Aur, cea dintâi și cea mai mare sursă de nenorociri pentru Biserica lui Hristos". (PR. PROF. DR. ENE BRANIȘTE)

✠

„Preotul are, printre alte meniri, și pe aceea de a întreține și înteți focul rugăciunii în casa lui David, în parohia și biserica lui. Vai de preotul care nu se roagă, care nu a luptat să-și câștige deprinderea rugăciunii, care nu vede în slujba dumnezeiască decât o povară care a stins în sine duhul rugăciunii!" (PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE)

✠

„Demnitatea, vrednicia și însemnătatea misiunii preoțești reies din însăși originea și instituirea ei, din esența și din scopul ei. Ea este de origine divină, prin instituirea ei, de esență supranaturală, prin Harul divin care stă la temelia ei, cerească prin scopul ei final, care este mântuirea sufletului. Așadar Preoția nu constituie o simplă funcție, o carieră ca toate celelalte ocupațiuni sau îndeletniciri lumești puse în serviciul societății omenești, ci o misiune, un apostolat, o slujire: slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor, sau, mai bine zis, slujirea lui Dumnezeu spre slujirea oamenilor." (PR. PROF. DR. NICOLAE D. NECULA)

✠

„Cu cât viața interioară a preotului va fi mai bogată, mai intensă și mai profundă, cu atât posibilitățile de care va dispune vor fi mai variate, cu atât puterea lui de rezistență față de greutăți și obstacole va fi mai mare, iar strădania și activitatea lui mai bogate în roade și succese. Și dim-

potrivă, fără un asemenea suport lăuntric al faptelor noastre, Preoția rămâne stearpă, neproductivă și sterilă, ca un pom uscat. Neglijarea vieții interioare echivalează cu secarea izvorului de unde decurge puterea Preoției. Sărăcia sau amorțirea ei aduce după sine anchilozarea puterilor sufletești ale preotului; legătura lui cu cerul slăbește, dragostea se răcește, entuziasmul și zelul sacerdotal scad sau se sting cu totul." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Calitatea manifestărilor exterioare ale preotului se va resimți de aceea a fondului lăuntric din care ele răsar, căci orice acțiune poartă fidel pecetea purității și a intensității factorului lăuntric ce a produs-o; sau, cum spune Marcu Ascetul, «faptele văzute sunt puii celor nevăzute». O viață interioară intensă, bogată și profundă, se varsă în chip firesc și necesar în afară, așa cum seva pământului izbucnește în muguri și în flori; căci, după cuvântul Mântuitorului, din prisosul inimii grăiește gura (Mt. 12, 34). Echilibrul și armonia dintre fondul lăuntric și manifestările exterioare fac pe omul de fond și asigură succesul Preoției." (PR. PROF. DR. ENE BRANIȘTE)

✠

„Despre Preoție s-a scris și s-a vorbit mult. Au scris și au vorbit și sfinți, și teologi. S-a scris cu drag și cu dorința de a ridica tot mai mult spre culmile sfințeniei pe slujitorii Preoției, pe preoți. Dar oricât s-ar scrie despre Preoție și oricât s-ar vorbi, niciodată nu este de ajuns. Preoția are atâtea înălțimi, atâtea adâncimi, atâtea taine, încât cu foarte multă greutate poate fi cunoscută și descrisă după cuviință." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

✠

„Preotul este încărcat cu o răspundere egală cu sfințenia, cu înălțimea și cu cinstea slujirii lui. Superior tuturor ca vrednicie înaintea lui Dumnezeu, creditat cu o încredere de care nu se bucură laicii, înzestrat cu puteri care nu sunt date omului, hărăzit cu privilegii neîngăduite celorlalți, stând pe o poziție inaccesibilă altor oameni, el este dator lui Dumnezeu cu echivalentul darurilor și oficiului său sfânt, de care trebuie să se cutremure nu un om, ci chiar un înger. Așa cum slujirea lui e mai sfântă și cu mult mai mare decât a laicilor, și păcatele lui sunt mai mari și osânda lui mai grea decât a celorlalți. Totodată, el va răspunde nu numai pentru păcatele sale, ci și pentru ale credincioșilor săi. El va da seama înaintea lui Dumnezeu pentru fiecare păstorit, pentru fiecare suflet. Și se va mântui sau se va pierde cu credincioșii săi, pentru ceea ce a făcut sau n-a făcut pentru mântuirea lor." (PR. PROF. DR. NICOLAE D. NECULA)

✠

„Există, desigur, o interrelaționare între lucrător și munca sa, între păstor și turma sa. Păstorul trebuie mai întâi să fie, și mai apoi să facă. Mai întâi trebuie să-și zidească propria sa viață duhovnicească, ca mai apoi, doar, să înceapă să se ocupe de problemele pe care le presupune slujirea sa: probleme pastorale, catehetice, umanitare, sociale, administrative etc. Experiența sa personală, exemplul și credința sa vie sunt garanțiile cele mai elocvente și mai convingătoare ale unei activități pastorale roditoare". (✝ MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Datoria preotului este nu numai de a se ruga el ... de a învăța pe alții să se roage, dându-le deprinderea ... ciunii. Starea de har și de religiozitate a unei paro... decide preotul. El trebuie să fie și să se arate ca un ... rugăciunii prin excelență, atât pentru a mijloci transmite... harului dumnezeiesc, cât și pentru a infiltra gustul, nece... tatea și felul de a se ruga păstoriților săi.“ (PR. PROF. PE... VINTILESCU)

✠

„Preoții au fost puși de Hristos de strajă pentru a nu ... năvală în lume oastea întunericului, și dacă străjerii ... dorm și nu țin aprins focul rugăciunii necontenite, ome... nirea este nimicită și robită de cel rău. Nu știu ce răspu... vom da când Dumnezeu va cere din mâinile noastre lume... pe care ne-a încredințat-o.“ (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Niciunul dintre noi, oricât de sfântă i-ar fi viața, oricâ... de consumat teolog ar fi, oricât de rugător ar fi, de-ar în... cerca să scrie despre Preoție, nu poate scrie niciodată com... plet, nici desăvârșit. Lipsesc aripile de vultur și ochii vul... turești cu care harul lui Dumnezeu a înzestrat numai unul singur dintre toți Sfinții Părinți, dintre toți scriitorii bise... ricești, pe Sfântul Ioan Gură de Aur. Au scris despre Preoție și alți Sfinți Părinți, ca să amintesc numai de ei. A scris Sfinții Grigorie Teologul, Efrem Sirul, Ambrozie al Milanului, Grigorie Dialogul. Da, dar nici unul din ei nu se urcă la înălțimea la care s-a urcat Sfântul Ioan Gură de Aur, nici unul din ei nu privește Preoția în toată înălțimea ei, în toată întinderea ei, în toată frumusețea ei. Fiecare privește numai câte o latură. Fiecare descrie numai cărarea pe care

... reușit să ajungă până la vârf. Fiecare ne împărtășește ...mai experiența urcușului lui, a ascensiunii lui.“ (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

✠

„Parohia poartă chipul preotului, fiind familia lui spir...uală, și după vrednicia lui va fi acolo o biserică vie sau o ...elulă moartă. Preotul trebuie să caute parohia așa cum un ...ărinte bun își caută familia lui.“ (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Noi trăim în prezent într-o societate exigentă, care cere ...din ce în ce mai mult de la preoții săi. Atât membrii nomi...nali, cât și cei activi ai unei parohii doresc ca preotul să fie prezent în orice situație, doresc apoi ca el să-și arate dinamismul și să se ocupe de toate activitățile în desfășurare. Evanghelia trebuie să pătrundă, prin urmare, în toate aceste activități printr-un apostolat puternic și minuțios. Această epocă seculară în care trăim cere de la Biserică un cler cu o credință puternică și bine fundamentată; de asemenea, și cu o spiritualitate adâncă. Personalitățile mediocre nu pot să se ocupe de atâtea sarcini importante, mai ales datorită faptului că slujirea preoțească presupune un număr de probleme de...licate și stânjenitoare. Lumea cere atunci de la noi să fim răbdători, prudenți, înțelepți, lipsiți de egoism, autentici, să fim capabili să alcătuim strategii bine planificate, să urmăm prioritățile și să ne sprijinim, în ultimă instanță, pe acei puțini credincioși care sunt gata să ne ajute.“ (+ MITROP. EMA-LIANOS TIMIADIS)

✠

„O soție de preot, fără un nivel intelectual superior celui comun sau, cel puțin, fără o orientare și o mentalitate

aparte, va fi o jenă permanentă în zelul pastoral" (Pr. Prof. Petre Vintilescu)

✠

„De câte ori preotul, înainte de a lua Sfânta Împărtăşanie, înainte de a lua paharul mântuirii în Altar, nu este acasă silit a bea până la fund paharul cu fiere al căsniciei" (Pr. M. Mihăileanu)

✠

„Rutina este acea viaţă exterioară, pe care nimic n-o mai încălzeşte din inima noastră, când repetăm forme şi rituri religioase fără să participăm cu sufletul la îndeplinirea lor. O asemenea viaţă este ca o casă nelocuită, care rămâne tot măreaţă pe dinafară, care, stând părăsită, simţi un miros greu de pustietate şi mucegai când intri în ea. Aşa este şi viaţa religioasă, unde sufletul dormitează sau de unde a plecat în altă parte... În faţa preotului săvârşitor al Tainelor şi al ierurgiilor se deschise adesea ispita rutinei, ca sufletul lui să nu mai participe cu toată concentrarea interioară, să nu se mai apropie cu frică şi cu cutremur. Formele exterioare ce însoţesc Sfintele Taine, repetate atât de des, când sufletul preotului nu se identifică cu toată fiinţa lui, micşorează adesea participarea interioară, cu care ar trebui să fie în concordanţă... Cea mai gravă ispită care pândeşte pe preot este când săvârşeşte Sfânta Liturghie: se poate întâmpla, fiind obligat să repete atât de des pregătirea Sfintei Împărtăşiri... să piardă din fiorul pe care-l are creştinul de rând care se împărtăşeşte numai o dată pe an. I se poate întâmpla să nu-şi aducă aminte tot timpul de marea taină care se împlineşte în faţa şi prin mâinile lui, şi

astfel să rămână absent cu sufletul, ca şi cum ar repeta simple gesturi rituale." (Pr. Victor N. Popescu)

✠

„*Cel ce va vrea să facă din Preoţie o simplă carieră sau un mijloc de existenţă ca oricare altul, acela nu va fi niciodată un bun păstor, ci un năimit, care nu intră în staulul oilor prin uşă, ci sare pe aiurea şi nu vine cu gândul să păstorească turma*, ci numai să o exploateze în beneficiul personal (cf. In 10, 1). Acela se va pierde nu numai pe sine, ci va fi pricină de osândă şi pentru alţii. În orice ramură de muncă este o mare nenorocire să fii sub nivelul sarcinii sau funcţiei tale sau să te simţi inapt pentru ea; în astfel de condiţii munca profesională este de la început, ori devine cu timpul, din ce în ce mai grea, mai plictisitoare şi mai nerodnică sau fără spor. Această nenorocire este şi mai mare atunci când este vorba de misiunea preoţească. Un preot fără vocaţie ocupă în ogorul Bisericii un loc care nu îi aparţine de drept, pe care l-a uzurpat şi care poate că se cuvenea altuia, făcut pentru slujirea Domnului; dacă se va strădui ori dacă va avea bunăvoinţă, el va izbuti să ajungă cel mult un bun slujbaş sau funcţionar, dar nu un slujitor, un alter Christus, şi nu va avea niciodată elanul, însufleţirea, dragostea şi entuziasmul în împlinirea datoriei, pe care le dovedeşte preotul de adevărata vocaţie." (Pr. Prof Dr. Ene Branişte)

✠

„Vocaţia preoţească nu poate rodi fără cultură, fără cultură integrală... Vocaţia precede în general pregătirea, dar ea se precizează, se clarifică şi se definitivează prin pregătire. De aceea, vocaţia trebuie să fie echipată cu o

pregătire vrednică de ea, capabilă să pună în acţiune toate forţele şi manifestările ei. Pregătirea constă atât în însuşirea unui ansamblu de cunoştinţe şi practici personale cât mai ales în angajarea şi orientarea tuturor puterilor spirituale în slujba vocaţiei." (PR. PROF. I.G. COMAN)

✠

„Distracţiile în notă prea modernă sau lumească pun virtutea preotului într-o astfel de lumină, care va aduce stirbire prestigiului şi autorităţii sale. Chemarea sa de păstor trebuie să-l facă a simţi nevoia unor distracţii superioare şi nevinovate." (PR. PROF. PETRE VINTILESCU)

✠

„Secretul oricărei predici eficiente se ascunde în multă rugăciune, în cugetarea neîncetată la cele dumnezeieşti. Fapt confirmat de toţi cei ce au slujit cuvântului. Nici Mântuitorul nu face excepţie şi-L vedem adesea retrăgându-Se noaptea în munte să Se roage" (cf. Mt. 14, 23; Mc. 6, 46; In 6, 15). (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Sfântul Grigorie Teologul osândeşte foarte aspru pe cei care sunt atraşi spre Preoţie numai din dorinţa de a face din ea un izvor de câştig şi de huzur. Vorbind despre unii preoţi din vremea lui, el spune că aceştia «se înghesuie şi se îmbulzesc în jurul Sfintei Mese ca şi cum ar fi socoti că Preoţia nu-i chip de virtute, ci mijloc de trai, nu-i slujire plină de răspundere, ci domnie fără îndatoriri». Iar Fericitul Augustin zicea că pe cei ce se înghesuie spre diaconie, preoţie şi episcopat, fără ungere din partea lui Dumnezeu (fără vocaţie), îi va ajunge aceeaşi pedeapsă ca şi pe leviţii Core, Datan şi Abiron, care au fost înghiţiţi de

în pământ, pentru că au îndrăznit să revendice preoţia, rezervată fiilor lui Aaron." (PR. PROF. ENE BRANIŞTE)

✠

„Viaţa în Iisus Hristos şi slujirea Sfintei Evanghelii imprimă pe fruntea şi pe umerii slujitorului un sigiliu lesne de recunoscut, dar greu de agonisit." (GALA GALACTION)

✠

„O slujire foarte exterioară, unilaterală va avea ca urmare pentru preot fie un activism extern în detrimentul vieţii sale spirituale, fie extrema cealaltă, o pietate introvertită, centrată pe sine însuşi, şi o neglijare a turmei încredinţate lui de Dumnezeu. Cum putem împăca acestea? Depinde de cât de des ne privim pe noi înşine, de cât de onest ne apreciem viaţa şi ne examinăm. Evitând zgomotul lumii şi elogiile superficiale pe care laicii ni le adresează cu atâta generozitate, trebuie să ne îndreptăm spre cămara noastră mistică, în colţul cel mai îndepărtat al sufletului nostru, să ne aşezăm în faţa lui Dumnezeu şi să trecem la o evaluare obiectivă a noastră." (+ MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„O soţie bună în casa preotului este un alter ego al său, este mâna dreaptă nu numai în viaţa sa domestică, ci şi în succesul misiunii sale de păstor sufletesc al enoriei, căreia i-l lasă la dispoziţie în toată liniştea şi seninătatea de care are nevoie devotamentul în slujba mântuirii altora. Dimpotrivă, o soţie rea şi sub nivelul poziţiei sale de preoteasă, este un motiv de scandalizare pentru preot, al cărui moral nu se resimte şi nu se deprimă de nimic altceva mai mult." (PR. PROF. PETRE VINTILESCU)

„Dacă sfinți atât de mari, ca Sfântul Grigorie Teologul, Efrem Sirul, Ambrozie ori Grigore Dialogul, n-au putut scrie totul despre Preoție, ce pot spune eu despre mine care încerc să scriu despre același subiect, când nu am nici talentul poetic al Sfântului Grigorie Teologul, nici viața de rugăciune și de asceză a Sfântului Efrem Sirul, nici știința Sfântului Ambrozie și nici simțul practic al Sfântului Grigorie Dialogul? N-aș fi încercat niciodată să vorbesc despre Preoție sub toate aspectele ei, că îmi cunosc puterile. De aceea mă voi mărgini să înfățișez numai un aspect al Preoției: sublimitatea ei. Voi încerca adică să arăt în ce e sublimă. Dar și aceasta nu o voi face eu, ci îl voi ajuta pe Sfântul Ioan Gură de Aur; lui mă încredințez și capăt curaj. Mă predau lui. Îmi pun mâna mea în mâna lui și-l rog să mă povățuiască, să mă conducă pe grandiosul munte al Preoției, cunoscut atât de bine de el; îl rog să-mi arate cărarea care duce la sublimul Preoției." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Pretențiilor absurde ce se manifestă astăzi în lumea creștină apuseană de factură protestantă, în care femeile cer dreptul la Preoție, femeia ortodoxă, cu deosebire soția preotului, a dat cel mai bun răspuns prin slujirea cu credință nu la Altarul Bisericii, ci la altarul casei pe care Sfântul Ioan Hrisostom o numește „icoană tainică a Bisericii". (pag. 62, 387). (PR. PROF. ION BUGA)

„Dacă vrei să afli sublimitatea Preoției, n-o căuta nici în deplina sănătate a trupului preotului, nici în prestanța lui

fizică; n-o căuta nici în cultura lui, în pregătirea lui literară și științifică, în formația lui intelectuală. Nu căuta sublimitatea Preoției nici în elocința preotului, în talentul lui oratoric. Poate mult și cultura, și elocința, dar nu sunt sublime. N-o căuta nici chiar în viața ascetică a preotului, că mulți credincioși, nu numai bărbați, dar chiar și femei pot posti, pot dormi pe pământ gol, pot face privegheri prelungite, dar asta nu-i face sublimi. Nu căuta apoi sublimitatea Preoției nici în virtutea preotului. Virtutea îl pune pe calea sfințeniei, dar nu-l înalță spre sublim. Toate acestea, și sănătatea trupului, și cultura, și formația intelectuală a preotului, și elocința, și asceza, și virtutea sunt piscuri ale măreţului munte al Preoției; dar aceste piscuri nu fac sublimul Preoției. Pentru a da de sublimul ei, trebuie să mergi mai sus, tocmai pe piscul cel mai mare al muntelui. Trebuie să lași la vale de tot aceste piscuri la care se poate urca orice credincios și să te sui pe vârful cel mai înalt al muntelui, pe vârful care trece dincolo de nori, pe vârful care atinge cerul. Aici Preoția apare plină de măreție, de putere, de frumusețe. Aici îl găsim pe preot sublim." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Dumnezeu îl va osândi și pe credinciosul care s-a împărtășit cu nevrednicie cu Sfintele Taine, dar te va osândi și pe tine, poate, că nu i-ai fost un bun învățător, că nu l-ai povățuit cum trebuia, că nu i-ai arătat cât de curat trebuie să fie pentru a putea primi Sfântul Trup și Sânge ale Domnului spre iertarea păcatelor și mântuire, iar nu spre judecată și osândă." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Ești un nou Moise. Te apropii și tu de Dumnezeu. Ești un Moise al Legii celei Noi, nu este nevoie să te sui, ca altădată Moise pe Muntele Sinai, ca să-L vezi pe Dumnezeu, ca să te apropii de Dumnezeu. Nu mai este nevoie să te sui, dar e nevoie să fii tot atât de curat ca și Moise. Pentru aceasta săvârșești Sfânta Liturghie. Pentru ca să aduci pe Dumnezeu din ceruri, ca să te sfințești tu și să sfințești pe credincioșii tăi. Dar teme-te, cutremură-te când faci aceasta; și când săvârșești Sfânta Taină a Euharistiei, și când împărtășești cu Trupul și Sângele Domnului pe credincioșii tăi! Teme-te și te înfricoșează și pentru tine, și pentru ei! Tu ești pe piscul cel mai înalt al slujirii preoțești. Prin harul Duhului Sfânt, la rugăciunea ta, Se pogoară Dumnezeu pe Sfântul Altar. Tu, un nimic, ai în fața ta nemărginirea. Tu, praf și pulbere, ai în fața ta dumnezeirea." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„În timpul de azi, activitățile sociale și pastorale ocupă atât timp, încât rămâne puțin pentru pregătirea eficientă a predicilor noastre. Cum ziua de duminică vine repede, atunci pregătim foarte repede una. Ca urmare, predica este foarte săracă, aproape mizerabilă. Fiind nepregătiți, folosim platitudini și generalități, riscând să repetăm aceleași idei pe care le-am mai spus și în trecut. Credincioșii se plictisesc repede de calitatea acestei predici. Problema care se află în fața noastră este una foarte serioasă. Nu trebuie să subestimăm niciodată inteligența ascultătorilor noștri. Nu trebuie să uităm niciodată că Dumnezeu a încredințat propovăduirea cuvântului Său buzelor și inimilor noastre.

Este o sinergie, o strânsă conlucrare dintre divin şi uman. Aşa precum i-a folosit în Vechiul Testament pe profeţi, iar în Noul Testament pe Apostoli, tot aşa ne foloseşte în decursul veacurilor pe noi, preoţii, ca să-şi comunice lumii mesajul Său. De aceea ar trebui să petrecem mai mult timp în contemplaţie, pregătindu-ne predicile." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

„Copleşit de măreţia Preoţiei, copleşit de puterea ei, preotul se simte mic, neputincios; se simte stăpânit de frică, iar uneori de groază chiar. O nimicnicie, o neputinţă, o frică, o groază, cu alt conţinut decât conţinutul obişnuit al acestor cuvinte. Preotul, pe acest pisc al sublimului Preoţiei, se simte un nimic, se simte mic, dar e mare; se simte neputincios, dar e puternic, tot atât de puternic ca şi viaţa; se simte cuprins de frică, de groază; dar frica şi groaza lui sunt pline de nădejdi; îi dau siguranţa că se găseşte în mâinile unui Stăpân măreţ, înfricoşător, dar iubitor; atât de iubitor cum n-a mai întâlnit pe nimeni pe pământ." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Preotul este sublim în două momente – după Sfântul Ioan Gură de Aur – în scaunul duhovniciei şi în faţa Sfântului Jertfelnic. În faţa preotului, în scaunul de duhovnicie, îngenunche şi cel cu diadema pe cap, de care se tem toţi, îngenunche însă şi sărmanul care nu are nici cămaşă pe el. Urechilor preotului se destăinuiesc adâncuri şi noiane de păcate. Înaintea lui curg şiroaie de lacrimi. Aici, în acest scaun de duhovnicie, preotul are putere cât Dumnezeu. Dumnezeu i-a dat-o. Când preotul rosteşte dea-

supra capului celui îngenuncheat în faţa sa: „Şi eu, nevrednicul preot şi duhovnic, cu puterea ce-mi este dată mie, te iert şi te dezleg de toate păcatele tale", iertare şi dezlegare se dă şi sus, în ceruri. Când preotul, în scaunul de duhovnicie, iartă păcatele, în acelaşi timp, sus în ceruri, îngerii lui Dumnezeu şterg din cărţile lor păcatele iertate de preot. Îngerii, care slujesc lui Dumnezeu, ascultă de porunca preotului, de glasul preotului. „Şi nu mă minunez atât că cei mari ai pământului se pleacă în faţa preotului, cât mă înspăimântez că Împăratul împăraţilor, Domnul domnilor, Se pleacă preotului şi-i face voia lui. Iată, dar, sublimitatea Preoţiei, iată măreţia şi puterea preotului! Este trup, este sânge, carne şi oase, dar are putere mai mare decât un arhanghel. În faţa mâinii lui, cu degetele închipuind semnul Sfintei Cruci şi făcând semnul Sfintei Cruci, diavolul fuge, păcatele se şterg, lanţurile cad, lacrimile se usucă, sufletele se slobozesc şi pleacă luminate, uşurate, vesele, fericite." (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Cu «frică şi cu cutremur» trebuie să stea preotul la «locul cel preaînalt» al slujirii, fiindcă din lumea încredinţată lui spre sfinţire el poate, prin vrednicie, să facă o jertfă bineplăcută lui Dumnezeu, să o sfinţească (consacre) ori, prin nevrednicie, să o profaneze." Înfricoşat de această viziune, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Nu cred să se mântuiască mulţi preoţi. Dacă poporul afirmă în proverbele sale pline de o încercată înţelepciune că «omul sfinţeşte locul», cum trebuie oare să fie preotul?" (PR. PROF. ION BUGA)

„Fiinţa omenească, dihotomică, formată din trup şi suflet, are nevoi materiale şi duhovniceşti, iar un preot trebuie să le aibă în vedere pe ambele. Un stomac flămând nu este dispus să asculte predicile noastre. În acest context este de real folos să se citească parabolele samariteanului milostiv. Aici, un preot şi un levit, considerând că datoria lor principală este rugăciunea, l-au neglijat deliberat pe un biet rănit. Ei au considerat principala lor funcţie ca fiind cea preoţească; pe primul loc în concepţia lor se situa slujirea la templu, iar asistenţa socială au trecut-o pe cel din urmă plan. Samariteanul milostiv nu s-a gândit că poate pierde timp legând rănile celui căzut pe marginea drumului. Fără ezitări, s-a oprit de pe cale pentru a acorda ajutor şi a-l duce pe rănit la un han. Hristos a lăudat acest exemplu, arătând că sunt momente când asistenţa de acest tip este mai importantă decât datoria formală de slujire liturgică." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

„Despre orice preot ar fi de dorit să se poată face de către oricine frumoasa caracterizare adresată de Mântuitorul ucenicului Său, Natanael: «Iată un israelitean întru care nu există vicleşug!» (In 1, 47)". (Pr. prof. Ion Buga)

„Săvârşeşte, preote, sfânta slujbă a Sfintei Liturghii cu toată curăţia trupească şi sufletească! Fă-ţi pravila cerută de rânduielile bisericeşti, citeşte rugăciunile pentru sfânta împărtăşire. Nu le citi numai ca să le citeşti, ci pentru ca să-ţi înalţi sufletul către Dumnezeu, ca să te pocăieşti. Împacă-te cu toată lumea; împacă-te cu cel care slujeşte la acelaşi

Altar. Mărturisește duhovnicului păcatele săvârșite. Nu săvârși păcate de moarte. Nu fi trufaș, nu fi iubitor de argint, nu curvi, nu te mânia, nu fi lacom, nu pizmui, nu cleveti, nu te lenevi spre fapte bune. Ferește-te de beție și de îmbuibare. Postește, roagă-te, fă milostenii, fără fățărie. Așa curățit trupește și sufletește și împăcat cu toată lumea, apropie-te de Sfânta Masă, pe piscul cel înalt al slujirii Preoțești, pentru a primi cu mâinile tale Trupul Dumnezeului Celui viu, trupul Dumnezeului Care ține universul în palmă!" (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Sentimentul nimicniciei preotului în fața Dumnezeirii de pe Sfântul Altar, aduse de preot din ceruri cu puterea Sfântului Duh, îl copleșește. Frica îl zdrobește, groaza îi taie răsuflarea. Mai socotești, oare – întreabă Sfântul Ioan Gură de Aur –, că mai ești printre oameni și că mai stai pe pământ, când vezi că Domnul stă jertfit pe Sfânta Masă, iar pe preot stând lângă jertfă rugându-se? Nu socotești, oare, că te-ai mutat dintr-odată în cer, că ai scos din suflet orice gând trupesc și că privești numai cu sufletul gol și cu mintea curată cele din ceruri?" (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„Slujirea fără pasiune, fără focul iubirii mistuitoare, lâncezește și devine urâciune, lucru pe care Dumnezeu nu-l primește, căci ceea ce nu fierbe la focul dragostei se clocește și se strică și aduce cu sine boală și moarte. Sufletul care nu este stăpânit de pasiune pentru adevăr și bine se va umple negreșit de patimi urâte, preotul fiind vânat cu deosebire de diavol, știind că de va bate pe păstor se va risipi și turma." (PR. PROF. ION BUGA)

„Încă din Biserica primară putem vedea cazuri deplorabile în care persoane dubioase au primit această Taină a Preoției. Delicatețea extremă a acestei responsabilități este ilustrată deseori prin teama Părinților Bisericii că ar putea ajunge să fie hirotoniți oameni nevrednici. Părinții au concentrat gravitatea absolută a slujirii preoțești, atenționând, totodată, pe cei hirotoniți să nu considere harul primit drept o putere omenească și un privilegiu sau câștig personal. Preoția este o vocație sfântă care, odată primită, trebuie să răspundă multor cerințe. Este legată de o anumită deșertare de sine și de o diakonia a vindecării, de o purtare de grijă și alinare a suferințelor omenești, de căutare a mântuirii și a sănătății spirituale a acestora. Preotul trebuie să poarte în mod constant un război duhovnicesc dacă dorește să nu fie surprins de o scădere a vredniciei duhovnicești, rezultată de pe urma neglijării îndatoririlor pastorale." († MITROP. EMILIANOS TIMIDIAS)

„Cu frică și cu un cutremur să stea cel ce gândește la Preoție și să se cerceteze bine în oglinda conștiinței sale, și numai dacă descoperă integritatea sufletească și trupească, «îndrăznind, să se apropie»." (PR. PROF. ION BUGA)

„Există, din fericire, suficiente avertismente date predicatorilor care, din nepăsare, lene, rea credință, lipsă de iubire și de râvnă pentru adevărurile mântuitoare, reduc predica la o penibilă «lozincărie ecleziastică»: «Cele mai bune și mai frumoase simțăminte ori mai folositoare învățături sunt anihilate de tipizarea verbală, care-i simp-

tom de lene, frică și uscăciune a inimii. Tot atât de dușmănoase sunt stilul pilduitor, edificator, onctuos, stilul emfatic, stilul grandilocvent sau deprimarea comodă de a reduce predica la repetarea pericopei evanghelice» (*N. Steinhart*). Departe de a ne simți jigniți, aceste observații ne-ar putea fi de cel mai real folos dacă vom lua aminte.“ (PR. PROF. ION BUGA)

„Facem trimitere insistentă și hotărâtă la scrisoarea Sfântul Chiril al Alexandriei (vezi PSB, vol. 38, partea I, pp. 373-472, Despre Preoție), în care vehementul teolog pune în gardă asupra primejdiilor cumplite ce-l așteaptă pe tot omul nevrednic, care a îndrăznit, având orice meteahnă trupească și sufletească, să se apropie de înfricoșătoarea slujire a Preoției. Cred că, dacă fiecare candidat la Preoție ar citi, reciti și răsciti aceste pagini de foc ale marelui ierarh egiptean, am avea mult mai puțini, dar mult mai mari preoți în Sfântul Altar. Neputincioșii de orice fel s-ar opri la pragul Tainei.“ (PR. PROF. ION BUGA)

„Sublim este preotul în scaunul de duhovnic – îmi spune Sfântul Ioan Gură de Aur –, dar tot atât de sublim, dacă nu mai sublim încă, este în fața Sfântului Altar, în fața Sfântului Jertfelnic. «Dacă ai putea să te gândești ce lucru mare este, ca om fiind și îmbrăcat încă în trup și sânge, să te poți apropia de fericita și nemuritoarea fire a Dumnezeirii, atunci ai putea înțelege bine cu câtă cinste a învrednicit pe preoți harul Sfântului Duh», atunci ai putea înțelege mai bine sublimitatea Preoției.“ (PR. PROF. DUMITRU FECIORU)

„În viața noastră, a românilor îndeosebi, rolul clerului a fost chiar mai însemnat decât la alte persoane. În fruntea familiei lor, preoții români ai veacurilor trecute, ba chiar și mulți dintre aceia ai veacului prezent, nu numai au păstrat puțina cultură ce aveam, ci, familiarizând-o, au devenit singura pază a firii naționale. Fieștecare familie preoțească era nu numai un organ civilizator, ci totdeauna și un stâlp al românismului. S-au înstrăinat nobili, bogați, funcționari înalți, oameni cu nume strălucite, numai preoții au rămas cu poporul, pe care mulți dintre «inteligenții» de azi îi desconsideră." (PR. PROF. ION BUGA)

„Preotul care nu e preot în întregime nu mai poate fi preot." († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Candidatul la Preoție trebuie să fie deplin sănătos și să nu sufere de vreo boală care l-ar împiedica de la îndeplinirea datoriilor sale preoțești. Se cere a avea constituție rezistentă, spre a putea înfrunta toate asprimile vremii, spre a putea îndura toate oboselile și neajunsurile la care este expus în fiecare moment. E bine, de asemenea, ca cel ce vrea să devină preot să aibă o înfățișare plăcută, potrivită, o vorbire clară, un glas ales și gesturi distinse." (PR. PROF. ION BUGA)

„Un mare suflet sfințit al Apusului spunea: «Dacă aș întâlni un preot și un înger, aș saluta mai întâi pe preot și apoi pe înger, pentru că îngerul este numai prietenul lui

Dumnezeu, pe când preotul îi ține locul».“ (Studii Teologice, nr. 9-10/1951, p. 483)

✠

„Ca preot și profesor de Teologie, sunt cum nu se poate mai conștient de dificultatea extremă a formării unui adevărat preot. Tinerii care vin să se formeze pentru Preoție în școlile noastre teologice aduc cu ei moștenirea, mai bună sau mai puțin bună, din familia și din parohia în care s-au născut și au crescut, și cât este de greu să sădești evlavia sfântă și iubirea față de Dumnezeu și poruncile Sale în sufletele acelor tineri la a căror șlefuire sufletească nu s-a lucrat de bună vreme, din casă părintească și din școala primară! Cât de neputincioși ne simțim uneori noi, profesorii de Teologie, în a sădi evlavia acolo unde domnește indiferența și răceala, în a întări voința și puterea tinerilor încredințați nouă, spre a face față asaltului patimilor și a-și pune viața cu totul în slujba lui Dumnezeu și a Bisericii Sale celei sfinte!“ (Pr. prof. dr. Vasile Mihoc)

✠

„Exemplul dă măsura autenticității preotului. Exemplul convinge mai mult decât cuvântul. Exemplul negativ contrazice cuvântul pozitiv. Preotul trebuie să fie pozitiv, entuziast, să dea speranță, să vadă omul într-nsul cu adevărat lumină!“ (✝ Mitrop. Antonie Plămădeală)

✠

„Dacă un filosof (Immanuel Kant) se legiferează imperativul moral pentru orice om («acționează așa încât maxima voinței tale să poată servi ca normă pentru toți oamenii»), cu cât mai mult preotul trebuie să se facă pildă tuturor cu puterea sa, cu prudența sa, cu puterea de priete-

nie, prin râvna pentru dreptate, prin ura față de păcat, prin cumpătare, prin curaj, prin statornicie în bine, prin clarviziune, prin puterea de jertfă în numele binelui și al adevărului!“ (Pr. prof. Ion Buga)

✠

„Preotul e chemat să fie jertfă împreună cu Hristos. Când Îl ține în mâini la Altar, când oferă Sfânta Jertfă, trebuie să se dăruiască împreună cu Hristos Părintelui Ceresc, lăsându-se în grija Lui. Pentru a-L reprezenta cu vrednicie la Altar, trebuie să se transforme el însuși într-o jertfă. Ferice de preotul statornic împreună cu Hristos până la Golgota, înfruntând ocara spre a-I rămâne credincios!“ (Episcop-vicar Irineu Pop Bistrițeanul)

✠

„Dacă există impedimente fizice pentru candidatul la Preoție, sunt și impedimente morale care îl opresc pe candidat sau îl fac pe preot să-și piardă slujirea sfântă a Preoției. Canoanele opresc de la Preoție sau lipsesc de această vrednicie pe cei care au manifestat necredință în anumite situații (Can. 10, Sinod. I Ec.), pe cei ce au furat, pe sperjuri, pe desfrânați (Can. 25, 61 Ap.; Can. 9, Sinod. VI Ec.). Preotul nu trebuie să aibă un cazier dubios, să nu fi fost condamnat pentru fapte de rușine: înșelătorie, furt, auz de încredere, mărturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri, delapidare, mituire etc.“. (Pr. prof. Ion Buga)

✠

„Preotul care neglijează predica, dezertează în mod laș de la misiunea ce i-a încredințat-o Dumnezeu tocmai după cum a dezertat odinioară profetul Iona, care a fost trimis să propovăduiască ninivitenilor.“ (Pr. dr. Sofron Vlad)

„Dorim, voim, cerem ca preoții noștri să fie puternici mijlocitori între noi, păcătoșii, și tronul milostivirilor cerești și Iisus Hristos Răscumpărătorul! Pentru aceasta trebuie să călim din nou oțelul energiilor creștine. Trebuie să rupem legăturile și vasalitățile noastre cu veacul păgân și să fim, din nou, soldați aspri ai idealului creștin, cel neprimitor de târguială!“ (GALA GALACTION)

„Prima calitate a unui preot psihoterapeut este sensibilitatea inimii, delicatețea interioară, calități fără de care nu se poate lăsa înduioșat de durerea celui în suferință, nu poate vibra la chinul semenului său. Preotul psihoterapeut își poate exersa calitățile sale duhovnicești prin asceză. Asceza fiind efortul uman de subordonare a voinței proprii, voinței lui Dumnezeu și calea creșterii sale duhovnicești“. (PR. DR. TEOFIL TIA)

„Se știe cât de înclinată este lumea în a critica defectele celorlalți și mai cu seamă pe ale preotului. În 99% din cazuri, într-o conversație despre preot, oamenii se întrec în a etala defectele și apucăturile acestuia pe care poate că nici nu l-au văzut (fiindcă tocmai cei bârfitori nu merg la biserică), dar pretind că îl cunosc foarte bine și că este un om mai plin de păcate ca respectivul preot. Tot ce mai știu creștinii noștri azi din teologie se concentrează în formula «să faci ce zice popa, și nu ce face el» – cu care cred ei că au rezolvat definitiv cazul. Cunoscând această sinistră moștenire, preotul trebuie să se cutremure de lupta care-l așteaptă, ca cel puțin în dreptul său chipul Preoției să fie

ridicat la înălțime și viața lui exemplară să desființeze mentalitatea defăimătoare la adresa confraților săi întru slujire.“ (PR. PROF. ION BUGA)

„Ispite mari îi așteaptă pe tinerii noștri după hirotonie. Căci lupta preotului este cea mai mare și cea mai grea. Mai ales împotriva preotului își concentrează asalturile sale ticăloase vrăjmașul mântuirii oamenilor. El știe foarte bine cât de mult înseamnă în împlinirea scopurilor sale ucigașe biruirea unui preot. Un preot înfrânt de păcat, un preot delăsător, un preot atras spre preocupările lumești etc. înseamnă de fiecare dată o parohie întreagă aruncată și lăsată pradă celor mai josnice rătăciri și atacuri ale diavolului.“ (PR. PROF. DR. VASILE MIHOC)

„Studenții teologi trebuie să intre în Preoție cu convingeri bine conturate, cu toate marile probleme clarificate. Din ucenici, prin hirotonie devin învățători. Răspunderea e mare.“ († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Preotul, ca să fie un păstor, trebuie să iubească pe cei încredințați lui spre mântuire, așa cum și Hristos, Păstorul cel Mare, ne-a iubit și ne-a dat viața Sa pentru noi ca un adevărat păstor care-și primejduiește viața din iubire pentru oile sale (In 10, 11). Slujitorul care nu arde de pasiunea slujirii sale nu poate să aprindă în ceilalți flacăra iubirii de Dumnezeu, nu va convinge și nu va determina pe nimeni la hotărâri mărețe și durabile, în vederea mântuirii. Și nu numai că va eșua în a mântui pe ceilalți, dar se va pierde sigur și pe sine, fiindcă tot cel ce nu înmulțește talantul este

condamnat pentru nelucrare (Mt. 25, 30)". (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Biserica noastră Ortodoxă, integral euharistică, nu poate fi adusă înapoi la frumusețea și la puterea ei primară decât atunci când preoții ei vor înflori, ca merii, de iubire către Iisus Hristos Euharistic. Biserica noastră nu va putea să împlinească toate câte ne lipsesc și-i cerem în zilele de față decât atunci când inimile noastre (ale preoților) vor fi candele aprinse și cădelnițe fumegânde, la picioarele Împăratului din Altar." (GALA GALACTION)

✠

„Dacă vocația pentru Preoție este absolut necesară, ea trebuie să fie mereu cultivată, cizelată, înnobilată prin studiu, trăire și râvnă preoțească, altfel rămâne o piatră prețioasă neșlefuită. Vocația trebuie să stea la baza hotărârii de a îmbrățișa această misiune. Ea e necesară pentru toate nivelele clerului. Se constată că cine a intrat în această slujire fără chemare – numai din dorința de a-și găsi un refugiu în viață sau pentru căpătuială –, nu a dat roadele așteptate și a rămas un «fur și tâlhar»." (EPISCOP-VICAR IRINEU POP BISTRIȚEANUL)

✠

„Toată viața preotului trebuie să fie o Liturghie. Cineva a găsit pentru aceasta o formulă foarte potrivită: viața și propovăduirea preotului să fie o «Liturghie după Liturghie». Așa cum biserica e un loc sacru în mijlocul satului sau într-un cartier de oraș, tot așa și preotul trebuie să fie un sacerdot, un om sfințit și sfințitor, oriunde s-ar afla.

Sfinții Părinți tratează Preoția cu mare respect, cu temere și cu sfială." († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

✠

„O Preoție care nu este susținută de iubirea autentică, pe lângă eșecul de ordin fundamental, adică pierderea sufletelor, pe care Dumnezeu le va cere din mâna preotului, este amenințată în chiar structura ei formală. Să ne gândim numai la faptul că un preot slujește timp de patruzeci, cincizeci sau chiar mai mulți ani aceeași Sfântă Liturghie de sute și sute de ori pe an. Nici cel mai genial actor din lume nu ar putea să însuflețească un singur rol atâta amar de vreme. Or, ceea ce poate salva pe preot de la pericolul rutinei care amenință pe oricine, este tocmai pasiunea înflăcărată pentru această operă măreață care, deși se adresează omului, nu este de la om, ci de la Dumnezeu. Câți preoți reușesc să reziste mai mult de câțiva ani să nu cadă în această moarte formală, în această uscare a mlădiței pe trunchiul viu al Bisericii? Câți reușesc să slujească toată viața cu aceeași cutremurare și cu același fior sfânt cu care au slujit în zorii preoției lor? Câți reușesc ca îmbătrânind ei, preoția lor să rămână veșnic tânără? Cine oare reușește să se sustragă cumplitului diagnostic dat preotului din Sardes: Te crezi viu, dar ești mort!? (Apoc. 3, 1). Nu există decât un răspuns autentic, și anume cel dat de Mântuitorul: Râvna casei Tale m-a mistuit! (In 2, 17). Cine-și pune sufletul său ca ardere de tot pe altarul slujirii sale, cine va arde toată viața egal, cum este lumina mereu egală cu sine, acela nu-și va pierde plata sa, după cum se făgăduiește în Apocalipsă preoților vrednici." (PR. PROF. ION BUGA)

„Credincioșii, pe bună dreptate, vor să vadă în preotul lor un om al lui Dumnezeu, un om sfânt și plin de putere de sus. Dar câtă voință și cât efort sfânt îi trebuie preotului spre a-și desăvârși chemarea și spre a pune în lucrare cât mai deplin cu putință harul dumnezeiesc primit prin Sfânta Taină a Hirotoniei! Preotul trăiește el însuși într-o lume confruntată cu atâtea greutăți și ispite. El însuși are de făcut față dificultăților vieții de toate zilele, pentru el și pentru familia sa. Într-o lume în care mai toți luptă să se afirme și să se îmbogățească, nu-i este deloc ușor preotului să descopere înălțimea și bogăția Crucii lui Hristos, pe care să le întrupeze în viața sa umilă de dăruire și slujire.“ (PR. PROF. DR. VASILE MIHOC)

✞

„Ne trebuie grozav, azi mai mult ca oricând, înțelepciunea preoților, cumpătul lor aducător de pace, sfințenia și puterea lor făcătoare de minuni. Vai de popoarele care nu mai au atari oameni: insuflați de Duhul Sfânt, neclintiți în valurile deșertăciunilor omenești și încredințați până la moarte că Împărăția Mântuitorului nu face parte din lumea aceasta!“ (GALA GALACTION)

✞

„Slujba de preot e o slujbă de la Dumnezeu. Preotul e solul Domnului, e prorocul, e apostolul Lui. Preotul e străjerul Domnului și trâmbițașul Lui. Preotul e păstorul Domnului trimis la oi de Păstorul păstorilor, de Păstorul cel Bun.“ (PR. IOSIF TRIFA)

✞

Despre preoție în texte alese

„Alături de cumplita moarte numită intimă în slujirea preoțească, o altă plagă și mai înfricoșătoare este lipsa de iubire între frații preoți, de care se bucură nespus diavolul, fiindcă acolo unde este ură între frații slujitori, el nici nu mai are ce căuta, întrucât ura dintre preoți face mai mult rău decât ar putea face toată oștirea întunericului. Dacă, de regulă, o ceată de 6-7 lupi se împacă destul de bine într-o acțiune comună de pradă, la altarul iubirii creștine este de ajuns să apară un al treilea frate ca să se realizeze îndată un mic infern, dar cu nimic mai puțin infernal ca cel original. În iubirea fraților săi, preotul își iubește propria Preoție, și a urî pe un altul înseamnă a se urî pe sine, lucru care, după cum spunea Sfântul Apostol Pavel, nu se poate întâmpla în ordinea firească a lucrurilor (cf. Efes. 5, 29). Iubirea frățească dintre preoți este semnul indubitabil al autenticității pentru ucenicii lui Hristos: Prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, de veți avea dragoste între voi (In 13, 35). Cel ce spune că iubește pe Dumnezeu, dar pe fratele său urăște, mincinos este (I In 4, 20). S-a consemnat undeva că ar exista neînțelegeri în iad? Atunci de ce să nu fie pace în Altar? Dacă și dracii «cred și se cutremură», oare preotul să fie mai puțin?“ (PR. PROF. ION BUGA)

✞

„Preotul să nu uite: trebuie să fie om al rugăciunii, al meditației, o fereastră către Dumnezeu. Dacă rămâne lumesc, iese din starea de Preoție. Preotul trebuie să fie milostiv, bun, iertător, să încurajeze, să îmbărbăteze, să fie părinte al tuturor, precum i se spune. El trebuie să confirme în permanență acest apelativ.“ († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Pentru mine, cuvântul «preot» înseamnă fier, un dar, o mărire, o răspundere – și nu o carieră care se poate lăsa și schimba oricând.“ (PR. IOSIF TRIFA)

✠

„Să cinstiți și să iubiți pe părinții cei duhovnicești ca pe niște binefăcători și mijlocitori către Dumnezeu! Pe cei care v-au născut a doua oară din apă (cf. In 3, 5; Fapt. Apoc. 8, 5), pe cei care v-au dat Duhul Sfânt, pe cei care v-au hrănit cu laptele cuvântului (cf. I Cor. 3, 2), pe cei care v-au crescut cu știință, pe cei care v-au întărit cu povețe, pe cei care v-au hrănit cu Trupul Domnului și cu scumpul Lui Sânge, pe cei care v-au curățit de păcate (cf. Mt. 6, 19) și v-au făcut părtași și împreună moștenitori ai făgăduinței lui Dumnezeu (cf. Efes. 3, 6), pe aceștia cinstește-i cu tot respectul, căci ei au luat de la Dumnezeu puterea (cf. Mt. 25, 41) asupra vieții și asupra morții pentru a judeca pe cei păcătoși și a-i osândi la moartea veșnică și a izbăvi de păcate pe cei ce se pocăiesc și a-i face vii.“ (CONSTITUȚIILE APOSTOLICE II, 35)

✠

„Sfinții Părinți spun că preoții se mântuiesc mult mai greu decât mirenii, chiar dacă au o viață pastorală curată. Mântuirea lor depinde, mai ales, de câte suflete au adus la pocăință și câte suflete au pierdut prin sminteală, prin nepăsare și prin lipsă de învățătură. Căci zice Mântuitorul: Oricui i s-a dat mult, mult se va cere de la el, și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere (Lc. 12, 48)“. (PR. NICOLAE TĂNASE)

✠

„Cultura și chestiunea și mai generală a cunoașterii a constituit dintotdeauna pentru ființa umană o problemă fundamentală, și întreaga dramă umană debutează exact cu această încă nedezlegată taină a adevăratei cunoașteri, simbolizată magistral de Sfânta Scriptură printr-un fruct care poate genera viață sau moarte. Așadar nu-i suficientă cunoașterea în sine, ci mai ales felul cunoașterii, calea care duce la ea, precum și folosirea acestei supreme șanse ce s-a dat omului. Dacă orice cărturar este un om luminat, cu atât mai mult preotul care stăpânește «știința științelor» este socotit a fi respectul definitiv pentru toate frământările ce apasă sufletele oamenilor.“ (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Preotul este – trebuie să fie – organul prin care lucrează și vorbește Duhul Sfânt. Cu câtă putere lucrează un astfel de preot! Nu este în lumea aceasta un alt grai mai puternic decât graiul ce-l rostește Duhul Sfânt prin cuvântul preotului, din ușa Altarului. Nu este în lumea aceasta un învățător mai puternic decât preotul aprins de focul Duhului Sfânt. Nu este în lumea aceasta o doctorie atât de sfântă și de tămăduitoare ca o Taină administrată de Duhul Sfânt prin preot!“ (PR. IOSIF TRIFA)

✠

„Preoțimea noastră a avut o înaltă chemare în trecutul neamului nostru. Veacuri de-a rândul, preoții noștri au fost povățuitorii și îndrumătorii sufletești ai poporului român. Vorba «părinte», pe care alte neamuri n-au dat-o preoților, cuprinde în sine toată mărturia trecutului nostru despre ce a fost preotul român în mijlocul satului și al poporului său.

Dar preotul român a avut și chemarea de îndrumător și apărător al sufletului românesc. Străinii urau din tot sufletul pe «popa valah», tocmai din pricină că vedeau în el pe străjerul sufletului românesc." (PR. IOSIF TRIFA)

✠

„Colaborarea soției la opera de mântuire a preotului poate fi multiplă și amplă, începând cu crearea unei evlavii casnice și creșterea copiilor în duhul cel mai autentic ortodox și continuând cu participarea ei la opera de binefacere bisericească, iar atunci când Dumnezeu a împodobit-o cu voce frumoasă, poate însufleți cântarea liturgică prin autoritatea, priceperea și dragostea ei pentru cele sfinte." (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Un preot devotat pentru Hristos și pentru Biserică este o făclie nestinsă în sfințenie. El trebuie să aibă o viață duhovnicească exemplară, să se tragă dintr-o familie de buni creștini și să aibă el însuși o familie model în parohie. Soția lui să fie evlavioasă, smerită, iubitoare de rugăciune și prezentă regulat la slujbele bisericii. Să nască copii, nu să-i avorteze. Să fie ca o mamă duhovnicească pentru mame și copii, pentru văduve, bolnavi și pentru orfanii din parohie, și să se poarte întru toate cuviincios, cu cuvântul, cu fapta, și cu îmbrăcămintea." (PR. NICOLAE TĂNASE)

✠

„Poporul nostru privește astăzi cu speranță spre un viitor în care să strălucească zorii unor împliniri. Cum ar putea lipsi, într-o perioadă atât de crucială ca aceasta, aportul esențial al Bisericii și al preoților ei? Voim cu toții pentru poporul nostru o viață nouă și o «slavă» pe măsura glorioa-

...se sale istorii. Cine însă, dacă nu Biserica și preoții, să-i ...ună la inimă că cel mai slăvit între toate popoarele de pe ...pământ este acel popor căruia Dumnezeu îi este conducător și însoțitor (cf. Ieș. 33, 16)?" (PR. PROF. DR. VASILE MIHOC)

✠

„Este adevărat că răul se ascunde chiar în aspectul for...mal, oficial, prin împărțirea parohiilor în categorii după criteriul economic, și întrebarea frecventă între preoți este: «Ai nimerit o parohie bună?». Ce înseamnă o parohie bună? Parohia este o abstracție, singurul concret este preo...tul și aceștia ar trebui categorisiți în preoți buni sau mai puțin buni. Mântuitorul nu-și trimite ucenicii la parohii bune sau excepționale, ci condiția preotului, mai ales în tinerețe, când este plin de pasiune și putere, este misionarismul. Un adevărat preot nu întreabă de parohia cea mai bună, ci exact invers, pentru a-și proba acolo calitățile de misionar creștin, misionarism care cândva a schimbat fața pământului. Și încă ceva: în locurile cele mai îndepărtate, prin cătune ascunse, la subsuoara munților, se întâlnesc creștini de o rară frumusețe, adevărate priveliști spirituale, iar descoperirea lor constituie pentru adevăratul preot bucurie nesfârșită, care nu poate fi înlocuită cu toate bogățiile lumii." (PR. PROF. ION BUGA)

✠

„Preotul care nu e părinte pentru toți credincioșii, nu e părinte. Nu poți fi preot pentru o grupă de credincioși, iar de ceilalți să fii socotit diavol. Avem cazuri când cearta dintre preoți antrenează trecerea la secte." († MITROP. ANTONIE P.)

„Preoții pot și trebuie să propovăduiască fără încetare cuvântul Evangheliei, să cheme permanent la rugăciune, în comuniune, la dragoste. Mai mult ca oricând, preotul trebuie să se afle în mijlocul păstoriților săi pentru a risipi orice îndoială, pentru a alina orice durere, pentru a sprijini pe cei aflați în nevoie; acum preotul să meargă, pentru că iarăși e îngăduit, în azile, în spitale, în orfelinate, în închisori pentru a aduce iubirea celor lipsiți de ajutor, de dragoste, celor lipsiți de lumină duhovnicească. Acum este timpul ca preotul să meargă în școli, unde îl așteaptă sufletele nevinovate ale copiilor, asemenea pământului cel bun din parabolă, și să arunce sămânța cea plină de rod, pentru a aduce astfel pe calea credinței, dragostei și adevărului generații întregi sortite morții sufletești." (EPISCOP-VICAR IRINEU POP BISTRIȚEANUL)

✞

„Starea firească este aceea că preotul care a botezat un copil să-l și cunune, apoi să boteze și să cunune și copiii lui, generații întregi, și atunci legăturile de suflet, autoritatea, respectul neștirbit, vor fi depline și cu adevărat preotul va stăpâni (în semnul bun) peste satul acela și va construi temelie neclintită pentru viața localității respective. Preotul devine astfel memoria vie a satului, va rămâne reperul absolut spre care se vor întoarce, mai curând sau mai târziu, toți cei plecați în lume, să-i mulțumească pentru educația sănătoasă și solidă pe care le-a dat-o în biserica satului." (PR. PROF. ION BUGA)

✞

„Preotul este dator să aibă și o profundă pregătire teologică, ca să-i poată învăța dreapta credință pe enoriașii săi și să înlăture orice prozelitism sectar din parohie. Apoi să fie un om de rugăciune, căci cine nu iubește rugăciunea și Biserica, nu poate fi un preot bun. De asemenea să fie milostiv cu toți, neiubitor de averi, smerit, blând, împăciuitor, drept judecător și să locuiască în parohie." (PR. NICOLAE TĂNASE)

✞

„Nespus de măreață este slujba de preot. În fața Sfântului Altar, cu darul și puterea ce o are de la Dumnezeu, preotul poate face oamenii îngeri. Dar, în același timp, nespus de înfricoșătoare este misiunea preoțească și plină de o groaznică răspundere sufletească! De aceea Sfânta Scriptură grăiește cele mai frumoase cuvinte despre păstorii cei buni, dar și cele mai aspre despre păstorii cei slabi sau năimiți." (PR. IOSIF TRIFA)

✞

„Cu adevărat preotul care nu urmărește decât îmbogățirea imediată, iar atunci când nu reușește acest lucru cere transferul într-o parohie mai înstărită, este «năimit» și «nu-l doare inima de oi». Relațiile parohiale sunt relații de inimă, iar aceasta nu poate fi «transplantată» dintr-o parohie într-alta. Desigur, există și situații cu totul deosebite și delicate, dar acestea sunt doar excepții. În ceea ce privește instalarea preotului în parohie, trebuie să fie cea mai importantă sărbătoare a satului și ar trebui ca prezența chiriarhului să fie indiscutabilă. Pe lângă bucuria pe care o face preotului, îl așază într-o lumină plenară în fața eno-

riașilor, fapt care-l va obliga pe preot și pe credincioși, cunoscându-se exact pe cine prezintă." (PR. PROF. ION BUGA)

✞

„Nu este binecuvântare mai mare pentru un sat decât un preot harnic, care a pus cu râvnă mâinile pe plugul Evangheliei. Și iarăși, nu este o osândă mai mare pentru un sat decât un preot leneș, un preot care doarme lângă «plug», cu «ogorul» parohial plin de scaieți și de bălării." (PR. IOSIF TRIFA)

✞

„Preotul trebuie să convingă pe oricine că de la cel rău nici un bine nu poate veni și că reușita de moment, obținută prin intermediul practicilor demonice, în perspectiva eternității, se va transforma într-o mare durere și rușine. Dimpotrivă, necazurile, suferințele și neajunsurile, în perspectiva lui Dumnezeu, se vor întoarce întru bucurie (cf. In 16, 20), și lacrimile de acum vor fi mărginitoare de mult preț spre răscumpărarea Împărăției. Oamenii trebuie învățați să suporte cu demnitate suferința și necazurile, și nu să încerce să scape de acestea pe orice cale și cu prețul sufletului." (PR. PROF. ION BUGA)

✞

„«Ascultarea de păstori este o condiție esențială de slăvire a lui Dumnezeu, de sfințire și de mântuire, precum și pentru menținerea unității de credință și a păcii și armoniei în sânul Bisericii» (cf. I Cor. 14, 33). De aceea și Apostolul Petru îndeamnă pe păstoriți, fii duhovnicești ai păstorilor lor: Asemenea și voi, fiilor duhovnicești, supuneți-vă preoților (I Petru 5, 5). Deci ascultarea este poruncă divină și cei ce n-au ascultat au fost pedepsiți de

Dumnezeu, ca cei cu potopul, cei de la Turnul Babel sau din Sodoma și Gomora (cf. II Petru 3, 22) etc. Se întreabă unii dacă trebuie să se dea ascultare și păstorilor răi și vicioși. Comentatorii Sfintei Scripturi lămuresc că cinstea se dă harului și Celui ce a dat harul." (PR. DR. IOAN MIRCEA)

✞

„Cu adevărat, lumea de astăzi, cuprinsă de febra evdemonismului, nu vrea să suporte nici durere, nici sărăcie, nici necazuri, ci doar plăcere și abundență. Dacă ispititorul nu a reușit cu Iisus în Muntele Carantanei, asta nu înseamnă că s-a lăsat învins, ci a lucrat mai departe și, cu cele trei ispite – a bogăției, a reușitei ieftine și a idolatriei –, încearcă să ucerească întreaga omenire. Fără post și rugăciune, lumea este o simplă jucărie în ghearele fiarei perfide. Măcar în ultima clipă să înțeleagă preoțimea+ că lupta este înfricoșătoare și să acționeze în consecință. Cuvintele Sfântului Ioan Evanghelistul: «Copiii, este ceasul de pe urmă!» sunt mai actuale în tragismul lor acum decât atunci. Lumea creștină, inclusiv preoții, au uitat avertismentul dat de Mântuitorul Care n-a făgăduit creștinilor nici fericire, nici bogăție, nici putere și slavă, ci dimpotrivă, necazuri. Pe toate celelalte le-a făgăduit exact celălalt, dar cu ce condiție?! Toate acestea ți le voi da, de vei cădea înaintea mea și te vei închina mie (Mt. 4, 9). Și lumea cade, cade ușor pradă făgăduințelor înșelătoare, fiindcă nu cunoaște ultimul adevăr. Pe acesta trebuie să-l învețe păstorul ca să nu i se risipească turma." (PR. PROF. ION BUGA)

✞

„Vocația preoțească trezește conștiința răspunderilor înfricoșate ale preotului și ezitarea sau refuzul de a accep-

ta Preoţia. Fuga de Preoţie sau rezistenţa uneori prelungită pe care i-au opus-o în general mulţi Sfinţi Părinţi vădea o conştiinţă, sublinia prezenţa vocaţiei preoţeşti. Preoţii sunt datori să se autoexamineze spre a stabili dacă au sau nu vocaţie. Unele vocaţii lente se precizează şi ies la iveală prin contactul neîntrerupt cu Sfântul Altar, cu preoţi îmbunătăţiţi. Vocaţia nu exclude, ci e bogată şi mereu controlată.“ (EPISCOP-VICAR IRINEU POP BISTRIŢEANUL)

„Datoria credincioşilor mireni este să respecte pe cei aleşi de Dumnezeu a fi reprezentanţii Săi pe pământ. Dincolo de orice slăbiciune şi imperfecţiune omenească, mirenii trebuie să-i privească pe clerici ca pe părinţii lor sufleteşti şi să ştie a distinge pe fruntea lor nimbul sfinţeniei conferit prin Taina Preoţiei. Ascultarea de păstorii Bisericii este o altă mare îndatorire a fiilor duhovniceşti, cunoscând că în persoana lor Însuşi Hristos este ascultat.“ (PR. DR. ŞTEFAN SLEVOACĂ)

„Politica a fost şi va rămâne totdeauna o mare pasiune omenească, iar noi, ca oameni, nu putem să nu fim ispitiţi de această patimă. Dacă însă vom privi cu luare-aminte istoria lumii, vom înţelege degrabă că, pe cât este de intensă patima politică, pe atât este de înşelătoare şi deşartă. Trebuie să ne ferim de ea aşa cum fugim de toate celelalte mari patimi omeneşti, pentru ca să rămânem liberi şi să angajăm «lupta cea mai bună», lupta cu patimile, inclusiv cea politică, şi nu, încătuşaţi de o convingere politică îngustă, să ne luptăm cu oamenii de altă convingere. Preotul nu se va lupta niciodată cu oamenii, ci pentru om.

Biserica nu face politică, ci creează civilizație, adevărată civilizație în care pacea va fi judecător și stăpânitor va fi dreptatea (Is. 60, 17). Prin urmare preotul ortodox nu e nici politician, nici apolitic; el este metapolitic, întrucât caută, pentru el și pentru credincioși, cetatea viitoare. El trebuie să fie liber de toată zădărnicia contemporaneității. Ochiul lui trebuie să fie ager ca al vulturului, spre a vedea cea mai mică realitate de pe pământ de la înălțimea cerului. Rostul lui nu este de a schimba orânduirea socială, ci de a ajuta pe om să se schimbe în cadrul celei existente după chipul «Împărăția ce va să fie». Amin." (PR. PROF. ION BUGA)

„Preotul trebuie cinstit de credincioși pentru faptul pe care îl are, căci arhiereii și preoții în lumea aceasta «sunt izvoarele binecuvântării». Deci de trei ori fericit este acela care dorește pururea să fie binecuvântat de arhiereu și de preot. Credincioșii, când trec pe lângă un preot, sunt datori să-i dea îndoită cinste și să-i zică cu evlavie: «Binecuvântează, părinte!». Căci și Sfântul Ioan Gură de Aur grăiește astfel: «Sfântă este limba preotului și preasfântă este gura lui». Deci, când te-ai dus la preot și te-a binecuvântat, Domnul te-a umplut de toată binecuvântarea Duhului Sfânt cu care este îmbrăcat." (ARHIM. CLEOPA ILIE)

„Păstorul destoinic își aduce aminte că în ziua hirotonirii lui, Arhiereul cel veșnic l-a luat de mână și l-a făcut preot al Său. Atunci i-a încredințat prețiosul odor poruncindu-i să-l păstreze până la a Doua Venire a Sa, când i-l va cere înapoi. Conștient de aceasta, păstorul cel bun își dă viața pentru oile sale, este gata să le hrănească cu sân-

gele jertfei sale, după pilda lui Hristos." (EPISCOP-VICAR IRINEU POP BISTRIȚEANUL)

„Păstrarea vitalității pleromei poporului ortodox e asigurată în timp în mănăstire și în parohia hrănită spiritual de aceasta. Fără această interconectare existențială dintre credincios și parohie nu poate fi vorba serios de o mărturie ortodoxă. Aceeași viață a parohiei, ca activare a harismelor Duhului Sfânt ale credincioșilor ei, exercită cea mai viguroasă, dinamică și mai eficace misiune. Prin viața parohială, Ortodoxia e prezentă așa cum este: ca viață și cale spirituală care dă un sens vieții și descoperă destinul vieții ei adevărat. E de prisos, desigur, să spunem că acest cuvânt nu se referă la o sintaxă (adunare) parohială convențională care ține locul cunoscutelor întruniri lumești pentru aranjarea măruntelor oportunități zilnice. Parohia ortodoxă fundamentează slujirea (diaconală) socială și fraternă în spiritualitate, în contactul permanent cu harul Duhului Sfânt, în limitele ascezei și comuniunii sacramentale." (PR. PROF. DR. GHEORGHIOS D. METALLINOS)

„Preotul trebuie să stea în ajutorul tuturor, cu pricepere și la nivelul fiecăruia. Preotul e un generos. El e un făcător de bine, dacă se poate spune așa, de profesie. Preoția nu e profesiune, dar a fi de profesie făcător de bine e un act de dăruire. Preotul vrea ca toți să se mântuiască. El trebuie să-i învețe cum s-o facă. De aceea misiunea preoțească e mare și frumoasă. E fratele tuturor oamenilor. E cel de care oricine se poate sprijini. E prietenul tuturor. Preoții sunt che-

mați să fie sfinţitori ai vieţii şi învăţători ai credinţei. Şi modele." († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„În parohia sa, preotul reprezintă pe episcop şi pe Apostoli. De aceea mare este răspunderea şi harul preotului slujitor. De el depinde cel mai mult mântuirea credincioşilor săi şi întărirea Ortodoxiei şi a vieţii duhovniceşti în fiecare parohie. Însă şi păstoriţii săi trebuie să asculte în toate pe preotul lor, să colaboreze cu el, să se roage pentru el, să-l ajute în pastoraţie şi să-i arate în toate supunere şi dragoste. Căci un preot bun poate transforma duhovniceşte o parohie şi mântui mii şi mii de suflete. Dar şi credincioşii iubitori de Hristos, prin rugăciunea lor, pot schimba viaţa şi sufletul preotului mai puţin bun. Fără o asemenea colaborare duhovnicească între preot şi credincioşi, Biserica Ortodoxă nu poate avea parohii fără secte şi preoţi cu adevărat devotaţi pentru Hristos." (PR. NICOLAE TĂNASE)

„Preotul trebuie să fie acelaşi în parohie, pe stradă, când plouă din parohia lui în altă parte, când călătoreşte cu maşina, cu trenul, cu avionul, când se întâlneşte cu cineva, când îl ştie cineva că este preot şi când nu-l ştie că este preot. Căci totdeauna cineva îl ştie! şi aceasta, dacă e să ne gândim numai la ochiul pământesc! În mod sigur însă ochiul lui Dumnezeu îl vede permanent, îl ştie, îl cunoaşte, îl urmăreşte, în orice împrejurare, în orice loc a fi. Nu se poate ascunde nicăieri!" († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Preotul trebuie să fie ca în Liturghie în toată viaţa lui şi peste tot. Această comportare este cerută astăzi mai mult

decât oricând. În primul rând de cei pe care preotul îi păstorește. Vor să-l știe pe preot în autenticitate și în sinceritate. Vor să știe că preotul lor nu este un impostor, că nu este doar un purtător de haină și de chip preoțesc, dar e gol de Har și de sfințenie." (✝ MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„A fi soție de preot nu-i totuna cu a fi soția oricui. E o intrare în misiune. Mulți dintre studenții noștri nu prea au experiență de viață și se lasă prea ușor atrași de tinere care caută doar o căsătorie și care se dovedesc după aceea a nu mai avea nimic comun cu misiunea preoțească a soțului. Nu înțeleg nimic din ea, pur și simplu. Le e gândul doar la găteli scumpe, la petreceri, la vacanțe, la mașini. Unele nici n-au intrat vreodată în biserică. Însă remarc faptul că cele mai multe din soțiile preoților sunt adevărate preotese, se identifică cu misiunea soțului, îl ajută, îl sprijină, au case frumos închegate, cresc copii cuminți care devin oameni valoroși în societate. Cinste acestor femei sfinte care au știut ce fac atunci când au pășit pe calea căsătoriei cu un preot! Au văzut într-asta vocația lor. Două astfel de vocații dau rezultate duble." (✝ MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Eu îmi aduc aminte întotdeauna, când vorbesc despre spovedanie și de secretul spovedaniei, de o întâmplare petrecută undeva în Franța: Într-un sat, credincioșii au înălțat o statuie preotului lor. Se spune că a fost omorât cineva și au existat martori care l-au văzut pe preot prin preajma locului. Martorii convocați de procuror au depus mărturie împotriva lui. Se vede că va fi fost și vreo ceartă între preot și omul ucis, așa încât lucrurile au pledat contra preotului

din mai multe motive. Sentinţa judecătorului a fost: condamnare la moarte. Preotul este criminalul. A fost executat în faţa credincioşilor, în mijlocul satului, deşi bietul preot a declarat într-una că e absolut nevinovat. Probele erau însă toate împotriva lui. Ei bine, după vreo 30 de ani, o femeie s-a prezentat la procuror căruia i-a mărturisit că are pe conştiinţă ceva foarte grav şi că înainte de a muri – era foarte bătrână – doreşte să spună adevărul. Şi care era adevărul? «Eu l-am omorât pe omul acela, pentru care a fost condamnat la moarte preotul nostru. Şi aş vrea să vă mai informez că după crimă, având remuşcări de conştiinţă, m-am dus la preot şi i-am mărturisit crima. Preotul a ştiut că eu eram criminala, dar n-a dezvăluit secretul spovedaniei. A preferat să moară el, acuzat, dar să păstreze taina încredinţată la scaunul spovedaniei.» Un asemenea preot trebuie să ne fie exemplu de confidenţialitate absolută. Satul, drept recunoştinţă, după 30 de ani, i-a ridicat preotului o statuie în centrul satului, pe locul unde a fost executat." († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Îndatorirea fundamentală a preotului este să nu divulge secretul spovedaniei sub nici o formă, nici sub formă de aluzie măcar, chiar cu preţul vieţii. Să nu discute în familia sa despre cele auzite la scaunul spovedaniei şi cu nimeni altul. Să nu comenteze nici cu cel mărturisit, după ce l-a dezlegat. Păcatul pe care ţi l-a spus un credincios trebuie uitat din momentul în care ţi s-a confesat. Penitentul îşi recapătă imediat înaintea ta demnitatea pe care o avea înainte, pentru că l-ai iertat, l-ai dezlegat, i-ai dat canon, ai reglementat onest problema lui. N-ai voie nici măcar lui să-i

reamintești de păcatul pe care ți l-a descoperit, decât dacă revine el la o nouă spovadă cu același păcat." († Mitrop. Antonie Plămădeală)

✠

„Eu vreau să rămân cu această numire sfântă de preot! – și nu este suferință, nici mizerie, nici durere, putere sau amăgire în această lume care m-ar putea despărți de ea." (Pr. Iosif Trifa)

✠

„Este adevărat că poporul s-a stricat întrucâtva. De tocmai lucrul aceasta este un strigăt, o chemare, o răspundere pastorală, să rămânem între oile noastre, să tămăduim pe cele infectate, să ferim pe cele sănătoase de otrava vremurilor." (Pr. Iosif Trifa)

✠

„Darul Preoției nu-i un mijloc sau o unealtă de făcut bani, el nu stă în haine ori veșminte, ci în trăire. Darul nu se poate lua, se poate «pierde», dacă nu e aprins. Darul aprins luminează și încălzește (ca și tot ce este aprins). Cel care nu se aprinde nu luminează sufletele, nici nu încălzește." (Pr. Iosif Trifa)

✠

„Darul Preoției este un foc nestins. Dar trebuie înflăcărat. Greutățile, sărăcia și nimic altceva nu pot să-l stingă. Cine l-a înțeles, l-a aprins - și cine l-a simțit, nu-l mai poate pierde. Și nimeni nu-l mai poate lua de la el." (Pr. Iosif Trifa)

✠

„Desfrânatul nu-i bun creștin, cu atât mai mult bun preot nu poate fi. Cel care a putut să schimbe mângâierile

harului pe mângâierile unei femei nu prea mai are ce să caute în Altar. Cu toate că și pentru acesta este pocăință. Vorbim de pocăință, de lacrimi, însă canoanele sunt categorice și spun că nu-s de ajuns pentru primirea Hirotoniei pentru cel ce a căzut în desfrâu." (Prof. Laurențiu Dumitru)

✠

„Preoția este o chemare de la Dumnezeu. Sfântul Apostol Pavel spune despre sarcinile Preoției că nu se iau de la sine, ci prin chemare (cf. Evrei 5, 4). Mulți tineri urmează cursurile de teologie, dar nu toți vor primi Preoția, din lipsă de chemare." (+ Patriarhul Justinian Marina)

✠

„Mare atenție pe cine recomandăm la Hirotonie, că ne așteaptă aspră judecată! Că unii au fost hirotoniți cu nevrednicie, împotriva sfintelor canoane, și au făcut greutăți Bisericii lui Hristos." (Pr. Paisie Olaru)

✠

„Pericolul apare când teologul vrea să forțeze mâna și binecuvântarea arhiereului. Adică se poate întâmpla să meargă careva cu dosarul și cererea pregătită, să spună episcopului că-i licențiat, că are nevastă, iar în satul lui natal e loc vacant și el e omul potrivit. Mai poate adăuga și mărturia unui duhovnic ales anume, care să întărească faptul că-i vrednic de Preoție, și lucrurile se rezolvă rapid. De aceea am spus că eu personal n-aș recomanda mersul la episcop de bună voie și nesilit de nimeni, pentru că există riscul acesta, anume de a pune problema păcatului opritor de la Hirotonie atât de voalat, încât să iasă cum vrea teologul aspirant, și nu cum vrea Duhul Sfânt." (Pr. Laurențiu Dumitru)

„Duhul nu hirotoneşte pe toţi cu voinţa Sa, dar lucrează prin toţi." (ARHIM. NICODIM SACHELARIE)

✝

„Unii teologi, sunt teologi doar după diplomă, fiind în realitate nişte teologi-neteologhisiţi." (PR. PORFIRIE)

✝

„Reverenda este stindardul Bisericii lui Hristos. De aceea, noi, care o purtăm, trebuie să ne sforţăm s-o cinstim printr-o viaţă sfântă, pentru ca şi cei ce n-o poartă s-o onoreze şi s-o respecte." (BĂTRÂNUL AMFILOHIE)

✝

„Care şi pe mine, smeritul şi păcătosul şi nevrednicul robul Tău, cel încurcat în multe păcate şi tăvălit în patimile dezmierdărilor, m-ai chemat la sfânta şi preaînalta treaptă a Preoţiei, ca să intru în ceea ce este dincolo de catapeteasmă, în Sfânta Sfintelor, unde sfinţii îngeri doresc să privească şi să audă glasul Evangheliei Domnului Dumnezeului nostru şi să vadă cu ochii lor chipul Sfintei Jertfe..." (MOLIFTELNIC, RUGĂCIUNE A TAINEI SFÂNTULUI MASLU)

✝

„Toţi suntem nevrednici! Oricât de curat ar fi cineva, slujirea aceasta e prea mare. Dacă s-ar merge după vrednicia care se cere, n-ar mai fi nimeni preot pe pământ." (PROF. LAURENŢIU DUMITRU)

✝

„Întrebare (Danion Vasile): Sfinţii Părinţi spun că cine nu e feciorelnic nu poate să fie preot. Ce părere aveţi?

Răspuns (Părintele Dionisie Ignat de la Colciu – Sfântul Munte Athos): Aşa scriu Sfinţii Părinţi, sigur, aşa

...e hotărârea. Dar duhovnicii mari şi episcopii după voia ...u Dumnezeu judecă lucrurile. Dacă întâmplător dau în ...ste nevoi mari, îi dau binecuvântare câte unei persoane în ...ul ăsta (printr-un pogorământ faţă de anumite impedi...ente canonice la Preoţie). Dar el singur nu poate să ceară ...rul acesta. Şi nu poţi să zici: «Nu-i nimic că a căzut».

Întrebare: Dar dacă episcopul şi duhovnicul judecă ...otul şi dau binecuvântarea, iar cel în cauză are frământări, nu e sigur că e bine să fie hirotonit şi are gânduri de îndoială?

Răspuns: Dacă episcopul şi duhovnicul dau binecuvântarea, atunci acela să aibă pace; se cunoaşte că a greşit, dar Dumnezeu l-a iertat, fiindcă a făcut ascultare. Episcopul şi duhovnicul văd nişte greutăţi mari, de aceea i-au dat binecuvântarea; este nevoie de preot. Pe cine să trimită? E atâta lume care cere Liturghie, cere Botez, cere fel de fel de slujbe." („NE VORBESC PĂRINŢII ATHONIŢI", ED. BUNA VESTIRE, GALAŢI, 2003, PP. 81-82)

✝

„Sunt unii care văd în Preoţie o afacere (profesie, meserie, carieră etc.). Aceştia ar fi fost în stare să pună mâna pe Preoţie cu orice preţ. Fereşte-te, deci, de a da bani pentru hirotonire sau parohie! Sfântul Ioan Gură de Aur spune că: «Mulţi au răpit Preoţia cu bani, dar n-a fost cine să-i vădească, n-au auzit cuvintele spuse de Petru odinioară lui Simon Magul (cf. Fapte 8, 18-24). Asta nu înseamnă că au scăpat de pedeapsă; vor primi o pedeapsă cu mult mai cumplită decât aceea pe care ar fi primit-o pe pământ, pentru că istoria lui Simon Magul nu i-a învăţat minte». Pentru păcatul simoniei, după canoane, există un singur fel de

pocăință: îndepărtarea de la slujire ca un nechemat și nevrednic, caterisirea." (PROF. LAURENȚIU DUMITRU)

✠

„Părinte duhovnicesc se cheamă acela care își asumă drama turmei sale în întregime, și nu doar acele segmente care pot aduce oarece beneficii, dacă știi să le întreții cu prezența ta ca preot. Este reprobabil ca un preot să binecuvânteze și să sfințească toate bodegile, magazinele sau discotecile din raza fizică a lucrării sale parohiale – nu cumva să fie uitată una! – și să «uite» de începutul anului școlar sau să nu-și îndeplinească «mersul cu crucea» prin instituțiile unde, în fapt, se plămădește Biserica vie de mâine." (PR. CONSTANTIN NECULA)

✠

„În ce privește raportul între preot și medic, acesta nu este omul concurențial, ci de complementaritate. Preotul face ceea ce nu e de competența medicului și viceversa. Fiecare își are partea sa specifică de contribuție, nepunându-se nici pe departe problema unei substituții, adică preotul să devină vindecător sau medic fără să aibă această calitate." († EP. BARTOLOMEU ANANIA)

✠

„Teologul se identifică cu părintele duhovnicesc și părintele duhovnicesc se identifică cu teologul. Preoții păstoresc poporul teologic și teologhisesc pastoral și vindecător." († MITROP. HIEROTHEOS VLACHOS)

✠

„Se spune că Sfântul Grigorie Teologul era pentru creștinii din zona și vremea sa preot chiar înainte de Preoție." († EP. CASIAN CRĂCIUN)

✠

„Cum afli că ai chemare? Roagă-te cu smerenie și pocăință. Roagă-te cu toată inima ta, cu totul sufletul tău, cu tot cugetul tău Marelui Arhiereu Hristos și, dacă El te dorește, te va chema cu siguranță. Însuși Hristos S-a rugat înainte de a chema pe Apostoli. Și pe noi ne învață să facem asemenea: Rugați pe Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul său (Mt. 9, 38). Spun că, dacă e de la Dumnezeu, episcopul te va chema. Iar când te va chema, să primești. Într-un dialog cu tinerii, părintele Arsenie Papacioc spunea: «Dacă te-ai dus să ceri un sfat la un episcop al lui Dumnezeu, răspunsul vine de la Dumnezeu pentru acel episcop. Dacă nu ți-a convenit, atunci să știi că pe Dumnezeu L-ai clevetit. Deci duceți-vă ca la omul pe care Dumnezeu îl ține acolo»." (PROF. LAURENȚIU DUMITRU)

✠

„Noi credem în minuni, dar credem și în ungerea cu untdelemn sfințit, așa cum credem și în medicamente. Să nu uităm că Apostolul și Evanghelistul Luca era medic de profesie, iar în calendarul nostru îi avem la loc de cinste pe Doctorii cei fără-de-arginți, în frunte cu Cosma și Damian. Așadar, și prin vocație, și prin tradiție, și prin practică, Biserica e pregătită ca, prin preoții de slujire caritativă, să conlucreze cu corpul medical." († EP. BARTOLOMEU ANANIA)

✠

„Pe toți Biserica trebuie să și-i asume. Funcția ei misionară, integrativă, iar nu exclusivistă, trebuie să cuprindă în încercările de soluționare, în primul rând, școala, și, din școală, pe profesori și pe elevi, adică elementul uman. Prea

ades preoții parohi au senzația că școala cere de la ei efor-turi materiale – burse etc. Un fapt pozitiv ar fi ca măcar din când în când, preotul să-și strecoare haina-i preoțească prin împestrițata înveșmântare a școlii, născând întrebări mântuitoare, oferindu-și ajutorul pentru rezolvarea unor chestiuni de ordin spiritual, iar nu material. Dar preotul trebuie să-și asume în primul rând școala ca pe propria-i parohie, ca pe o parte vie a vieții parohiale, iar nu ca pe o anexă, ca pe ceva de ocolit." (PR. CONSTANTIN NECULA)

✠

„Molifelnicul rămâne cartea de medicină generală a preotului. Aici se pune de acord o terminologie comună, iar preotul și medicul au, cel puțin la nivel de vocabular, un limbaj comun. Omul bolnav așteaptă vindecarea deplină, de la preot prin har, de la medic prin dar. În concluzie, trimiterea celor zece leproși din Evanghelia lui Luca ca să se arate preoților și aprecierea care se bucură medicul în Cartea lui Isus Sirah, sunt exemplele unei sinergii roditoare." (PR. IOAN PINTEA)

✠

„Cel care, având impedimente majore la Preoție, se duce cu dosarul să primească hirotonie, poate, oare, spune că a avut chemare de la Dumnezeu? Unde e marele risc?! La întâlnirea cu Hristos la Înfricoșătoarea Judecată... «Ce-ai căutat în Altar? Cine te-a chemat?! Ce poate răspunde atunci cel nechemat?» De aceea, vorbește chiar cu marele Arhiereu Hristos problema aceasta, ai nădejde că Dumnezeu, Care știe inima fiecăruia, te va chema prin episcop dacă vei voi să-I slujești Lui astfel, deși, de bună seamă, sunt multe feluri de slujiri. Cine n-are impedimente majore la Preoție

găsesc că se poate duce la episcop să discute despre o eventuală hirotonie, după ce în prealabil a primit binecuvântarea duhovnicului. Spun să discute, nu să meargă să ceară, ca și cum s-ar cuveni să primească..." (PROF. LAURENȚIU DUMITRU)

✠

„În mare măsură poporul nostru are o rea înțelegere asupra preotului la căpătâiul unui bolnav. Când bolnavul îl vede pe preot că se apropie cu Sfânta Cuminecătură, el crede că acesta e semnul prevestitor al morții lui, pe care nu e dispus să-l accepte. De aceea, preotul va trebui să fie foarte înțelept și extrem de precaut; el trebuie să-l pregătească din vreme pe pacient și să-l încredințeze că Împărtășania este, prin ea însăși, un medicament, că ea nu aduce moarte, ci dimpotrivă, sănătate și viață. Iată, deci, cât de grea este misiunea unui preot în spital: aici, el are de a face cu niște psihologii foarte fragile, care se cer, ele însele, tratate cu insistență și tact." († EP. BARTOLOMEU ANANIA)

✠

„De-ai fi curat ca îngerii și sfânt ca Ioan Botezătorul, preot nu poți să fii!" (PR. CLEOPA ILIE, CITÂNDU-L PE SF. EFREM SIRUL)

✠

„Nu este mai mare bucurie pentru mine decât a rămâne ceasuri întregi pe scaunul de spovedanie pentru a-i împăca pe oameni cu Dumnezeu." (BĂTRÂNUL EPIFANIE)

✠

„Cei aflați în detenție într-un penitenciar, pentru ispășirea unor pedepse primite în urma unor fapte comise,

au nevoie de cineva care să le redea încrederea în propria persoană și în mila lui Dumnezeu, Care este Părintele cel Bun ce îi așteaptă pe fiii cei rătăciți cu brațele deschise să se întoarcă la El. Acel cineva trebuie să fie preotul din penitenciare care, cu multă răbdare, tact și dragoste, va reuși – cu ajutorul Bunului Dumnezeu – să-i transforme pe «păcătoșii» de azi aflați în detenție, în «moștenitorii» de mâine ai Împărăției cerurilor. Rolul preotului în penitenciar este esențial în lucrarea de restaurare a chipului lui Dumnezeu în cel privat de libertate, chip pe care păcatul săvârșit de acesta l-a întunecat, și de aceea sufletul lui bolnav are nevoie de tămăduire. Păcatul este cel care îi tulbură conștiința și apoi mintea. În scaunul mărturisirii se manifestă marele rol al preotului din penitenciar. Prin spovedanie, între deținut și preotul-duhovnic se realizează un dialog intim. Conversația care are loc cu acest prilej trebuie să fie canalizată de către preot cu multă atenție, seriozitate și răbdare, fiindcă pentru cel care se află după gratii, ea are o însemnătate deosebită raportată la viața cea nouă, pe care se angajează să o înceapă din acel moment." (PR. GEORGE MARICA)

✠

„Într-un studiu mai vechi și astăzi pe nedrept uitat, intitulat «De la priveghere la privighetoare», preotul academician Niculae M. Popescu spunea că au existat în istoria țării noastre perioade în care nu am avut domn, nu am avut divan – adică nu am avut guvern –, dar nu s-a pomenit să existe sat fără preot. Și tot acest cleric învățat arăta că la noi stepena preoției este rangul cel mai vechi..." († EP. CALINIC ARGATU)

✠

„Deși din punct de vedere gramatical, conjuncția «și» leagă aproape totdeauna două cuvinte de același fel, «duhovnic și psiholog» sunt totuși două noțiuni distincte. Au împreună același domeniu de activitate, sufletul, mintea, inima (un organ fiziologic). Psihologul crede că totul se mișcă la nivel uman. Nu ia în seamă existența răului și nici energia harului celui necreat al lui Dumnezeu. Duhovnicul cunoaște deosebirea între harul dumnezeiesc și energia demonică, între boala sufletească și cea trupească. Psihologul se limitează la momentul în care persoana bolnavă devine conștientă de problema sa și este în stare să o înfrunte. Părintele duhovnicesc călăuzește omul spre pocăință, care constă în preschimbarea lăuntrică. Acesta nu se mărginește să-l ajute pe om să-și depășească o anumită stare interioară, ci îl ajută să se departeze de patimi, adică să ajungă la purificare, luminare și desăvârșire, în vederea vindecării plenare înțeleasă ca mântuire și îndumnezeire după har." (PR. PROT. IOAN DÂMBU)

✠

„Și din fața Altarului, în timpul Sfintei Liturghii, și după aceea, trebuie să crească continuu consecințele vii ale responsabilității și slujirii preoțești. De aceea, legătura preotului cu slujirea liturgică trebuie să stea în primul rând la inima tuturor slujitorilor." († EP. CASIAN CRĂCIUN)

✠

„Preotul este întruparea absolutului, expresia veșniciei, mărturia temeiniciei și neclătinării, craniul Cerului, chipul nestricăciunii, îndrumătorul înspre eternitate. Înfățișarea lui rămâne aceeași de-a lungul veacurilor, ca aducere a-

minte și simbol al adevărurilor veșnice și neschimbabile pe care le reprezintă!" (BĂTRÂNUL EPIFANIE)

✠

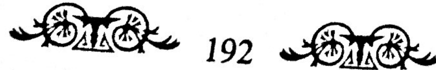
„Preotul va evita cu grijă orice acțiune sau manifestare care ar putea să dezbine pe credincioși, pe membrii Consiliului și Comitetului parohial și să învrăjbească parohia. Totodată, el va căuta să preîntâmpine și să combată orice manifestare individuală centrifugală sau separatistă din partea credincioșilor săi, care ar putea să păgubească coeziunea sufletească a parohiei, să ducă la disocierea sau la fărâmițarea unității ei sufletești, să-i slăbească și să-i periclitezе tăria." (PR. PROF. DR. ENE BRANIȘTE)

✠

„Văzând pe unii păstori că nu corespund, prin purtarea lor, însemnătății cinului lor, mulți dintre păstoriți cad în nedumerire, dacă serviciul divin pe care îl săvârșesc astfel de păstori este într-adevăr valabil. Spre liniștirea și mângâierea unor astfel de mireni, vom cita afirmația Sfântului Ioan Gură de Aur, care zice: «Păstorul nu face decât să-și deschidă gura, totul însă îl săvârșește Dumnezeu!». Observația aceasta este adevărată. Țăranul seamănă adesea cu o mână murdară, însă câmpiile, trecând cu vederea această necurăție, se acoperă prin binecuvântarea lui Dumnezeu cu o bogată și frumoasă holdă de roade." (IACOB, ARHIEP. DE NEJEGOR)

✠

„Conștient de responsabilitatea principală, care este viața credincioșilor săi de aici, pe pământ și dincolo, în veșnicie, nu-i va rămâne timp pentru alte ocupații străine de slujire. Aplecându-se de fiecare dată spre exigențele

slujirii omului de astăzi, cu problemele, cu bucuriile și necazurile, cu preocupările sale, preotul își ocupă locul firesc, important și util în societate, după cum Biserica îl numite." († EP. CASIAN CRĂCIUN)

✠

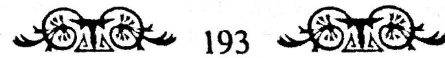
„Când am îmbrăcat reverenda preoțească, toți au avut dorința de a ne sfinți. Trebuie să fim cu multă luare-aminte. Căci cinstea din partea lumii, mândria și slava deșartă ne pot face să ne pierdem sufletul în loc de a ne sfinți." (BĂTRÂNUL IACOB)

✠

„Ritualul Tainei Hirotoniei se săvârșește în Altarul Bisericii, după o procesiune a candidatului în jurul Sfintei Mese, sărutând și venerând cele patru colțuri ale Altarului. Este o precesiune identică cu cea de la Cununie, pe motivul că raportul preotului cu parohia are ca model unirea conjugală dintre Mire (Hristos) și Mireasă (Biserică) (cf. Efes. 5, 25). O unire care este veșnică, irevocabilă (cf. Rom. 11, 29). În fața Altarului, episcopul se roagă ca harul divin, care vindecă ceea ce este slab și împlinește ceea ce lipsește, să ridice prin punerea mâinilor lui, diaconul care trebuie să devină preot și să fie umplut de harul Duhului Sfânt, spre a propovădui Evanghelia împărăției, a învăța cuvântul adevărului, a aduce daruri și jertfe spirituale, a înnoi poporul prin baia regenerării, a chivernisii în mod fidel Preoția." (PR. PROF. ION BRIA)

✠

„Hotărârea de a pune școlile teologice sub patronajul spiritual al Sfinților Trei Ierarhi este o consfințire oficială a ceea ce de fapt exista prin însăși firea lucrurilor, căci este

greu de conceput educația în vederea Preoției fără apelul la viața, la operele și râvna misionară a «triadei de arhierei» care ne introduc, fără să observăm, în atmosfera timpului lor, pe care istoria l-a înregistrat ca fiind «de aur». Timpul sau veacul «de aur» de atunci și în continuare ne oferă «modele de aur», și cu ele soluțiile «de aur» în gândirea teologică, în propovăduire și în misiunea creștină, la care încercăm să ne angajăm încă din perioada studiilor teologice în modelarea omului, tânărului, care se apropie de slujirea preoțească astăzi, pentru vremea noastră.“ († Ep. Casian Crăciun)

✠

„Preotul are întotdeauna ceva de spus și de făcut, ca agent al adevărului, al dreptății, al dragostei, al virtuții, ca trimis și martor al lui Dumnezeu. Trimiterea, în afară de vocația personală a celui trimis, n-a fost condiționată de nimic altceva. Pentru nici unul dintre cei trimiși n-a fost aleasă o anumită societate, un anumit fel de oameni, și nici n-au fost trimiși în brațe gata deschise. Cei găsiți vrednici de a fi trimiși au fost pur și simplu trimiși. Obiceiul de astăzi ca viitorii preoți să-și aleagă locul misiunii e semnul unei bune-voințe a Bisericii, dar nu e obligatoriu să fie așa. Episcopul poate trimite pe oricine acolo unde cer nevoile Bisericii.“ († Mitrop. Antonie Plămădeală)

✠

„Eu sunt fericit purtând sutana preoțească și o consider mai prețioasă și mai nobilă decât orice haină, chiar decât purpura împărătească! Desigur, mă simt totodată nevrednic de a purta această haină la fel de simplă, cinstită și sfântă ca a mulțimilor de monahi, martiri, mărturisitori și sfinți,

care au prețuit-o după cuviință. Sunt îndurerat gândindu-mă la clericii care n-o mai poartă, își rad barba, și-i deplâng.“ (Bătrânul Filotei)

✠

„Numai preotul bun poate desfășura o minune pe măsură. Numai preotul bun poate fi preot al vremii sale. Dacă e preot rău, și vremea îl refuză. Cine s-ar vrea slujit de un impostor în meseria lui? Cine cere servicii medicale calificate unui medic impostor? Cine s-ar lăsa operat de un frizer, numai pentru că lucrează cu briciul? Cine dar să accepte oficiile unui preot care în conștiința lui nu e preot, ci e doar purtătorul unor semne exterioare, cu briciul frizerului sau stetoscopul medicului?“ († Mitrop. Antonie Plămădeală)

✠

„Se vorbește astăzi de «Liturghie de după Liturghie», termen lansat de un teolog român (pr. dr. Ion Bria). Este o redescoperire a continuității Liturghiei în comunitate, în primul rând prin prezența liturghisitorului și apoi a bogăției darurilor duhovnicești revărsate asupra credincioșilor. Dar, spre a nu părea unilaterală, expresia ar trebui puțin extinsă. Mai ortodox ne-ar părea: Liturghie înainte, în timpul, și după Liturghie! Și mai ortodox ar părea când s-ar transpune din maximă și realitate, în ortopraxie, când preotul ar urma conștiincios calea mereu ascendentă, pentru el și pentru credincioși, în duhul Liturghiei, ca act permanent de jertfă și dăruire iubitoare lui Dumnezeu și aproapelui.“ († Ep. Casian Crăciun)

✠

„Slujirea preoțească impune o permanentă atenție și angajare. Preotul nu se poate bucura de nici un răgaz. El e

ca un ostaș, mereu pe front. Și nu-și poate suspenda Preoția nici o clipă. Trebuie să fie mereu egal cu sine, după modelul Hristos. Să audă necontenit îndemnul Sfântului Apostol Pavel: Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin punerea mâinilor mai-marilor preoților!" (I Tim. 4, 14). († MITROP. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ)

„Față de generația noastră pervertită, duhovnicul trebuie să uzeze de iconomie (notă: iconomia constă în adaptarea sfintelor canoane și a regulilor disciplinare la starea duhovnicească, fizică și psihică a fiecărui penitent), căci dacă el se folosește de rigoare (acrivie canonică), niciun penitent nu poate fi găsit vrednic de a se cumineca, sau foarte puțini. O prudență absolută și un mare discernământ sunt necesare duhovnicului. El trebuie, de asemenea, să se roage cu căldură lui Dumnezeu, să-l lumineze asupra felului în care trebuie să folosească sau să aplice principiul iconomiei." (BĂTRÂNUL FILOTEI)

„Hirotonia nu se repetă. Harul acestei Taine se împărtășește unei persoane pentru aceeași treaptă o singură dată, și el rămâne în ea pentru totdeauna dacă nu cere împărtășirea harului Preoției pentru o treaptă imediat superioară (diaconul și preotul). Canoanele pedepsesc cu depunerea atât pe cel ce primește hirotonia a doua oară, cât și pe cel care hirotonește o persoană care a mai fost hirotonită o dată valid (Can. 68 ap.)." (PR. PROF. DR. DUMITRU RADU)

„Păstrarea unității parohiei și dezvoltarea patrimoniului ei spiritual și material implică o conștiință de enoriaș

...ne continuată și vie la păstoriți, care în bună parte este rodul prezenței și lucrării preotului în parohie." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

„Cu toate că Preoția presupune pregătire intelectuală, cunoștințe teologice, diplome și recomandări din partea duhovnicului, numai actul liturgic în cadrul Sfintei Liturghii, în prezența episcopului și a comunității, a plenitudinii harice a Bisericii, investește pe cel chemat în cele sacerdotale. De atunci, nu mai este un om ca și înainte. Este omul prin excelență pentru alții!" († EP. CASIAN CRĂCIUN)

„Pentru a fi în siguranță, părinte duhovnic, nu fi prea indulgent în aplicarea canoanelor, dar nici prea aspru, căci vei îndepărta penitenții de pocăință. Cazurile și păcatele vrednice de iconomie judecă-le cu mare discernământ (dreaptă socoteală) și în funcție de principiul iconomiei. Dar pentru păcatele care nu sunt vrednice de iconomie fii riguros, pentru a nu trebui să te justifici în ziua judecății." (BĂTRÂNUL DANIEL)

„Preotul simbolizează pe Hristos ca Mijlocitor, simbolizează faptul că omul nu poate intra prin sine în relația iubitoare nesfârșită cu Dumnezeu. Comunitatea trebuie să recunoască și ca întreg sau ca Biserică faptul că Hristos, în calitate de Cap al ei, este altceva decât ea ca trup al Lui, că ea însăși are nevoie de Hristos ca Mijlocitor, iar faptul acesta trebuie să se facă vizibil prin preotul slujitor și mijlocitor. Atât credincioșii ca persoane individuale, cât și comunitatea trebuie să se refere la Hristos ca la Mijlo-

citorul deosebit de ei şi de ea, prin preoţii care nu sunt rânduiţi preoţi de comunitate, ci sunt rânduiţi de Dumnezeu asemenea lui Hristos, ca chipuri vizibile ale lui Hristos sau organe ale Lui." (PR. PROF. DUMITRU STĂNILOAIE)

„Din momentul Hirotoniei, preotul schimbă modul de viaţă de mai înainte. Nu-şi mai aparţine. Este omul jertfei prin excelenţă. Biserica îl îmbracă în haina sacerdotală spre a fi uşor recunoscut şi abordat. Haina preoţească este intim legată de identitatea slujirii şi, în acelaşi timp, semnul legăturii cu înaintaşii şi cu misiunea ce o are de îndeplinit. Aşa cum ar fi de neconceput a vedea medic în cabinet fără halat, nu este de conceput preot fără sutană. Cu o deosebire: medicul are şi timpul său fără halat. Preotul est în exerciţiul misiunii tot timpul. De aceea, uneori se vorbeşte de «jugul preoţiei». Dar «jugul» este uşor (cf. Matei 11, 29-30) atunci când se lucrează cu conştiinţă şi responsabilitate. Jertfa oferită prin iubire generează totdeauna acte ale iubirii (✝ EP. CASIAN CRĂCIUN)

„Primitorul hirotoniei este creştinul ortodox liber, major, de sex masculin, sănătos trupeşte şi sufleteşte şi pregătit pentru prelucrarea preoţească intelectual, teologic şi moral. Diaconii şi preoţii pot fi căsătoriţi, dar numai înainte de hirotonie. Prin Sinodul Trulan s-a stabilit, pentru întreaga Biserică, ca episcopii să fie necăsătoriţi, recrutaţi dintre monahi sau preoţi văduvi prin deces, sau dintre mirenii teologi necăsătoriţi cu vocaţie pentru episcopat." (PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE)

„Preoția, darul ce se împărtășește prin punerea mâinilor arhierești, nu se leagă de bătrânețe, după cum de asemenea nu s-ar putea spune că se leagă de tinerețe, într-un cuvânt nu e în funcție de vârsta, ci de virtutea celuia căruia i se dă. Și cum virtutea nu are vârstă, tot astfel nu are nici Preoția. La drept vorbind, a pune problema vârstei în ceea ce privește Preoția e un nonsens. Aici parcă mai mult decât oriunde nici nu există bătrânețe și tinerețe. Este adevărat totuși că, ținând seama de o practică îndelungată, Biserica a rânduit o anumită limită de vârstă sub care nimeni să nu poată fi hirotonit: 25 de ani diaconul, 30 de ani preotul, 30 ori 35 episcopul. Aceasta, desigur, pentru bunul motiv că vârsta necoaptă împiedică exercitarea unei îndatoriri mai grele, deci și a celei preoțești... Tocmai de aceea dispozițiile canonice privitoare la limita de vârstă pentru hirotonie nu s-au aplicat niciodată în chip rigid, ci au fost acomodate fiecărui caz în parte. Spunem că nu vârsta, ci vrednicia morală este aceea care dă Preoției întreaga ei valoare. Într-adevăr, istoria și experiența ne oferă multe exemple de preoți tineri foarte merituoși, precum și de preoți vârstnici departe de înălțimea chemării lor; la fel, preoții indiferenți și leneși, dar și preoții vârstnici, extrem de activi și geloși. Atât tinerii, cât și bătrânii, trebuie să fie la fel de prețuiți dacă sunt vrednici, dacă sunt așa cum le-o cere misiunea căreia s-au consacrat. Și nu poate avea nici o scuză preotul tânăr pentru cazul că ar dovedi lipsă de înțelepciune, necumpătare, neînțelegere, după cum la fel nu poate avea nici o scuză preotul bătrân pentru cazul că ar manifesta indiferență, plictiseală, inactivitate. Adevăratul preot tre-

buie să se comporte totdeauna ca un tânăr plin de înflăcărare, dar şi ca un bătrân cu o bogată experienţă de viaţă. Şi totuşi, căruntețea împrumută aceluia care o poartă ceva în plus. De când e lumea, bătrâneţii i s-a acordat o cinstire deosebită, socotindu-se că ea ar concentra în sine energii sufleteşti acumulate pe parcursul unei vieţi trăite din belşug. De aceea, fără ca să fie condiţionată de bătrâneţe, Preoţia celor de vârstă venerabilă este îndreptăţită la deosebită preţuire. Iar dacă vârstei i se adaugă vrednicia spirituală, avem fericirea de-a cinsti în purtătorii ei pe aceia de care Biserica are totdeauna nevoie." († MITROP. NICOLAE CORNEANU)

„Conducerea cu păstorire a sufletelor spre mântuire e totdeauna o slujire; ea are caracter duhovnicesc, căci e de la Duhul Sfânt, împreună cu harul Preoţiei. Ea nu urmăreşte altceva decât mântuirea credincioşilor, ca şi celelalte slujiri ale Preoţiei, sau punerea lor în relaţia de iubire nesfârşită cu Hristos şi întreolaltă. Ea se conduce după pilda Mântuitorului, Care n-a venit să I se slujească, ci să-şi dea sufletul Său ca jertfă pentru mulţi" (Mt. 20, 25-28). (PR. PROF. DUMITRU STĂNILOAE)

„Mănăstirea şi parohia sunt cele două centre ale vieţii creştine. Mănăstirile sunt hrănite de parohii, iar ele ajută parohiile în felul lor. De obicei creăm conflicte şi rupturi între cele două centre de viaţă spirituală. Însă, în Ortodoxie, spunem că există legătură între parohii şi mănăstiri. Sfântul Ioan Gură de Aur, de pildă, îşi îndeamnă ascultătorii să cerceteze mănăstirile spre a vedea pe îngerii pă-

mântești, cum îi numește pe călugări, ca apoi să poată să ducă o viață sănătoasă, în obște și în familie. Prin urmare, a cugeta și a activa altfel decât în spiritul comuniunii și al conlucrării sinergice, acest lucru nu ține de ethosul ortodox, ci de o scindare a sobornicității Bisericii și o schizofrenie duhovnicească." († Mitrop. Hierotheos Vlachos)

„Contemporanii spun că Șaguna repeta adeseori o vorbă: «De m-aș naște de o sută de ori, tot preot m-aș face». (Nicolae Popea, *Discurs de recepțiune la Academia Română*, București, 1990, p. 6). Acela e preot bun care poate face oricând pe parcursul vieții lui o declarație asemănătoare." († Mitrop. Antonie Plămădeală)

„Prin Preoția sa slujitoare, preotul nu e scos nici el, ca persoană individuală, din necesitatea rugăciunilor pentru sine, asemenea tuturor credincioșilor. Slujind jertfa lui Hristos pentru comunitate și legând de ea rugăciunile pentru credincioși, se include și pe sine între aceștia, scoțând la Proscomidie o părticică și pentru sine. Pe lângă aceea, cere și el altor preoți să se roage pentru el la săvârșirea Euharistiei. În Preoția lui slujitoare include și jertfa, și rugăciunea lui individuală, și în aceasta e arătată unitatea lui cu ceilalți slujitori. Iar dacă nu-și împlinește Preoția lui cu vrednicie sau dacă nu se roagă și nu-și aduce și jertfa lui pentru sine, își riscă mântuirea personală." (Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae)

„Grija păstorească a Bisericii și a păstorilor nu ține de lucrări exterioare, de odihnă și relaxare psihologică, ci de

strădanie curăţirii inimii şi luminării minţii. Din nefericire astăzi lucrurile se fac altfel, şi deci putem vorbi de secularismul slujirii pastorale. Există încercări de folosire a psihologiei contemporane, printre alte metode, în călăuzirea pastorală a oamenilor. Mulţi folosesc rezultatele psihologiei spre a ajuta poporul. Nu e chiar atât de rău să cunoşti şi câteva metode psihologice. Totuşi, cred că dacă cineva care se cunoaşte pe sine şi, prin harul lui Dumnezeu, bagă de seamă toate mişcările patimilor înlăuntrul său, studiind, desigur, cărţile Sfintei Scripturi şi ale Sfinţilor Părinţi, şi fiind el însuşi călăuzit de un părinte duhovnicesc îndumnezeit, poate dobândi şi cunoaşterea adevărată a celorlalţi, întrucât problemele tuturor oamenilor sunt esenţial aceleaşi. Însă folosirea psihologiei contemporane spre a călăuzi oamenii este o părere secularizată despre slujirea pastorală şi este ceva rău, din următoarele motive. Este un lucru rău atâta vreme cât astăzi nevoinţa şi meşteşugul isihast pe care îl are la îndemână Biserica noastră sunt neglijate. De obicei nesocotim predania isihastă înfăţişată în scrierile ascetice precum Scara Sfântului Ioan Sinaitul. Este păcat să avem şi să nesocotim o asemenea predanie a însănătoşirii în Biserica noastră, ce ţinteşte nu spre psihanaliză, ci spre psihasinteză. Căci sufletele noastre trăiesc deja în schizofrenie, în fragmentare, prin risipirea lor de câteva patimi. De asemenea este un lucru rău când susţinem o poziţie antropocentrică şi credem că sănătatea omului se va îmbunătăţi dacă folosim metoda ascultării şi convorbirii. De fapt, sufletul omului, care a fost zidit de către Dumnezeu cu scopul de a ajunge la îndumnezeire,

... află odihna prin sfaturi moralizatoare şi ajutor ome... din afară. Boala, cum am mai spus, este profundă, este ... minte. Nu este vorba de nişte experienţe reprimate şi ...atizante din trecut, ci de întunecarea şi amorţirea ...minţii. Tămăduirea minţii şi luminarea ei pot avea loc prin ... metode antropocentrice, prin sfătuire şi psihanaliză. Ca încheiere, putem spune că secularizarea este cea mai mare primejdie pentru Biserică. Ea este aceea care îi falsifică adevăratul duh, adevărata atmosferă. Desigur, trebuie să spunem din nou că ea nu afectează Biserica, ci mădularele Bisericii, căci Biserica este adevăratul şi Sfântul Trup al lui Hristos. Biserica este podoabă a lumii, milostenie faţă de omenire. Biserica trebuie să meargă în lume spre a face să devină Biserică, nu ca lumea să intre în Biserică şi să o facă să devină lume. O Biserică secularizată este cu totul nepotrivită şi incapabilă să facă lumea să devină Biserică. Iar nişte creştini secularizaţi dau greş pe toate planurile." († MITROP. HIEROTHEOS VLACHOS)

✠

„În legătură cu activitatea de catehizare, trebuie să subliniem faptul că mulţi dintre slujitorii bisericeşti consideră că atât cateheza, dar mai ales predica, sunt apanajul unor preoţi mai cultivaţi sau mai talentaţi, şi nu o obligaţie liturgică şi pastorală a oricărui cleric. Predica însă nu este un moft, o modă sau un privilegiu numai al unora, ci ea este parte integrantă a Sfintei Liturghii. De la primele formulare de Liturghie, care au apărut în primele secole ale Bisericii, predica, mai ales sub formă de omilie, a făcut parte ca piesă sau moment obligatoriu, după citirea pericopei evanghelice sau la sfârşitul slujbei. De aceea nu putem

concepe Sfânta Liturghie fără predică sau cuvânt de învăţătură. Am putea spune chiar că Liturghia nu este completă dacă nu are şi predică. Dar aceasta trebuie să însoţească nu numai Sfânta Liturghie, ci toate lucrurile sfinţitoare ale Bisericii, Sfintele Taine şi ierurgii, la care obligatoriu trebuie rostit un cuvânt de învăţătură. Numai aşa, acestea pot fi cunoscute în rostul şi semnificaţia lor teologică şi simbolică pe care o au în viaţa credincioşilor. A rămâne astăzi numai la oficierea rânduielii slujbei, fără un cuvânt de învăţătură, înseamnă a încuraja necunoaşterea teologică şi lipsa de grijă pentru păstoriţi. Preotul nu mai poate rămâne doar un om al Liturghierului şi Molifelnicului, un prestator de servicii religioase, impuse de rânduiala tipiconului sau solicitate de credincioşi, ci grija lui trebuie să cuprindă şi instruirea credincioşilor. Este adevărat că din cultul ortodox atât de bogat în rugăciuni, imne, texte biblice şi idei, credincioşii pot învăţa multe, dar acestea nu pot suplini predica şi cateheza." (PR. PROF. DR. NICOLAE D. NECULA)

„Harul Hirotoniei rămâne pentru totdeauna în cel hirotonit (cf. I Tim. 4, 14); unul ca acesta nu mai poate deveni mirean. El rămâne în starea de cleric toată viaţa. Pentru abateri de la îndatoririle preoţeşti, diaconul şi preotul pot fi opriţi de la exercitarea funcţiilor preoţeşti, dar harul Hirotoniei nu poate fi luat. Prin depunere din treaptă, pentru abateri morale sau prin caterisire, pentru grave abateri morale şi de credinţă, sau pentru schimă şi erezie, harul Preoţiei în respectivii este nelucrător. Prin caterisire, respectivul este adus în treapta de mirean simplu sau monah simplu, sau pur şi simplu îndepărtat total din Biserică pentru motive de

erezie, prin anatemă sau excomunicare." (PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE)

„Preotul ca activare în planul sensibil a Preoției nevăzute a lui Hristos sau a mijlocirii lui Dumnezeu, e un dar al lui Dumnezeu. Credincioșii au mereu nevoie de preotul vizibil, deosebit de ei, pentru că au mereu nevoie de Hristos, ca Mijlocitor. Omul nu-și răpește mântuirea de la Dumnezeu, cum ar fi în cazul când s-ar face el însuși preot. Nici comunitatea nu o poate răpi, ca să dea Preoția de la sine. Precum Hristos a fost trimis de Tatăl ca Mijlocitor, așa preoții și episcopii sunt trimiși de Hristos ca cei prin care Își împlinește în mod văzut lucrarea Sa mijlocitoare sau mântuitoare. De aceea ei primesc de la Hristos Duhul Său, ca Hristos să săvârșească prin ei lucrarea Sa de mântuire." (PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE)

„Să vorbim despre păcatele preoților ca despre rănile părinților noștri...!" (AVVA PAISIE)

„Clerul e rânduit spre a sluji și a mijloci pentru popor. E un dar de la Dumnezeu să păstorești, e un dar să fii păstorit spre propria mântuire. De altfel, temeiul Preoției sacramentale este ceea ce se cheamă preoția duhovnicească, pe care o pot avea și mirenii. Oricine poate avea preoție duhovnicească, căci ea se leagă de întreaga viață duhovnicească care se trăiește atât prin Taine, cât și prin nevoință. După învățătura Părinților, are preoție duhovnicească cel care și-a sporit energia mintală și care, desigur, se roagă pentru întreaga lume. Și știm că preoția duhovnicească îl

face pe om vrednic să se bucure de Împărăția lui Dumnezeu. Nu trebuie dar să existe ceartă între cler și mireni. Clerul primește preoți ca slujire și ca jertfă pe cruce, iar mirenii socotesc pe clerici ca pe niște părinți, spre a fi renăscuți la o nouă viață." († MITROP. HIEROTHEOS VLACHOS)

✠

„Preoția și darul predicării nu merg întotdeauna mână în mână: e o realitate. Desigur, Preoția fiind o taină, oricum ar fi preotul, harul lucrează nediscursiv prin el. A predica strălucit este însă ceva ce se adaugă, o vocație specială..." (PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE)

✠

„Bunul mers și soarta Bisericii întregi depind și de vitalitatea parohiei. Gradul de spiritualitate sau nivelul de viață religioasă a fiecărei parohii și a enoriașilor ei întreține vialibilitatea spirituală a unei eparhii și, prin aceasta, a întregului corp tainic al lui Hristos. Orice inițiativă și acțiune de regenerare, de refacere și de întărire a Bisericii creștine va trebui să înceapă deci de la parohie și să se sprijine pe ea, să tindă la reînnoirea vieții parohiale, la sporirea și adâncirea trăirii creștine. Acesta este laboratorul în care se eliberează forța vitală a Bisericii întregi. Valoarea unei parohii nu se judecă numai după mărimea ei sau după numărul enoriașilor și nici după posibilitățile materiale de care dispune, ci mai ales după nivelul vieții duhovnicești a membrilor ei, după tăria și claritatea conștiinței lor de enoriași, după măsura solidarității lor cu preotul și cu Biserica în jurul căreia se concentrează întreaga lor viață religioasă." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Turma lui Hristos se păstorește cu fluierașul, nu cu bățul sau varga, adică cu asprime, ci cu dragoste și blândețe. Se păstorește mai mult cu exemplul vieții preotului, nu numai cu predica de la amvon." (AVVA PAISIE)

✠

„Nimeni nu își cunoaște mai bine propriul suflet și deci vocația pentru Preoție decât acela care aspiră către Preoție. Acesta trebuie să se examineze bine pe sine însuși și să facă din aceasta o gravă problemă de conștiință, punându-și întrebarea: sunt eu sau nu vrednic să intru în Preoție? Nici dorința de parvenire, nici tentația pentru satisfacțiile de ordin material ale Preoției, nici vanitatea sau orgoliul părinților de a-și vedea copilul preot, nici constrângerea împrejurărilor externe și nimic altceva nu trebuie să determine pe cineva a îmbrățișa Preoția dacă el însuși simte că nu are dragoste, înclinare sau vocație pentru această sfântă și grea misiune." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Dumnezeu dorește ca noi să trăim în lume, și nu lumea să trăiască întru noi, ca să putem atât noi, cât și alții să ne mântuim. Locul prielnic unei corăbii este pe apă, însă apa nu trebuie să intre în corabie. Dacă apa pătrunde în corabie, aceasta se scufundă împreună cu cei ce se află în ea. Tot astfel și privitor la noi: noi, păstorii, suntem asemenea corăbiilor în mijlocul potopului de păcate al acestei lumi. Dacă apele întunecate ale păcatului se strecoară întru noi, dacă lumea cu gusturile și poftele ei pătrunde în sufletele noastre, vine prăpădul atât pentru noi, cât și pentru păstoriții noștri." (ARHIM. SERAFIM ALEXIEV)

„Preoția, după Sfântul Grigorie Teologul, este dregătorie cerească, îndeplinită pe pământ, lucrare pentru care trebuie să existe vocație sigură, dragoste caldă, pregătire migăloasă, muncă neîncetată pentru modelarea propriei ființe și a celor pe care preotul este chemat să-i conducă la mântuire, până la măsura staturii lui Hristos, prin răbdare, rugăciune, bunătate și prin propiul său exemplu. Potrivit pildei Mântuitorului Hristos, Preoția, zice același sfânt părinte, trebuie să urmeze o cale numai de urcuș, niciodată de coborâre sau orizontală. Preotul sau urcă, sau se pierde. În urcușul său, el ridică și pe credincioșii ce îi are în păstorire. Preotul nu se poate mântui singur, ci numai împreună cu păstoriții săi, mântuirea acestora fiind scopul suprem al Preoției sale.“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✝

„La spovedanie, preotul nu este un detectiv (inchizitor), ci un martor.“ (+ CASIAN, EPISCOPUL DUNĂRII DE JOS)

✝

„Un preot liber (de patimi și de constrângeri exterioare) se simte mai puternic decât un împărat.“ (ANONIM)

✝

„Preotul nu mijlocește la Dumnezeu pentru sufletele credincioșilor săi decât pentru că le iubește. În scaunul de duhovnic, preotul trebuie să cânte cu nesfârșită dragoste asupra sufletelor care i se încredințează și să mijlocească la Dumnezeu pentru iertarea păcatelor lor. Dragostea îndumnezeiește pe preot.“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✝

„După învățătura Părinților, doar acel slujitor este adevărat păstor al Bisericii Ortodoxe, un bun luptător și biruitor, care prin duhul său trăiește în lumea cea de sus, iar aici se înfățișează ca și cum ar fi un oaspete de acolo. Puterea ori calea care conduce omul dintr-o lume într-alta este rugăciunea.“ (✝ ANTONIE, MITROPOLIT DE KIEV ȘI GALIȚIA)

✝

„Sfântul Ioan Gură de Aur spune că cei ce au intrat în Preoție fără să fie vrednici de ea nu au nici o scuză, chiar dacă au fost îndemnați sau constrânși de alții să primească Hirotonia. «Aceștia, după părerea mea – spune el –, nu trebuia să se uite la cei ce îi chemau sau îi sileau, de ar fi fost mii și mii, ci mai întâi să-și fi cercat sufletul lor, să fi cercetat cu de-amănuntul toate și numai după asta să fi dat ascultare celor ce îi presau. Nimeni nu îndrăznește să spună că va zidi o casă, dacă nu-i arhitect; nimeni nu încearcă să se apropie de un bolnav, dacă nu cunoaște medicina; de i-ar împinge mulți cu sila, vor refuza și nu se vor rușina să-și mărturisească neștiința. Dar cel ce are să primească sarcina purtării de grijă de atâtea suflete nu se va cerceta mai întâi pe sine însuși? Va primi slujirea aceasta chiar dacă este cel mai nepriceput om, numai pentru că îi poruncește cutare sau pentru ca să nu se supere cutare? Nu se aruncă oare, împreună cu cei ce l-au silit, într-o vădită primejdie? Înainte ar fi putut să se mântuie, dar așa pierde și pe alții împreună cu el. De unde mai poate nădăjdui mântuire? De unde mai poate dobândi iertare? Cine va mijloci pentru mine la Dreapta Judecată? Poate cei ce mă silesc acum și mă trag cu forța? Dar pe aceștia cine-i va mântui la vremea Înfricoșătoarei Judecăți? Că și ei au nevoie de alți mijloci-

tori, ca să scape de focul cel veşnic».“ (PR. PROF. ENE BRANIŞTE)

✠

„Restaurarea chipului lui Dumnezeu în oameni cere preotului pricepere, o stăruinţă şi o dragoste fără egal; «El nu trebuie să se odihnească, zice Sfântul Grigorie Teologul, până ce nu ridică din nou în păstoriţii săi chipul lui Dumnezeu, slăbit şi desfigurat de păcat. El nu trebuie să înceteze să curețe şi să înfrumusețeze acest chip, comparându-l mereu cu frumuseţea absolută a originii care este Dumnezeu. Mântuitorul Iisus Hristos îi este model şi de lucru, şi de urmat de el şi de credincioşii săi».“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Cea mai mare piatră de încercare cu care are de luptat preotul este transformarea lui însuşi. Preotul care este păstor de suflete trebuie să fie pildă de învăţătură, trebuie să se biruiască pe sine însuşi, pentru că cel ce n-a omorât în el sămânța şi rădăcina răului, a păcatului, nu poate propovădui altora virtutea; dacă nu se poate înfrâna pe sine, nu poate fi pildă de înfrânare altora.“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Larma vieţii şi gălăgia grijilor deşarte strigă oamenilor în urechi nevoile lor pământeşti, mai tare decât le strigă glasul conştiinţei trebuinţele lor veşnice. Oamenii abia mai aud cele de dincolo şi li se par departe: surzenia tot mai mult se întăreşte şi chemarea lină nu se mai aude. Dar Dumnezeu, Milostivul, ca să nu-i piardă în fărădelegile lor, le rânduieşte şi chemare din afară prin glasul slu-

jitorilor Săi. Prin preoţi nu te cheamă omul, ca să-ţi pui nădejdea în om, ci te cheamă Domnul, ca să-ţi strămuţi viaţa ta de om.“ (PR. ARSENIE BOCA)

✠

„Sfântul Grigorie Teologul este foarte intrigat de necredinţa preoţilor contemporani cu el. Pe aceştia îi critică zicând: «Să nu se întoarcă ocara asupra capetelor preoţilor celor fără de Dumnezeu! Orice frică de Dumnezeu a fost înlăturată din sufletele lor şi a fost înlocuită cu neruşinarea». Apoi, acelaşi înfierează şi mai mult necredinţa preotului, spunând: «La noi, cel mai bun preot nu este cel ce de frica lui Dumnezeu nu scoate din gură nici un cuvânt de prisos, ci cel ce bârfeşte cel mai mult pe aproapele său, pe faţă sau pe ocolite, care învârteşte sub limba lui osteneală şi durere». Credinţa preoţilor era atât de slabă, încât se afla adesea sub nivelul credinţei poporului, ba mai mult, cel care lupta pentru menţinerea nealterată a credinţei era poporul, nu preoţii, lucru pe care îl arată Sfântul Grigorie Teologul, zicând: «Poporul duce pe faţă război cu preoţii, având ca temei de încredinţare dreapta lui credinţă». Până acolo ajunsese nepăsarea preoţilor faţă de Dumnezeu, încât aceasta îl făcea pe Sfântul Grigorie Teologul să exclame: «Nu ne ruşinăm să facem de ocară un nume atât de sfânt, cu toate că-L auzim pe Hristos strigându-ne în faţă chiar, în fiecare zi: Numele Meu este hulit între neamuri din pricina voastră!»“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Preoţii poartă preoţia lui Hristos; prin iertarea lor, Dumnezeu te iartă, prin graiul lor, Dumnezeu îţi vorbeşte.

Prin ei, Dumnezeu te cheamă, oricât ai fi de păcătos." (PR. ARSENIE BOCA)

✞

„Cel ce va vrea să facă din Preoție o simplă carieră sau un mijloc de trai ca oricare altul, acela nu va fi niciodată un bun păstor, ci un năimit, care nu intră în staulul oilor prin ușă, ci sare pe aiurea și nu vine cu gândul să păstorească turma, ci numai să o exploateze în beneficiul personal (cf. Ioan X, 1). Acela se va pierde nu numai pe sine, ci va fi pricină de osândă și pentru alții. În orice ramură de muncă este o mare nenorocire să fii sub nivelul sarcinii sau funcții unii tale sau să te simți inapt pentru ea; în astfel de condiții munca profesională este de la început, ori devine cu timpul, din ce în ce mai grea, mai plictisitoare și mai nerodnică sau fără spor. Această nenorocire este și mai mare atunci când este vorba de misiunea preoțească." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✞

„Preoția Bisericii urmărește ca nici unul din fiii Tatălui să nu se învrăjbească în sine însuși sau să se rupă din obște și din duhul dragostei lui Hristos. Căci El e Cel ce unește obștea laolaltă, deci nimeni nu se mântuiește răzlețindu-se de Biserică, oricât ar crede că într-însul sălășluiește Duhul lui Hristos. Preoția este, prin Sfântul Sânge al Mântuitorului, ca o nouă filiațiune." (PR. ARSENIE BOCA)

✞

„Reîntorcându-se în locul unde fugise de Preoție, Sfântul Grigorie Teologul își începe predica în fața credincioșilor cu aceste cuvinte: «Am fost biruit și recunosc înfrângerea mea», în înțelesul că dragostea lui pentru fiii

săi sufletești și a fiilor săi sufletești pentru el i-a înfrânt ezitarea, scrupulele și teama și l-a adus în mijlocul lor ca să nu se mai despartă niciodată de el." (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✞

„Dumnezeu nu lasă pe slujitorii Lui cei plini de râvnă în ispite vreme îndelungată. Pentru fiii Lui duhovnicești, El Se îndură repede asupră-le. După ce i-a smerit, Acesta le întoarce din nou starea de rugăciune, ca să înalțe ei către Prestolul lui Dumnezeu rugăciunile și suspinele păstoriților lor. Cât de milostiv este Dumnezeu și câte bogății trimite El Bisericii Sale prin preoții rugători se vede din faptul că, până în zilele noastre, în multe sate și orașe există, chiar dacă nu se bucură de mare recunoaștere, rugători întăriți, binecuvântați și plini de o smerenie adâncă, care strălucesc precum sfeșnicele aprinse împrejurul lor, care întotdeauna se roagă cu lacrimi, care ard și care înalță precum cădelnițele de tămâie înmiresmată rugăciunile lor către Cer. Aceștia, deși mijlocitori tăinuiți ai rugăciunii pentru iertarea păcatelor oamenilor înaintea lui Dumnezeu, sunt scări nevăzute pe vârful cărora se susține satul, orașul, ținutul, țara." (ARHIM. SERAFIM ALEXIEV)

✞

„Preoții au grija de-a îndupleca pe oameni în vremea rânduită întoarcerii, ca să nu cadă din milostivire sub strivirea dreptății. Lor li s-a dat marele dar să ierte în numele lui Dumnezeu. Mare, covârșitor de mare dar! Oare de ce nu-l pricep oamenii?" (PR. ARSENIE BOCA)

✞

„Atât în cursul pregătirii școlare din instituțiile de învățământ teologic, cât și după intrarea în cler, sub influența negativă a mediului, a contactelor cu diverși oameni, a lecturilor pe care le face întâmplător sau a unor împrejurări defavorabile, candidatul la Preoție – respectiv preotul tânăr sau de curând hirotonit – poate trece adesea prin momente critice, de criză în vocație, adică de eclipsare momentană, de slăbire sau chiar de stingere aparentă a vocației ori a dragostei pentru Preoție. Aceste crize pot îmbrăca uneori forma unor îndoieli în puterile proprii; conștient de greutatea și de răspunsurile misiunii preoțești, dar totodată și de lipsurile sau puținătatea puterilor sale, un tânăr scrupulos s-ar putea considera la un moment dat nevrednic sau inapt pentru Preoție. Ce este de făcut atunci? Trebuie să ne lăsăm numaidecât pradă disperării ori să abandonăm Preoția? – Fără îndoială că nu! Cel ce trece prin asemenea crize trebuie să aibă în vedere că lipsurile și slăbiciunile noastre omenești pot fi împlinite prin prisosința «Dumnezeiescului Har, care totdeauna pe cele neputincioase le vindecă și pe cele de lipsă le plinește». După cuvântul Sfântului Apostol Pavel, Duhul vine în ajutor slăbiciunilor noastre... Și Însuși Duhul Se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite (Rom. 8, 26). Încrederea în milostivirea și ajutorul lui Dumnezeu va sprijini pe un asemenea tânăr ori pe preotul deja hirotonit să biruiască momentele de criză și să ajungă (ori să rămână) un bun păstor." (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Preotul înzestrat cu înțelepciune nu subapreciază, nici nu exagerează, prevede, recunoaște, nu sfidează, ci cunoaș-

te just, e conștient, dar nu înfricoșat și nici disperat de toate greutățile drumului pe care s-a angajat și de toate sacrificiile ce i se cer până la capătul lui. El știe să păstreze totdeauna echilibrul just dintre ideal și realitate. Înțelepciunea îi este necesară preotului nu numai în lupta cu predicile și greutățile ce i se opun, ci și pentru a preîntâmpina și a evita cu ajutorul lor răutatea, viclenia și fățărnicia unora. Înțelepciunea este cumințenia creștină care are în vedere interesele supreme ale Evangheliei și ale Bisericii." (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Ca slujitori, ar trebui să trăim în această lume asemenea scafandrilor. Atunci când un scafandru se afundă în mare ca să caute pe fundul acesteia perle, respiră printr-un tub lung aerul din lumea de la suprafață. Tot astfel și noi, prin tubul cel lung al rugăciunii, ce ajunge până la Dumnezeul Cel veșnic, trebuie să respirăm harul Sfântului Duh. Atunci, trăind în lume, însă respirând prin rugăciune aerul harului dumnezeiesc, vom fi feriți de a ne afunda în păcatele acestei lumi și vom afla perlele mântuirii – sufletele oamenilor cele preascumpe lui Dumnezeu – și le vom așeza pe ele înaintea lui Domnului." (ARHIM. SERAFIM ALEXIEV)

✠

„Multă pagubă face un preot în averea de păcate a oamenilor, ștergându-le cu darul datoriile agonisite diavolului, capitalizate în om. Fraților, ascultați de Biserică, fiindcă cei ce ascultă de preoții ei, așa cum sunt, de Dumnezeu ascultă!" (PR. ARSENIE BOCA)

✠

„Există și cazuri foarte grave, când crizele în vocație se manifestă sub forma unor îndoieli în credință, a unei repulsii sau antipatii față de slujba preoțească ori a unei atracții spre mirajul altor cariere, mai bine plătite, mai prețuite în mentalitatea socială a timpului, ori care oferă o libertate mai mare, o răspundere mai mică și satisfacții mai multe de ordin material etc. În asemenea cazuri, întreruperea studiilor teologice ori părăsirea Preoției pentru astfel de motive echivalează cu o dezertare, o trădare a cauzei lui Hristos în lume. Sfântul Grigorie Teologul subliniază că, pe cât de grea va fi răspunderea și osânda celor ce dau năvală spre Preoție fără să aibă pregătirea și chemarea necesară, tot atât de aspră va fi pedeapsa celor ce fug de Preoție din motive neîntemeiate, după ce s-au pregătit pentru ea. Acestora el le recomandă supunere, amintindu-le cuvintele lui Dumnezeu, spuse prin gura proorocului Osea: «Pentru că tu ai trecut cu vederea cunoașterea Domnului, eu te voi da la o parte din preoția mea...». (Osea IV, 6).“ (PR. PROF. ENE BRANIȘTE)

✠

„Gândindu-ne la mustrările pe care Mântuitorul le făcea fariseilor, numindu-i șerpi, pui de năpârcă, morminte văruite (cf. Mt. 23, 27), Sfântul Grigorie Teologul este frământat zi și noapte: «Cu aceste gânduri trăiesc ziua și noaptea, acestea-mi topesc măduva, acestea-mi macină trupul și nu mă lasă să fiu îndrăzneț și să privesc în sus. Acestea-mi smeresc sufletul, îmi îngenunchează mintea, îmi pun lanț limbii și mă fac să nu mă gândesc la Preoție, nici să îndrept și să ocârmuiesc pe alții, lucru mare și covârșitor, ci să pot scăpa de urgia cea viitoare și să-mi pot

să-mi scutur rugina păcatului meu. Trebuie să fiu eu mai întâi curat și apoi să curăț pe alții, să fiu eu înțelept ca să înțelepțesc pe alții, să fiu eu lumină ca să luminez pe alții, să fiu eu chemat aproape de Dumnezeu ca să apropii și pe alții, să fiu eu sfânt ca să sfințesc pe alții, să-i conduc cu mâna, să-i sfătuiesc cu priceperea». Prin modestia sa, preotul va da un bun exemplu credincioșilor care vor lua aminte și vor avea temei să facă și ei la fel. Gradul de credință, de evlavie, de dragoste și de râvnă care însuflețesc pe preot în misiunea sa și pe care el le propovăduiește credincioșilor se vede din felul în care el înțelege să se conformeze principiilor evanghelice.“ (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Păstorul este cel mai adesea singur în enoria lui. Se întâmplă să nu-l înțeleagă epitropii săi, ajutoarele sale, apropiații și chiar casnicii lui. Și cât de greu este să porți crucea înaltei slujiri preoțești de unul singur! Cine-i va da păstorului tăria în trudnica lui nevoință pentru obște? Cine-l va întări spre a nu se descuraja? Cine-i va da puteri să-și continue binecuvântata lui lucrare? Aceasta poate s-o realizeze doar rugăciunea.“ (ARHIM. SERAFIM ALEXIEV)

✠

„Preoții vremurilor noastre, cu aceeași datorie ca Pavel, nu mai urmăresc desfrânarea ca pe un păcat care dărâmă alcătuirea omenească, în întindere și în adâncime, ci o lasă să-și facă de cap. Ei nu mai au îndrăzneala să o măture afară din Taina Căsătoriei creștine, de aceea se ajunge la sărăcirea roadelor ei, copiii. Așa se întâmplă că, lipsind preotului cunoștința legii și bătrânului sfat, cum se tânguia Iezechiil (Iez. 7, 26), oamenii orbecăie în mulțimea

neștiinței și a lipsei de sfat, care s-au întins ca o noapte de osândă peste bieții oameni. Acesta este un semn de primejdie din amândouă părțile. Căci scrie: Dormind oamenii, a venit vrăjmașul și a semănat neghină printre grâu și s-a dus (Mt. 13, 25). Deci nu fără rost atragem luarea-aminte că neghinele vrăjmașului vor sălbătici oile împotriva păstorilor..." (PR. ARSENIE BOCA)

✠

„Momentele de criză, de îndoială, de slăbire sau eclipsare a interesului pentru Preoție nu trebuie totdeauna socotite de către factorii de răspundere ai școlilor teologice ca motive de îngrijorare, de tulburare și de primejdie pentru cei în cauză. Ele pot fi trecătoare și cei în cauză revin. Ceva mai mult, uneori chiar această frământare, această nevoie de lămurire și de certitudine lăuntrică, pe care o presupun fenomenele de criză și frământările sufletești împreunate cu ele, constituie o dovadă că asupra celor în cauză acționează o putere deosebită, care îi face să nu fie mulțumiți de ei înșiși și să năzuiască spre o înțelegere superioară a rosturilor Preoției și la certitudini desăvârșite în materie de credință și de viață religioasă. Unii ca aceștia nu trebuie să deznădăjduiască; ei pot fi socotiți, dimpotrivă, niște privilegiați, căci frământarea este de fapt o calitate a sufletelor alese, delicate și sensibile. Nu este deci de mirare și nici motiv de îngrijorare dacă astfel de cazuri se pot întâmpla și cu unii dintre cei ce au intrat în școlile teologice fără o vocație precisă pentru Preoție sau prea multă convingere și tragere de inimă. Pentru unii ca aceștia este foarte potrivit cuvântul Fericitului Augustin: «Si nos es vocatus, fac ut vaceris!» (Dacă nu ești chemat, fă să fii chemat!). Cu alte

cuvinte: fă să fii chemat sau convertit prin voința ta, prin *stăruința ta* în muncă, în învățătură și în rugăciune, prin *râvna ta de a deveni* un bun preot și slujitor al lui Hristos! *și s-ar putea* ca strădania ta să fie încununată de tot atâta *izbândă* ca și a celui cu vocație din naștere, căci, după *cuvântul* Mântuitorului, Duhul suflă încotro vrea (Ioan 3, 8)". (PR. PROF ENE BRANIȘTE)

✠

„Prin misiunea sa, preotul continuă pe pământ opera de sfințenie și mântuire inițiată de Mântuitorul Iisus Hristos, asigurând, cu ajutorul harului, misiunea și funcțiunea soteriologică a Bisericii. «Preotul va da seama înaintea lui Dumnezeu pentru fiecare păstorit, pentru fiecare suflet, zice Sfântul Grigorie Teologul. El se va mântui sau se va pierde împreună cu credincioșii săi prin ceea ce a făcut pentru mântuirea lor. El nu este în Biserică o cifră, un credincios, el este capul unei comunități, conducătorul familiei, al turmei lui duhovnicești. El trăiește și slujește nu numai pentru sine, ci pentru ea. Prin ea se îndreptățește înaintea lui Dumnezeu». De aceea, preotul trebuie să lupte din toate puterile, să înfrunte toate primejdiile, să folosească toate doctoriile pentru mântuirea sufletelor nemuritoare ale credincioșilor săi: «Aceste suflete vor fi copleșite de chinuri veșnice sau vor fi împodobite cu laude veșnice, după cum preotul le-a lăsat pe calea păcatului sau a reușit să le ducă pe calea virtuții»." (DRD. CORNELIU ZĂVOIANU)

✠

„Păstorul este dator să poarte pe umerii săi duhovnicești întreaga turmă. Iar aceasta este o foarte mare greu-

tate. Pe cât de bun este păstorul, pe atât de mult simte sarcina marii sale datorii de păstorire a sufletelor. Există, din păcate, păstori care nu simt nici o greutate pe umerii lor. Acestora li se pare foarte ușor, pentru că nu se gândesc la păstoriți. Aceștia nu-i poartă pe fiii lor duhovnicești în brațele duhovnicești. Nu iau parte la scârbele și durerile lor, ca să simtă permanenta greutate a neputințelor celorlalți în inima lor de păstori. Cât privește pe adevărații păstori – o, cum suferă ei pentru fiecare păcat săvârșit de fiii sufletești! O, cum simt ei îndoiala, nepăsarea și lipsa de grijă a păstoriților lor în raport cu mântuirea! Cum se necăjesc ei de fiecare păcat străin și de fiecare nelegiuire! Acestora le e dragă mântuirea oricărui suflet. De aceea îndărătnicia fiilor lor duhovnicești îi apasă. Ei se simt însingurați printre păstoriții lor. Acest lucru le-a fost hărăzit tuturor marilor păstori și învățători." (Arhim. Serafim Alexiev)

✠

„A osândi pe preoți e lucrul cel mai ușor și cel mai fără rost. Să fim drepți: slujba preoților e sfântă, darul lor e de la Dumnezeu, e sfânt. Că firea lor pământească mai dă uneori prilej de sminteală, iar să fim drepți: neavând cum să vină altfel decât prin naștere din trupuri pământești, în care mișună pornirile fărădelegilor ca șerpii și rod înclinările patimilor ca viermii, sigur că ei vor fi covârșiți de moștenirea aceasta și nu-și vor putea îndeplini fără umbră trimiterea lor de la Dumnezeu. Chemarea le este învăluită, vor șovăi în hotărâri (cf. Isaia 28, 7), biruindu-se de lume, în loc ca ei să biruie lumea. Sigur că aceștia, prin viața lor, nu vor lăsa poporul să creadă și așa se vor sălbătici oile asupra păstorului și vor face bucurie lupilor. În jurul lor se

va întări întunericul a toată neștiința și va începe foametea, nu de pâine, ci de cuvântul lui Dumnezeu, pâinea cea din Cer. Sarea pământului o vor călca oamenii în picioare și așa urmează că și preotului i se va întâmpla ca și poporului (Isaia 24, 2). Dar de toată starea asta rea a lucrurilor are să dea seama și poporul, căci toată decăderea e de la părinți începătură." (Pr. Arsenie Boca)

✠

„Este un duh vrăjmaș care întunecă mințile oamenilor și îi răscoală pe unii împotriva neputințelor omenești ale păstorilor, dându-le impresia că nu sunt obligați să asculte de ei (de preoți), fiindcă au păcate. Este un cerc vicios, în care se încurcă sufletul multora, al prea multora, al prea multor oameni: cercul rătăcirilor. Aceștia din anume «motive» nu vor să asculte de preoții Bisericii. Drept aceea, neascultând învățătura dreptei credințe și a vieții în Dumnezeu, își strică mintea cu părerile lor. Așa se cufundă în păcate, din neascultare. Omul se întunecă dinspre adevăr și ia rătăcirea de bună. Unii se trezesc că au trăit în rătăcire. Vrăjmașul, nevrând să-i piardă din gheare, le pune înainte neputințele oamenilor, ale slujitorilor legali ai Bisericii, acoperindu-le darurile și harurile. Și așa îi duce de minte, să-și facă singuri «credința», care trece peste Taina Pocăinței, administrată valid exclusiv prin preoți și arhierei, indiferent de neajunsul lor de oameni." (Pr. Arsenie Boca)

✠

Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că închideți Împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că nici voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați! (Mt. 23, 13)

Vai și vouă, învățătorilor de Lege, că-i împovărați pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nu atingeți sarcinile nici cel puțin cu un deget! (Lc. 11, 46)

✠

„Într-un context prezent atât de infect și de greu suportabil când și de cele mai serioase ori sacre lucruri, valori sau persoane se face bășcălie, îmi revine adeseori în minte replica lui Andrei Rubliov, din filmul cu același nume al lui Tarkovski: «Pe popi i-a făcut Dumnezeu, iar pe măscărici dracul». Ce ironie! O țară tristă, dar prisoselnică în bufoni de mucava!" (IGNATIE MONAHUL)

✠

„E foare ușor să arunci cu pietre (din afară) în Biserică și-n slujitorii ei, dar e adevărată mucenicie să rabzi, să suferi și să speri (din interior) întru nevoința rugăciunii, lacrimilor și iubirii pentru toate nedesăvârșirile păstorilor noștri." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Pot renunța la dumnezeiescul dar al Sfintei Preoții, dar nu-l pot refuza! Pot fugi de Preoție, dar nu nesocoti! Pot avea eventuale rezerve față de anumiți preoți, dar știu că fără mijlocirea preotului nu mă pot mântui! Așadar voi alege ascultarea cuvântului Sfântului Efrem Sirul, care ne îndeamnă astfel: «Vă rog în genunchi, cu lacrimi, să cinstim harul cel preasfânt al Preoției spre sfințirea și mântuirea sufletelor noastre!»." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Ori de câte ori am cunoscut preoți de autentică vocație, cu mult har și de mare cultură teologică, mi-am zis în

sine-mi că aceștia ar merita nemurirea și în ordinea pământeană pentru raritatea, valoarea și frumusețea lor spirituală." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Mărturisesc că-mi estre nesuferit să aud ori să văd în țara mea parohii ortodoxe învăluite parcă în lințoiul iadului, din pricina unor preoți cărora nu le pasă de turma ce li s-a dat spre păstorire pentru a o mântui întru Hristos." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Nimeni nu poate face, în lumea aceasta, mai mult bine, nici mai mult rău decât un preot. Cele de mijloc nu există: ori mântui și te mântui, ori pierzi și te pierzi." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Un duhovnic trebuie să aibă inimă de părinte, inimă de frate și inimă de prieten." (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

✠

„Să știți că dacă omul e sincer, îl poate ajuta orice duhovnic, iar dacă nu-i sincer, nu-l ajută nici un duhovnic bun." (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

✠

„Cei mai mulți dintre credincioșii noștri nu au duhovnic. Cei care se spovedesc o singură dată pe an, în Postul Paștilor, poți să zici că n-au duhovnic. Unii se spovedesc în două minute, poate nici două minute, aceia poți să zici că n-au duhovnic, au un preot la care s-au spovedit și Doamne ajută!" (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

✠

„Le-am spus în 4 aprilie 1995 unor studenți la Teologie: «Fiți atenți să nu ajungeți preoți înainte de a fi creștini!»". (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

„Eu cred că un duhovnic adevărat trebuie să fie neapărat și văzător cu duhul. Dacă nu e și văzător cu duhul, e improvizat și e întrebuințat ca un fel de funcționar în chestiunea duhovniciei. Așa ar trebui să fie orice duhovnic, dar nu știu care-i duhovnicul acela care e la măsura aceasta." (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

„Ar trebui să avem o elită preoțească adevărată. Adică niște preoți care să se intereseze și să nu le pară rău că sunt preoți, chiar dacă sunt mai săraci decât dacă ar fi îngeri, doctori etc." (ARHIM. TEOFIL PĂRĂIAN)

„Cea mai cumplită persecuție împotriva Bisericii este nevrednicia propiilor săi slujitori." (ARHIM. BENEDICT GHIUȘ)

„Cele mai importante datorii ale preotului sunt acestea: să săvârșească Sfânta Liturghie și toate slujbele bisericești în zilele rânduite, cu toată evlavia și credința, iar nu pentru bani sau laudă de la oameni; să nu ceară bani credincioșilor pentru nici un fel de slujbă, ci să lase ca fiecare să dea singur cât binevoiește, după a sa putere; să fie milostiv cu toți oamenii și mai ales cu văduvele, cu săracii și cu cei bolnavi; să nu intre niciodată în cârciumi, nici să se îmbete, spre a nu sminti pe credincioși, să nu intre singur în casele credincioșilor, spre a nu face sminteală atât lui, cât și alto-

...să nu se amestece în afaceri lumeşti, comerţ, beţii, procese, certuri politice, politică etc.; să înveţe pe credincioşi permanent dreapta credinţă; să ţină regulat predică în biserică şi să explice cele sfinte credincioşilor; să cerceteze fiecare familie periodic şi să se îngrijească de mântuirea turmei sale; să lupte cu toate puterile şi mai ales cu pilda vieţii sale împotriva sectelor şi a tot păcatul; să procure credincioşilor săi cărţi folositoare de suflet; să combată cu toată tăria desfrâul, beţia, divorţul, avortul, certurile în parohie etc. Acestea sunt, mi se pare, principalele îndatoriri, la care mai adaug: să mărturisească regulat pe credincioşi în cele patru posturi; la fel şi el cu ai săi, să aibă un duhovnic bun de care să asculte şi să se spovedească adesea; să respecte, după putere, Sfintele Canoane; în caz de mare nevoie, să ceară sfatul episcopului locului." (PR. CLEOPA ILIE, după *Pravila bisericească a Arhim. Nicodim Sachelarie*, ed. 1940, pp. 149-155 şi 264-267)

„Preotul duhovnic este suveran la scaunul de spovedanie. El judecă atunci în numele şi în locul lui Hristos. Nu poate lega oricum, fără judecată; nici să dezlege orice şi pe oricine. Pentru a nu greşi trebuie să cunoască foarte bine Sfintele Canoane, Tradiţia Bisericii, practica liturgică, învăţăturile Sfinţilor Părinţi şi, mai ales, Sfânta Scriptură. Că fără aceste arme este ca un soldat fără sabie. Apoi, duhovnicul trebuie să fie tare în credinţă, cu mare frică de Dumnezeu, cu multă milă de oameni şi cu inima de tată pentru toţi. Să judece cât mai atent şi drept, adică fără părtinire, să ţină cont de firea, vârsta, aşezarea, temperamentul, studiile, poziţia socială, starea sănătăţii, cultura, puterea

de înțelegere și ascultarea fiecăruia și, mai ales, de credința și frica de Dumnezeu pe care o are credinciosul. Să spovedească cu mare grijă și atenție, fără grabă. Să asculte ce i se spune de fiecare, și apoi să întrebe, începând de la cele duhovnicești la cele firești, de la credință, rugăciune și biserică, la cele omenești și trupești. Să nu iscodească prea mult păcatul. Să nu smintească mai ales pe copii și tineri cu întrebările sale; să nu se mire, nici să ocărască pe cineva pentru păcatele mărturisite; să nu întrebe cu cine anume a păcătuit (fără nume și adresă) și, mai ales, să nu divulge secretul spovedaniei. Sfintele Canoane spun că celui ce divulgă păcatele de la spovedanie să i se ia harul Preoției și al duhovniciei. Duhovnicul să mărturisească numai individual și niciodată în comun." (PR. CLEOPA ILIE)

✥

„Mulțimea ispitelor, vicleniile potrivnicului nevăzut, războindu-se prin lucrurile sau oamenii văzuți, oricând ar putea scoate pe ucenicul Domnului din calea mântuirii și să-l rătăcească, dacă duhovnicul n-ar avea meșteșugul, știința și puterea de la Dumnezeu ca să împrăștie și mereu să strice lucrăturile potrivnicului. Pricepem, prin urmare, că ucenicul sau credinciosul e dator cu ascultarea din dragoste către duhovnicul său, căci fără darul acestuia e cu neputință izbăvirea de necazuri și mântuire." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„De aceea sunt rânduiți duhovnicii să cumpănească duhurile ce străbat mintea, să cunoască măsurile fiecăruia și încotro îi înclină cumpăna." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„Toată slujba lămuririi ucenicului în ale duhului, în ale celor nevăzute legi, de unde vin peste oameni toate cele văzute, n-o poate face decât duhovnicul. Lui i s-a dat meșteșugul, cunoștința și puterea să ajute omului în încercări, să vrea și el leacul ce i-l îmbie Dumnezeu, după felul și trebuința bolii sale." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„Cine nu poate să întrebe și nu se poate pleca sfatului unui părinte duhovnicesc, sau nici măcar nu-l caută, nu găsește pe Iisus." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„Toți nevoitorii trebuie să-și găsească duhovnic, deoarece în cele duhovnicești tot ce nu e din povățuire orânduită și sub ocrotirea smereniei duce la înșelare și la mai mare rătăcire decât înseși patimile." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„Între cei trimiși de Dumnezeu, sunt și oameni ce au darul să vadă dincolo de zare, să audă graiul și cuvintele mai presus de fire. Dar aceștia, la vreme de mare însemnătate pentru ei, când li se deschid ochiul vederii și urechile auzirii celor de dincolo, să nu întârzie a căuta povățuirea unui duhovnic, care le va feri inima și mintea de bucurie străină și care îi va ocroti cu dulama smereniei." (PR. ARSENIE BOCA)

✥

„Fiecare e înzestrat și trimis să împlinească un rost al lui Dumnezeu între oameni. Dezvelirea și înțelegerea acestui rost sau destin ascuns în noi, în fiecare, după atotștiința de mai înainte (cf. Rom. 8, 29) a lui Dumnezeu, nu poate

fi dezgropată fără conștiința și luare-aminte a unui duhovnic iscusit." (PR. ARSENIE BOCA)

✠

„Prin acea prietenie a duhovnicului cu Dumnezeu, despre care nu ne mai tocmim, el va întoarce sau va atrage voia omului la voia lui Dumnezeu, făcându-l să vrea și el ce vrea Dumnezeu. Duhovnicul va întoarce și mintea noastră de la atâta umblare pustie în afară și o va face scaun al lui Hristos-Dumnezeu, în care sunt ascunse toate comorile cunoștinței și ale înțelepciunii (cf. Col. 2, 3)." (PR. ARSENIE BOCA)

✠

„Creștinii, în special păstorii și duhovnicii, sunt cu adevărat de plâns dacă, înainte de a-i sfătui pe alții cum să viețuiască, nu se curățesc pe ei înșiși de fățărnicie, mândrie și nepocăință. În veacul acesta, aflat de 2000 de ani sub suflarea Duhului, Domnul ne cheamă fără încetare la pocăință și la mărturisirea păcatelor, pentru a fi în adevăr. Cel ce zice că e fără de păcat este un mincinos, spune Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan. Episcopii, preoți și tot poporul creștin nu învinuiesc în chip necruțător societatea contemporană, fiindcă nimeni nu i-a instituit ca judecători ai lumii acesteia, ci sfătuiesc cu bună-credință, lăsând judecata în seama lui Dumnezeu." (PR. MARC-ANTOINE COSTA DE BEAUREGARD)

✠

„Ascultă, o, duhovnice! Ia seama la candidații la Preoție, că toate păcatele făcute de ei, dacă nu le mărturisesc la duhovnic sau îi dezlegi la hirotonie împotriva Canoanelor, toate cad asupra ta..." (PRAVILA BISERICEASCĂ)

✠

„M-am silit ca preot și profesor să cunosc sufletului studentului, să-i trezesc interes pentru studiu și dragoste pentru Preoție. L-am încurajat părintește în muncă, l-am ajutat moral pe fiecare, după nevoie, mai ales ca părinte și duhovnic decât ca profesor. În general, am pus mai mult preț pe caracterul moral și pe sfințenia Preoției pentru care se pregătea decât pentru acrivia teoretică." (PR. PROF. TEODOR BODOGAE)

✠

„Prin preot se duce mai departe în timp Liturghia, continuă să se afle mai departe Hristos în stare de jertfă între credincioși, să-i cheme mai departe la cunoașterea și unirea cu Sine. Este mare lucru să știu că Hristos este aici, aproape de mine, în biserica din parohia mea." (PR. PROF. DUMITRU STĂNILOAE)

✠

„«Cu duhul arzând» să fie preotul, cu râvnă și cu tact, cele două calități fundamentale ale unui slujitor. «Amar mie de nu voi propovădui!», vorba aceluiași Apostol Pavel, ziua și noaptea, prin cuvânt și exemplul personal, la vii, și la morți; dar și «cu tact», că în zadar «alergi, bătând văzduhul», dacă prin lipsa de pregătire și tact personal strici, în loc «să câștigi pentru Hristos» pe fratele tău. Preotul trebuie să fie părinte, întâi de toate. Unui tată îi sunt dragi toți copiii. De aceea preotul nu are voie să protejeze pe unii, iar pe alții să-i nesocotească." (PR. PROF. TEODOR BODOGAE)

✠

„Preoția este lucru înfricoșător. Ea se cuvenea îngerilor, însă Dumnezeu a încredințat-o oamenilor. Puterea

preotului este mai mare decât a îngerilor. Îngerii sunt puși de Dumnezeu în slujba oamenilor, și iată că oamenii, precum Maica Domnului și Sfântul Ioan Botezătorul, au ajuns mai presus decât toate puterile cerești!" (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Preotul trebuie să se rețină de la păcatele grele în tot timpul, pentru că el săvârșește duminică de duminică și în multe sărbători Sfânta Liturghie. Adică de la mânie, ură, nedreptățire a semeneilor și mândrie. Iar cu două zile înaintea oficierii liturgice, și după aceea, să-și păstreze trupul curat de actul conjugal. Să citească în seara zilei anterioare sau dacă a fost împiedicat de cine știe ce împrejurări, în dimineața zilei când săvârșește Sfânta Liturghie, rugăciunile prevăzute în Liturghier. Preotul trebuie să se străduiască să câștige o tot mai mare blândețe, smerenie, iubire și milă față de toți, împăcare a oamenilor, nejudecare și nebârfire a unora către alții, fie chiar și în cugetul său. Să evite manifestările de lăcomie. Să fie el și soția lui și copiii lui prietenoși cu oamenii. Să fie el și soția lui serioși în orice discuții. Preoteasa să nu fie stăpânită de mândrie și lux. Toată familia preotului să fie model de moralitate. Căci în aceasta se vede stăruința lui în viața plăcută lui Hristos." (PR. PROF. DUMITRU STĂNILOAE)

✠

„Trei sunt cele mai grele ispite care amenință pe orice preot și duhovnic: desfrânarea, mândria și lăcomia de bani. Dacă una din aceste trei patimi îl biruie pe preotul duhovnic, toate trei îl biruiesc deopotrivă, și, de nu-l va întări darul Duhului Sfânt, nu se poate mântui. Dar, dintre acestea, cea mai iute ispită pentru duhovnic este cea a des-

frânării, mai ales când spovedește femei. Pentru că oamenii se ușurează de păcate, iar duhovnicul se încarcă, având grea răspundere în fața lui Dumnezeu de felul cum i-a îndrumat și canonisit. Patima desfrânării o poate birui numai prin post și rugăciune, prin paza minții, luarea-aminte de sine, cugetarea la moarte, prin frica de Dumnezeu și prin adânca smerenie care alungă orice patimi și duhuri rele de la noi." (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Preotul duhovnic să ceară de la Domnul înțelepciune ca să poată deosebi firile și inimile oamenilor, să-și dea seama de neputința fiecăruia și să pună alifie potrivită pe rănile sufletești ale credincioșilor care vin la el, spre a-i vindeca, iar nu a-i pierde. Pierderea unui singur suflet este însăși pierderea păstorului. Duhovnicului trebuie să fie cât mai blând, înțelept și smerit cu inima și îndelung răbdător cu toți. El trebuie să se roage cu stăruință pentru fiii săi sufletești, să ierte păcatele cu dreaptă socoteală, numai dacă cel ce se spovedește făgăduiește că părăsește păcatul și se căiește din inimă pentru el. Duhovnicul este dator să primească în tot momentul pe cei ce vin la pocăință și se întorc cu inima spre Dumnezeu. Numai așa va reuși preotul să deschidă inimile tuturor și să-i facă a-și mărturisi cu ușurință toate păcatele, fără ocolire." (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Puterea preotului este numai de a dezlega păcatele oamenilor și a-i lega atunci când se abat din calea lui Dumnezeu. Să nu-și imagineze vreun preot duhovnic că ar avea putere de a dezlega poruncile lui Dumnezeu și învățăturile Bisericii noastre Ortodoxe! Adică să desființeze sfintele posturi, să dezlege a patra cununie, să împărtășească pe

cei necununați și pe cei care trăiesc în desfătări, să dezlege călcarea sfintele sărbători și a duminicilor, căsătoria între rudenii și altele. Numai atunci când credincioșii îl vor vedea pe duhovnic că are frică de Dumnezeu, că este smerit și plin de bunătate față de toți, că împlinește el mai întâi ceea ce învață pe alții, că se interesează și suferă pentru ei, numai atunci vor avea încredere în el, îl vor avea la mare evlavie și-l vor asculta în toate." (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Duhovnicului se cade să-i fie milă de penitent, să sufere și să plângă cu el pentru păcatele lui, să-l îmbărbăteze, să-l întărească în nădejdea mântuirii, să-l mustre cu măsură și milă și să-l covingă a lăsa păcatul pentru toată viața. Foarte mult contează canonul dat, care trebuie să fie potrivit cu păcatul făcut, cu starea sufletească și firea penitentului, cu posibilitatea lui de a-l împlini. Altfel, ori nu-l poate face și rămâne sub canon, ori îl împinge pe credincios spre deznădejde. Când duhovnicul se va convinge că rana sufletească a penitentului s-a vindecat, că a făcut canonul după putere, că iubește rugăciunea și biserica, postul și milostenia și că nu se va mai întoarce la păcat, atunci duhovnicul poate să-i mai reducă o parte din canon, după cum va socoti." (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Dacă un duhovnic primește pe cineva de la alt duhovnic, el este dator să-l spovedească din nou, din copilărie; însă nimeni nu poate sili pe cineva să se spovedească la el. Credinciosul are libertatea de conștiință să se ducă la cel care are mai multă evlavie, după cum îl călăuzește Duhul Sfânt. Că nimic nu este mai greu decât a spovedi, a crește și a propovădui sufletele pe calea mântuirii. De

aceea, mulți se feresc de duhovnicie, de teamă să nu alunece și ei în aceleași păcate, că auzi ce spune Sfântul Isaac Sirul: «Vai de cei ce se aruncă de voia lor în potopul lumii (patimilor) ca să scoată pe alții, iar ei se îneacă și pier pentru Împărăția lui Dumnezeu!»." (PR. CLEOPA ILIE)

✠

„Duhovnicul trebuie să fie un trăitor a tot ce învață pe fiii săi duhovnicești. Să vorbească mai mult fapta decât cuvântul. Să fie un om de rugăciune și în toate înfrânat, gata de orice sacrificiu, îndelung răbdător, blând, smerit, milostiv, adânc cunoscător al Sfintei Scripturi și Sfinților Părinți, cu dreaptă socoteală și nepărtinitor față de credincioși, și pe toți să-i cuprindă cu dragostea și bunătatea. Cât privește canonul de la spovedanie, urmăm învățătura părinților de demult. Celor mai reci și împietriți la inimă li se dă canonul întreg, fără nici o reducere; iar celor ce se căiesc de păcatele lor, care făgăduiesc că nu le mai fac și se roagă cu lacrimi, le scădem canonul de la caz la caz." (ARHIM. GHERONTIE GHENOIU)

✠

„Ceea ce îmi provoacă depresia cea mai mare este tineretul teologic care și-a pierdut cu desăvârșire conduita, trăind în mijlocul unei bâlbâieli pseudoteologice." (MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Scopul nostru principal este întotdeuna de a ne reaminti de adevărata noastră identitate, de vocația noastră sfântă, de responsabilitatea noastră față de noi înșine și față de alții și de datoria pe care o avem de a mărturisi în lume credința noastră." (MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Preotul trebuie să le reamintească credincioșilor tot mereu că este necesară înaintarea continuă spre Dumnezeu și că nu este de ajuns să îi admiri pietatea, care nu-ți este de nici un ajutor în urcușul duhovnicesc. Lipsa de activitate religioasă duce la formalism, ritualism, semne ale unei Ortodoxii superficiale." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Datoria profetică a preotului este să fie bineplăcut în ochii lui Dumnezeu, și nu în proprii săi ochi sau ai familiei sale." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Preotul care are trebuința de a socializa în mod excesiv riscă să neglijeze identitatea sa clericală și să piardă din vedere faptul că aparține tuturor. Ocupându-ne prea mult de turmă, riscăm să uităm propria noastră viață duhovnicească." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Preotul care zidește o biserică sau care salvează de la pieire vieți sau suflete omenești este un creator. Libertatea lui fără vocație nu este suficientă pentru a-L face creator. Libertatea creatoare trebuie dirijată, iar dirijarea o face vocația." (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Ca slujitor neînsemnat al Bisericii, vin să spun ceva din experiența personală. Nu urî cu ceva nou, ci cu ceea ce învață Sfânta Biserică de veacuri." (ARHIM. MINA DOBZEU)

✠

„Nu-l putem sluji pe aproapele până nu-L slujim mai întâi pe Dumnezeu. Cel Care ne cheamă mai întâi este

Dumnezeu, iar noi suntem datori să stăm în sanctuarul său." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Dacă se ajunge ca umanitarismul să înlocuiască slujirea liturgică, atunci este o slujire a creaturii, în loc de slujire a Creatorului." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Căutarea adevărului și a fericirii adevărate nu este ușoară. Avem nevoie de o mână care să ne ajute. Rolul clericului este în principal acela de a ne ajuta să găsim adevărul și de a face din acesta principiul vieții noastre, stimulentul vieții zilnice, transformatorul ei și promovatorul demnității omenești." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Orice motiv pentru a nu merge duminica la Biserică este o încercare de a-L evita pe Hristos, de a te feri de Hristos. El ne deranjează și de aceea noi încercăm să-L evităm... Frica ta nu este altceva decât frica de propria-ți fericire." († MITROP. EMILIANOS TIMIADIS)

✠

„Preoția este o lucrare din lucrarea lui Hristos, putere din puterea lui Hristos, cuvânt din cuvântul lui Hristos... un miracol permanent în sânul Bisericii." (PROF. TEODOR M. POPESCU)

✠

„De multe ori duhovnicul se află în rolul de chirurg, fiind nevoit să intre din proprie inițiativă în cele mai dosnice cute ale străfundului sufletesc, pe care unii penitenți și-l socot rezervat numai loru-și, ferit chiar de Dumnezeu." (PR. PETRE VINTILESCU)

✠

„După cum darul Sfântului Duh l-a înălțat pe preot rânduindu-l a fi chivernisitorul tainelor celor mai presus de ceruri, așa și ei să se înalțe totdeauna cu duhul și, după putință, să corespundă duhului iubirii lui Dumnezeu, care ne-a făcut fără măsură.“ (PR. PAVEL GROSU)

✠

„Mântuitorul Iisus Hristos, întemeietorul Bisericii, avea toate calitățile și titlurile pentru a fi preot: nevinovăție și puritate, știință minunată, înțelepciune dumnezeiască, zel aprins pentru slava și casa lui Dumnezeu, virtute și putere nesfârșită în cer și pe pământ. Cu toate acestea, El n-a pretins și nu și-a însușit niciodată titlul de preot. Cine dintre noi ar putea spune că are toate aceste însușiri sau că le are în gradul eminent în care le posedă Iisus Hristos?“ (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Prietenia caldă și adorarea sau repulsia sau indiferența față de Iisus Hristos sunt decisive pentru prezența sau absența vocației. Dragostea sau indiferența pentru Sfânta Scriptură sunt indicative în același sens.“ (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Cei intrați în Preoție fără să se fi întrebat dacă au sau nu vocație, ci s-au mulțumit cu o stare sufletească nesigură, au avut numeroase, dacă nu continui, prilejuri să se autoverifice serios dacă sunt sau nu buni preoți. Uneori se petrece faptul îmbucurător că lucrarea preoțească descoperă în preot o frumoasă vocație, la care el poate nu s-a așteptat. Contactul neîntrerupt cu harul și cu Sfântul Altar,

activitatea pastorală și, în general, viața sa preoțească trezesc în el capacitate și vrednicie preoțească, pot adică pune în mișcare însușirile cele mai bune ale ființei sale, pe care Dumnezeu, în marea Sa înțelepciune, le-a păstrat până atunci latente și odată cu ele și vocația.“ (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Preotul să fie nu numai sobru în cele materiale, curat trupește sau sufletește, dar el să țină contactul neîntrerupt cu Dumnezeu, să vorbească continuu despre Dumenzeu și să facă fapte pentru Dumnezeu.“ (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Dacă cineva intră în Preoție pentru a face avere, pentru o viață comodă, pentru ambiție sau pentru alte motive, toată viața sa va fi o luptă pentru atragerea acestor scopuri.“ (PR. PROF. IOAN G. COMAN)

✠

„Preoția este o vrednicie dumnezeiască, un har preafericit, o știință a înțelepciunii divine, un lucru ceresc și mai presus de fire, ieșit din însăși firea lui Dumnezeu.“ (TEOFAN DE NICEEA)

✠

„Prin Sfintele Taine, îndeosebi prin Sfântul Botez, Sfânta Mirungere și Sfânta Împărtășanie, Preoția face pe oameni dumnezeu după har.“ (TEOFAN DE NICEEA)

✠

„Preotul va trebui să fie imitatorul fidel al vieții pământești a lui Hristos, căci un om în trup nu poate fi chivernisitor al lucrărilor mai presus de fire, care i s-au încredințat spre desăvârșire.“ (TEOFAN DE NICEEA)

✠

„Un preot lacom este o insultă adusă lui Dumnezeu, Bisericii și oamenilor." (DANTE ALIGHIERI)

✣

„Preotul de vocație este împreună-lucrător cu Dumnezeu la mântuirea sufletelor încredințate lui. Măreția acestei misiuni depășește tot ceea ce se poate concepe pe pământ." (D.A. DE MOLLINA)

✣

„Preoția are nevoie de vocație divină mai mult decât oricare altă misiune." (P. BOULAY)

✣

„Vocația aparține inițiativei dumnezeiești, iar sufletul care primește răspunde acestei inițiative, ajutat de har. Harul dezvoltă vocația și puterile sufletului până la a face din acesta un vas fericit pentru chemare de sus. Încetul cu încetul, vocația devine conștientă, se transformă în putere personală și se manifestă prin dorințe, înclinări, cuvinte, atitudini care denotă o desăvârșită libertate de voință. Cea mai mare greșeală în acest domeniu este constrângerea voinței cuiva de a deveni cleric." (ABBÉ F. MUGNIER)

✣

„Ca săvârșitor al Sfintei Jertfe, preotul trebuie să se aducă pe sine jertfă. Vocația lui îl obligă să imite pe Acela pe care-L atinge cu mâinile. El trebuie să moară păcatului ori de câte ori aduce Sfânta Jertfă, ferindu-și mădularele de păcat printr-o pocăință reală." (LELONG)

✣

„Dacă vocațiile false sau aparente trebuiesc tratate ori lichidate, e de dorit ca vocațiile reale să nu fie nerefuzate. A răspunde chemării dumnezeiești pentru Preoție înseam-

nă a arăta dragoste Mântuitorului Iisus Hristos, a colabora în opera Sa mântuitoare, a spori râvna închinătorilor." (L. BRANCHEREAU)

✣

„O preoție fără vocație este o uzurpare, un furt, un sacrilegiu, o sinteză de păcate. Preotul fără vocație duce o viață tristă, plină de dezgust, de regrete, de remușcări, uneori de scandal, de necurăție, de degradare." (L. BRANCHEREAU)

✣

„Se întâmplă ca anumiți preoți să-și dea seama de situația lor grea și să-și dorească îndreptare, care se poate obține printr-o pocăință reală, prin renunțarea la motivele omenești ale intrării în Preoție, prin trăirea sfințeniei preoțești și prin rugăciuni fierbinți către Supremul Preot, Iisus Hristos, ca Dumnezeu să-i dea harul chemării preoțești." (P. BOULAY)

✣

„Fără Taina Preoției oficiată de persoanele consacrate, dăinuirea lui Hristos nu s-ar putea face decât în mod nevăzut. De aceea, harul dumnezeiesc acordat (candidatului) prin Hirotonie este puterea duhovnicească de a împlini datoriile preoțești, însoțește pe cel ce se preoțește cu vrednicie de un ajutor special din partea lui Dumnezeu, spre a împlini în chip bineplăcut lui Dumnezeu slujirile liturgice și spre a duce o viață virtuoasă și compatibilă cu chemarea lui. Harul acesta, acordat în măsură diferită diaconului, preotului și episcopului, se împărtășește o singură dată aceleiași persoane, deosebind pe cel hirotonit de clasa mirenilor. Hirotonia adică nu se repetă, nici nu se permite celui hirotonit întoarcerea în rândul laicilor după bunul plac." (HRISTU ANDRUTSOS)

„Sentimentul veșniciei fără sfârșit din Ortodoxie este parte integrantă a acestei învieri continuu. Cât de legați de timp am devenit noi, apusenii! Am găsit un antidot minunat pentru aceasta atunci când am devenit preot ortodox. Când slujim Dumnezeiasca Liturghie purtăm mânecuțele care ne ascund ceasul." (MICHAEL HARPER)

„A sosit vremea ca toate straturile neamului nostru, nu numai țărănimea, să știe și să fie convinse că preotul creștin nu e preot în temeiul meritelor sale, al binelui sau al răului pe care-l poate săvârși, ci în temeiul Sfintei Taine a Hirotonisirii. Nu cu puterea lui e preot, ci cu puterea lui Dumnezeu. De-i sfânt sau plin de păcate, el botează, dezleagă de păcate, liturghisește și săvârșește celelalte Sfinte Taine cu aceeași putere pentru om, dar cu merit sau osândă pentru el însuși, după cum e curat sau vinovat în cursul săvârșirii Sfintelor Taine. Un preot rău se osândește numai pe sine și nu pune în primejdie efectul Sfintelor Taine, care e de la Dumnezeu și lucrează prin putere de sus, prin har." (ION AGÂRBICEANU)

„În ciuda unui număr mare de slăbiciuni omenești care s-au făcut simțite sub tăvălugul vremurilor, a existat o linie de continuitate a vredniciei slujitoare, împinse nu o dată până la martiraj. Nici în cele mai vitrege momente n-au lipsit slujitorii exemplari, dintre care mulți sunt încă vii în memoria credincioșilor, iar unii ar merita poate să fie numărați cu sfinții". (RĂZVAN CODRESCU)

„A fi soție de preot înseamnă multe privațiuni și suferințe. Săbii trec prin inima credincioasă a soției preotului, mai ales într-o lume cum a fost urgia comunistă." (ELENA TEODOREANU)

„Părintele Dimitrie Balaur declara că spovedania este una dintre cele mai grele Taine pentru un preot. Sunt atâtea probleme, atâtea suferințe, atâtea păcate – să mângâi pe un om care suferă, să cerți pe un păcătos care vine doar pentru că trebuie să se spovedească, să ajuți pe un om tulburat, care nu știe ce trebuie să facă... Spunea: «Dar ce faci când »." (ELENA TEODOREANU)

„Harul Preoției se dă pentru toată viața, până la ultima suflare. Or, chiar și în împrejurările care primejduiesc viața, preotul nu-și poate părăsi misiunea." (NICOLAE TEODOREANU)

„Preotul fără credință puternică, vie, convinsă, rămâne cel mai lamentabil om pus într-o slujbă. Toată tăria și puterea lui de a acționa în bine în sânul poporului atârnă în primul rând de credință, nu de știință. Fără de credință, cum s-a spus, preotul e «sare care se strică»." (ION AGÂRBICEANU)

„În primul rând, candidatul la Preoție este dator să-și cunoască bine sufletul, iar dacă se găsește nevrednic, să nu-și asume slujirea preoțească doar din dragoste de slavă sau din alte motive necorespunzătoare unei chemări atât de

sfinte. Aceasta deoarece nu se va pierde doar pe el, ci îi va doborî și pe cei păstoriți." (RĂZVAN DAVIDESCU)

✠

„Noi, cei care iubim Ortodoxia, vom învăța și ne vom supune preoților noștri păcătoși." (FRANK SCHAFFER)

✠

„Preoția este neasemuit mai grea chiar și decât călugăria. Dacă preoții își împlinesc misiunea în mijlocul societății, unde se confruntă cu ispite și greutăți la tot pasul în interacțiunea cu tot felul de oameni, călugării își duc existența în afara tumultului orașelor, în locuri izolate și liniștite, unde mult mai ușor poate fi păstrată virtutea și pacea sufletului, cum a spus-o și Sfântul Ioan Gură de Aur în celebra sa carte, Despre preoție. Mai mult decât atât, pe când monahul caută numai mântuirea sufletului său, preotul are ca răspundere covârșitoare salvarea sufletelor tuturor celor păstoriți de el." (RĂZVAN DAVIDESCU)

✠

„Nu știm, cu dovezi istorice, de ce cinstire s-a bucurat preoțimea creștină la poporul nostru, dar acest cuvânt de «părinte», această alergare la el ca la mângâierile unui părinte și ca la ajutorul tatei și al mamei, ne spune mai mult decât orice mărturie istorică scrisă." (ION AGÂRBICEANU)

✠

„Ca regulă generală în alegerea viitoarei tovarășe de viață, candidatul la Preoție să aibă în vedere nu numai persoana lui, ci, înainte de aceasta, chemarea sa de mâine și să se evite acea căsătorie în care femeia se căsătorește numai cu omul, iar nu cu preotul de a doua zi." (A. VINET)

✠

„De când ne-am pomenit ca neam, românul îl numește pe preot părinte, și unde-l întâlnește se apropie cu respect și cu evlavie și îi sărută mâna, cerând în unele ținuturi binecuvântarea lui. Acest fapt cuprinde întreaga concepție tradițională a românului despre preoția creștină." (ION AGÂRBICEANU)

✠

„Sublimitatea și responsabilitatea Preoției pretinde într-un mod absolut vrednicia slujitorului care trebuie să apară în fața păstoriților ca un exemplu moral vrednic de urmat. Dacă preotul se poartă cu nevrednicie și lipsă de înțelepciune, atunci el devine primul și cel mai distructiv dușman al Bisericii, pentru că se transformă într-o piatră de poticnire pentru cei pe care-i păstorește. De aceea și Dumnezeu pedepsește păcatele preoților mai aspru decât pe cele ale credincioșilor, și pe bună dreptate, «deoarece – spune Sfântul Ioan Gură de Aur –, prin păcatul său preotul nu mărginește paguba sa sufletească numai la el, ci vatămă și sufletele credincioșilor mai slabi care îl văd»." (DRD. RĂZVAN DAVIDESCU)

✠

„Numai în Dumnezeu omul se poate împlini și își poate astâmpăra setea de infinit, iar Preoția este singurul ghid și mijlocitor al omului spre Dumnezeu. Preoția este sublimă pentru că ea devine cheia eternității ființei umane. Acest fapt este prisositor pentru justificarea sublimității Preoției. Preoția este cea care dă vieții omului un sens real, dincolo de absurdul morții fizice; ea are puterea să-l împlinească pe om la nivelul și intensitatea simțurilor nelimitate ale sufletului acestuia." (DRD. RĂZVAN DAVIDESCU)

✠

„Conștientizând uriașa responsabilitate a misiunii preoțești, Sfântul Grigorie Teologul se consideră nepregătit pentru o așa înaltă slujire, declarând: «Știu că e mai bine să trec frânele din mâna mea în mâna altora mai meșteri decât să fiu eu conducătorul nepriceput al altora. Știu că e mai bine să-mi plec urechea ascultătoare decât să mișc limba neștiutoare... Și am hotărât că, de vreme ce nu știu să conduc pe alții, e mai bine să învăț de la alții ce trebuie să grăiesc și să fac decât să învăț pe alții, fiind neînvățat. Aș fi mulțumit dacă, măcar la adânci bătrânețe, mi-ar veni pe limbă cuvânt înțelept, ca să pot fi de folos»." (DRD. RĂZVAN DAVIDESCU)

„Preotul, prin autoritatea statului său, este între oameni reprezentantul și învățătorul moralei creștine, iar dacă el, care trebuie să rămână permanent un far călăuzitor pentru credincioși, rătăcește de la adevăr sau infirmă ceea ce învață pe alții prin faptele sale, atunci tocmai exemplul său se constituie în justificare și circumstanțe atenuante pentru cei care au o viață imorală, păcătoasă. Mai grav, exemplul preotului îi poate dezorienta sufletește și pe cei cu viață curată. Deci un preot nevrednic, prin exemplul vieții sale, îi încurajează pe păcătoși să păcătuiască și mai mult, iar pe cei neîntinați îi smintește, îi tulbură profund și chiar îi face să-și piardă credința și să renunțe la principiile sănătoase ce le guvernau până atunci viața." (DRD. RĂZVAN DAVIDESCU)

„Pentru a înțelege respectul și cuviința, încrederea și dragostea mulțimii într-un om, care la vedere și la trai nu se deosebea de ea, e nevoie să presupunem că poporul înțelegea totuși deosebirea lăuntrică, nevăzută, a preotului,

că credea în harul și puterea Sfintei Taine a Hirotoniei. Preotul era un om din sat ca și ceilalți săteni, dar după hirotonie era un om sfințit, un slujitor al Domnului și al Bisericii. Când se întorcea de la vlădica, nu mai era cel ce a plecat din sat. Se întorcea cu darurile și puterea Preoției. Veacuri de-a-rândul în ochii poporului nostru pe preot nu-l făcea cartea, învățătura, haina, ci darul. Moșii și strămoșii noștri au știut și au crezut că acest dar e de la Dumnezeu. Cu credința lor au pătruns până în inima Sacramentului Preoției, au înțeles mai mult din Taină decât poate înțelege azi un intelectual, un om de știință, dar lipsit de credință." (ION AGÂRBICEANU)

„Cum s-ar putea să fie cineva rău tată și totuși păstor bun, ceea ce nu este decât o paternitate mai întinsă? Este o gravă eroare să se creadă că parohia trebuie să treacă înaintea familiei. Pentru preot, ca pentru oricare alt om, familia este cel dintâi interes. Dacă cineva nu vrea să admită așa ceva, e mai simplu să nu se căsătorească. Ceea ce dobândește familia prin grija noastră, vine în profitul parohiei însăși; mai întâi, pentru că familia, precum zice Quesnel, este o mică diaceză, unde se fac încercările zelului, ale pietății, ale prudenței sacerdotale și bisericești; apoi, pentru că parohia câștigă din aceste griji domestice prin exemplul edificator, care rezultă de aici pentru ea, și spiritul pastoral, răspândit în toți membrii familiei." (A. VINET)

„Pentru ca credința răspândită în popor să fie păstrată în deplina ei putere, la toate popoarele și în toate vremurile înrâurirea preoțimii asupra învățământului a fost de lipsă. În special însă, într-a noastră viață, această lipsă este în-

doită: preoțimea română trebuie să înrâurească asupra creșterei și dintr-un alt punct de vedere. Îndeobște, trebuința este numai regională; la noi este totodată și națională." (IOAN SLAVICI)

✞

„Preotul vede din Biserică tot ce se petrece în casa fiecăruia, pe uliță, la șezători, în crâșmă etc." (ION AGÂRBICEANU)

✞

„În toate vremurile și la toate popoarele, preoțimea a înrâurit asupra dezvoltării sufletești mai mult decât oricare altă pătură a întregului social. Cu deosebire la noi, în Europa, la începutul purcederii spre o dezvoltare de cuprins mai mare, preoțimea era singura purtătoare a luminilor intelectuale. Având ea a face tocmai cu formarea sufletelor, avea chiar misiunea ca să ieie asupra sa creșterea generațiilor viitoare, neputându-ne susține astfel decât făcând din oameni creștini. În întreaga Europă, în Evul Mediu, cultura era concentrată la cler. Numai prin aceea a revenit clerul la însemnătatea ce avea într-acele vremuri. Cultura, luată pentru sine, este o putere! A doua parte a puterii sale a câștigat-o clerul prin răspândirea culturii ce avea: prin creșterea oamenilor potrivit cu principiile profesate în Biserică, la a cărei cârmuire erau chemați." (IOAN SLAVICI)

✞

„Sfântul Grigorie Teologul consideră Preoția «arta artelor și știință a științelor», și, făcând o analogie cu medicina, una din cele mai grele științe, ce se ocupă cu vindecarea trupurilor, demonstrează superioritatea Preoției ca

artă a vindecării sufletelor. Argumentează afirmând că Preoția e mai grea și mai de preț atât prin natura materiei și prin puterea științei, cât și prin scopul lucrării ei. Medicina se ocupă cu trupurile, o materie stricăcioasă, perisabilă și efemeră, neavând alt scop decât alinarea unor suferințe sau chiar vindecarea celui bolnav prin aplicarea unor metode de tratare bine cunoscute din practica îndelungată și care de cele mai multe ori dau rezultatul așteptat de medici. Spre deosebire de medicină, Preoția este arta tămăduirii sufletului, care este nemuritor, fiind dat de Dumnezeu: «Preoția se ocupă cu sufletul, care-i din Dumnezeu și dumnezeiesc, care-i părtaș nobleței celei de sus și tinde spre noblețea aceea, deși-i unit cu cel inferior lui, cu trupul», zice Sfântul Grigorie Teologul. Superioritatea Preoției în fața medicului rezidă și din scopul ultim pe care-l vizează. Astfel, dacă medicina caută să dea trupului echilibru și vigoare în vederea ducerii unei vieți sănătoase și longevive, Preoția are ca scop suprem câștigarea veșniciei de către sufletul purificat de patimi." (DRD. RĂZVAN DAVIDESCU)

✞

„Ca să fii împăcat cu Împărăția cerească, fă treabă românească, părinte! Ieși din bunurile casei, dintre potroace și piftii, ia-ți cojocul și nu mai pune șoșonii: du-te în țară, du-te în popor, amestecă-te cu suferințele și cu sărăcia lui, ridică-l de unde cade, vindecă-l unde-l doare cu unsorile sufletești! Te așteaptă, părinte, după ce au trecut toți peste el, și boierii, și argații, și stăpânii, și slugile – și cioclile au trecut. Strânge-te în sine-ți ca un arc, ia putere mai multă și dă-ți drumul înainte. Cere sfatul tăcerilor care împrejmuiesc Dumnezeirea și ai să primești ca Pavel, ca

Matei, ca Ioan și ca Luca, Evangheliștii care scriau fără să știe și grăiau fără pregătire cuvintele de aur cu care a biruit Iisus. Ei au avut de liniștit omenirea întreagă, părinte! Sfinția ta ai de făcut mai puțin: să mângâi o țară, să dai zâmbet, nădejde și voie bună unui singur neam, din care îți tragi făptura și ființa." (TUDOR ARGHEZI)

✠

„Un preot îmburghezit devine o povară grea pentru apostolat și o pricină de durere pentru inima lui Hristos, Arhiereul veșnic." (ESCRIVA DE BALAQUER)

✠

„Preotul trebuie să-i cunoască pe oameni, să aibă mâna delicată, plină de înțelepciune și de măsură când atinge pasiunile omenești. El are în sarcina lui păcatele, căința, mizeria, nevoia și sărăcia oamenilor. Trebuie să aibă o inimă plină de mângâiere, de milostenie și de iertare. Ușa lui trebuie să fie deschisă în tot ceasul, candela lui aprinsă veșnic, iar toiagul pururea la îndemână. Să nu cunoască nici anotimpuri, nici depărtare, nici boală, nici soare, nici vifor, când e vorba să ducă untdelemn rănitului, iertare vinovatului și pe Dumnezeu celui ce se sfârșește. El nu trebuie să aibă înaintea lui nici bogat, nici sărac, nici mic, nici mare, ci oameni, adică frați întru necazuri și nădejdi. Să nu refuze darul său, nici puterea lui nimănui, nici să le dea fără înțelepciune celor ce îl disprețuiesc sau nesocotesc." (GH. MURGU)

✠

„De două mii de ani, dulce și umil cu inima, El (Hristos) stă la poarta fiecărei inimi umane și bate întrebând: «Mă iubești tu pe Mine?». Preotul trebuie să răs-

pundă primul la apelul iubirii divine, zicând: «Da, Doamne, Te iubesc!». Și atunci Mai marele păstorilor (I Petru 5, 4) îi va zice iarăși și iarăși: «Paște oile Mele!»" (In 21, 17) (FRATELE ROGER DE TAIZE)

✠

„Există preoți de mir care au urcat pe culmile sfințeniei. Să tacă toți hulitorii, să tacă toți cei care spun că viața în lume e predestinată să fie viață de păcat și că numai în mănăstire poate fi dusă o viață bineplăcută Domnului!" (DANION VASILE)

✠

„Ce cetate este mai armonioasă decât aceea pe care Orfeu a înălțat-o în acordurile sale? Se va clădi pe învățăturile lui Iisus Hristos în ziua în care preoții săi, nemaifiind vânați împăratului și regilor, se vor arăta ca adevărații prinți ai poporului!" (ANATOLE FRANCE)

✠

„Numai Hristos este Preot, toți ceilalți sunt preoți prin participare, unii sunt episcopi și prezbiteri. Să reținem faptul că în limba greacă netestamentară, mormântul ierevs – preot – este rezervat preoției împărătești, iar preotul prin hirotonire este numit prezbiter sau episcop. Hristos este singurul Preot prin ungere (Biserica primară hirotonește pe slujitorii ei prin punerea mâinilor), de fapt singura hirotonisire sacerdotală prin ungere este cea a ungerii preoției împărătești." (PAUL EVDOCHIMOV)

✠

„Una este datoria diaconului, alta este datoria prezbiterului, dar cea mai grea este a episcopului." (Origen, *Despre rugăciune*)

„Anahoreții din vechime aveau drept principiu să fugă de femei ca de foc, unii spuneau ca de vin sau ca de episcopi... De episcopi fugeau, pentru că aceștia puteau să-l smulgă pe monah din viața sa monastică și să-i confere preoția." (LUCIEN REGNAULT)

✠

„După Sfinții Părinți, omul este în același timp împărat, proroc și preot, ca și Hristos: împărat, în virtutea stăpânirii lui peste patimi; preot, din cauza autojertfirii; proroc, ca un inițiat în Tainele dumnezeiești." (PAUL EVDOCHIMOV)

✠

„Chemarea preoției noastre e încă cea veche. Preoțimea este și astăzi, la noi, unica tagmă de cărturari care păstrează legătura directă cu poporul. Această preoțime trebuie să fie și astăzi (îndeosebi astăzi) pătrunsă de chemarea ei istorică." (OCTAVIAN GOGA)

✠

„În cursul vremii îndelungate, poporul nostru de iobagi a fost lipsit de o clasă de cărturari care să-l povățuiască în toate nevoile lui. Singur preotul era în fiecare sat acel om care, științor de carte, a trebuit să fie și îndrumătorul țăranului în lipsurile lui zilnice. Astfel a ajuns neamul nostru să vadă în preotul său nu numai un tâlcuitor al Psaltirii, ci și singurul sfetnic bun în toate treburile lui de popor necăjit." (OCTAVIAN GOGA)

✠

„Un mare duhovnic nu se mulțumește să dea sfaturi și canoane, ci se străduiește să le urmeze el însuși, punând

umărul alături de păcătos sau împlinindu-le în locul acestuia fără să i-o spună." (CRISTIAN BĂDILIȚĂ)

✠

„Doctorul samănă, iar preotul cultivă și împreună cu poporul culege roadele." (DR. V. GOMOIU)

✠

„Un duhovnic care nu este hotărât să meargă chiar și în iad pentru dragostea fiilor lui duhovnicești, nu este duhovnic." (RAINER MARIA RILKE)

✠

„Un preot, mai înainte de toate, trebuie să știe că e preot și să-și cunoască poziția pe care o are și să intervină cu, convingerile lui revărsate în cuvânt pentru oameni care nu au aceleași convingeri și să întărească convingerile celor care au convingeri religioase. Părintele Arsenie Boca, Dumnezeu să-l odihnească, zicea că cea mai lungă cale e calea care duce de la urechi la inimă, deci de la informație la convingere". Sunt mai mulți oameni de informație și informați și mai puțini oameni formați. Preotul trebuie să-și informeze și trebuie să formeze, numai că preotul nu poate determina ceea ce trebuie să facă omul. Părintele Arsenie zicea: «Ajutați-mă să vă pot ajuta!». Sfântul Ioan Botezătorul a fost numit proorocul «care strigă în pustie!» (Matei 3,3). Foarte mulți preoți strigă în pustie. Și nici măcar nu mai strigă pentru că știu că nu pot realiza ceea ce intenționează să realizeze. Pentru că trebuie să recunoaștem că sunt și preoți care sunt simpli funcționari bisericești, și aceia își fac într-un fel datoria atâta cât cred ei, nu pentru că sunt slujitori ai lui Dumnezeu, ci pentru că sunt slujitori ai Bisericii, pentru că au și ei o funcție." (ARHIM. TEOFIL PĂRÂIANU)

„Condiția preotului este astăzi caracterizată de risipire, de expunere fără protecție, căci fără voința de a duce o viață bună și frumoasă în sensul cel mai înalt al cuvântului, se expune doar la risipire." (ENZO BIANCHI)

✠

„Toți preoții trebuie să recunoască că în realitate ei îi folosesc pe foarte puțini, un cerc restrâns de oameni, pe cei care mai merg la biserică, pe cei care se interesează de rânduiala Bisericii, și atâta tot. Ceilalți sunt în afară acțiunii preotului și mai ales acolo unde preotul nu este nici el atât de convins de ceea ce face sau de ceea ce ar trebui să facă". (ARHIM. TEOFIL PÂRÂIANU)

✠

„Preoții sporesc în credință și își adâncesc viața duhovnicească în exercițiul minciunii lor: pregătindu-se să vestească Cuvântul și proslăvindu-L, se hrănesc, de fapt, pe ei înșiși; liturghisind Euharistia intră mai adânc în misterul pascal; căutând să vestească Evanghelia, astăzi și altora, o înțeleg mai bine ei înșiși; ascultând frații și surorile și purtându-le rănile, arată chipul «Bunului Păstor care își dă sufletul pentru oile Sale»" (Ioan, 10,11) (ENZO BIANCHI)

✠

„Am citit din Limonariu o pildă că un papă al Romei s-a rugat lui Dumnezeu la mormântul Sfântului Apostol Petru, 40 de zile pentru iertarea păcatelor lui și la urmă i s-a descoperit că toate păcatele personale i se iartă, dar nu i se iartă păcatele făcute prin hirotonirea celor nevrednici, iar Sfântul Ioan Gură de Aur zice să nu învinuiești pe preot ori pe diacon de păcatele pe care le face, că toate, asupra epis-

copului care l-a hirotonit, se pun. Așa că trebuie să fii cu grijă, cu luare aminte, să pornim de unde suntem, să mergem înainte și să așteptăm darul și mila lui Dumnezeu. Făcători de minuni nu suntem, ca să putem să vorbim cu glas de foc, ca proorocul Ilie, nu avem capacitatea «să mustrăm» păcatul, cum a făcut-o sfântul Ioan Botezătorul, care, pustnic fiind, s-a simțit îndemnat, pentru că erau plin de Duhul Sfânt, să-i spună luil Irod că nu face bine. Noi pactizăm cu păcatul de multe ori. Zicem: lasă, să nu se supere, lasă că cine știe ce-o să zică etc., or, astea nu sunt atitudini preoțești și nu sunt nici atitudini creștinești, numai că asta ne e măsura..." (ARHIM. TEOFIL PÂRÂIANU)

✠

„Dacă tu, preotule ortodox, ești aureolat de Hristos într-o aură de sublim, eu mă întreb cum de îngădui ca în viața ta să pătrundă ceva necurat sau străin de misiunea sfântă a preoției, precum: politica, afacerile, adulterul, fumatul, beția, practicile oculte, jocurile de noroc, arghirofilia, activitățile artistice sau sportive și alte distracții lumești." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Cine face păcate opritoare de preoție, trebuie să termine și cu preoția! Pentru mirean, pentru oricare: de câte ori cazi, să te ridici! Însă pocăința preotului, pentru păcatele opritoare de preoție făcute după hirotonie, este renunțarea la preoție. Aceasta este pocăința lui!" (ARHIM. TEOFIL PÂRÂIAN)

✠

„Auzind sau asistând prin lume, la diverse și neprevăzute atacuri defăimătoare și critici pătimașe la adresa clerului Bisericii noastre, nu găsesc altă replică mai potri-

vită decât aceasta: «Aşa cum sunt, cu bune şi rele, sunt ai lui Dumnezeu, ai noştri şi ai vremurilor noastre». (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Cineva constata că nu există niciun canon care să se refere la soţia preotului, dar asta pentru că tot ceea ce i se cere preotului, i se cere şi soţiei preotului. Soţia preotului face parte integrantă din viaţa preotului. Prin urmare, aşa cum este preotul trebuie să fie şi soţia preotului. Acesta este punctul de plecare şi pe acesta trebuie să se întemeieze toată viaţa de familie a preotului". (ARHIM. TEOFIL PĂRÂIANU)

✠

„E adevărat că preoţii astăzi se roagă puţin, dar având adesea ocazia de a-i asculta, cred că pot să spun că se roagă înainte de toate, rău, fără a recunoaşte şi a trăi statutul rugăciunii creştine! Înainte de a vorbi lui Dumnezeu, înainte de a-L «gândi» pe Dumnezeu sau de a desfăşura gânduri privitoare la Dumnezeu şi la tainele Sale, cel care vrea să se roage trebuie să se străduiască să îl asculte pe Dumnezeu! Ascultarea este forma esenţială şi fundamentală a rugăciunii creştine iar acest lucru e valabil mai ales pentru preot, pentru că ceea ce el poate vesti şi mărturisi, depinde de ceea ce ascultă". (ENZO BIANCHI)

✠

„Ne-am înglodat în treburi pământeşti! Da, una ne-am asumat la hirotonire, altceva arătăm cu faptele! Abandonăm slujba Cuvântului şi suntem numiţi preoţi, dar poate, mai degrabă, spre osânda noastră, căci după ce posedăm titlul, nu mai păstrăm calitatea". (SFÂNTUL GRIGORIE CEL MARE)

✠

„De câte ori aud la oameni acea vorbă slută: «Să faci ce zice popa, dar să nu faci ce face el», mi-ar plăcea nespus s-o aud şi în varianta: «Să faci şi ce zice şi ce face preotul». Mă gândesc însă şi la acest aspect: lumea îşi închipuie că a descoperit până şi în soare, pete obscure, cu atât mai mult în viaţa preotului nostru." (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Pentru preot, cel mai intens şi uşor de făcut este păcatul cu ochii. Preotul care nu este curat cu ochii şi slujeşte Sfânta Liturghie cu mintea răspândită, are păcat foarte mare. Poate pierde harul. A sluji cu mintea răspândită este un păcat colosal înaintea lui Dumnezeu". (PĂRINTELE EVGHENIE DAMASCHIN)

✠

„De mi-ar cere cineva un cuvânt pentru preoţi, cred că m-aş rezuma la atât: «Rugaţi-vă pentru păstorii Bisericii, ascultaţi-i şi cinstiţi-i, fără a-i nesocoti sau defăima»". (IGNATIE MONAHUL)

✠

„Din păcate, se iau în vedere, când e vorba de preot, studiile teologice, inteligenţa, capacităţile lui intelectuale, dar nu se are în vedere raportarea la Hristos. Noi înşine să fim câştigaţi pentru Hristos, să avem mintea lui Hristos. Dacă avem mintea veacului acestuia, atunci nu putem să-i slujim lui Hristos. De aceea se spune: «Nu vă asemănaţi chipului acestui veac, ci vă schimbaţi prin înnoirea minţii!». Vezi, latura aceasta nu se are în vedere". (ARHIM. TEOFIL PĂRÂIAN)

✠

Lista autorilor citați

Cuv. Siluan Athonitul
Clement Alexandrinul
Cuv. Paisie Aghioritul
Fer. Augustin
Fer. Ieronim
Sf. Bernadin de Siena
Sf. Ioan din Kronstadt
Sf. Filaret al Moscovei
Sf. Ioan Gură de Aur
Sf. Ambrozie al Milanului
Sf. Irineu de Lyon
Sf. Grigorie Teologul
Sf. Simeon al Tesalonicului
Sf. Efrem Sirul
Sf. Vasile cel Mare
Sf. Antim Ivireanu
Sf. Nectarie de Eghina
Sf. Grigorie cel Mare
Sf. Fotie
Sf. Grigorie de Nyssa
Sf. Teodor Studitul
Sf. Simeon Noul Teolog

Sf. Isidor Pelusiotul
Sf. Nil Sinaitul
Sf. Simeon Evlaviosul
Sf. Nicodim Aghioritul
Sf. Ambrozie
Sf. Ciprian
Sf. Macarie Egipteanul
Sf. Nil Ascetul
Teofan de Niceea
Arhim. Nicodim Sachelarie
Arhim. Teofil Părăian
Arhim. Mina Dobzeu
Arhim. Benedict Ghiuș
Arhim. Gherontie Ghenoiu
Arhim. Dosoftei Morariu
Arhim. Cleopa Ilie
Arhim. Serafim Alexiev
† Antonie, Mitropolit de Kiev și Galiția
Avva Paisie
Bătrânul Amfilohie
Bătrânul Filotei

Bătrânul Epifanie
Bătrânul Daniel
Cuv. Siluan Athonitul
Diac. drd. Gheorghe Sava
Diac. Ioan I. Ică jr.
Dionisie al Alexandriei
Drd. Petru Gh. Rădășan
Ep. Stephanos de Nazianz
† Ep. Stephanos Charalambidis de Nazians
† Episcop-vicar Irineu Pop Bistrițeanul
† Ep. Bartolomeu Anania
† Ep. Casian Crăciun
† Ep. Calinic Argatu
Gala Galaction
Iacob, arhiep. de Nejegor
† Mitrop. Nicolae Corneanu
† Mitrop. Hierotheos Vlachos
† Mitrop. Andrei al Albei Iulia
† Mitropolitul Emilianos Timiadis
† Mitrop. Hierotheos Vlachos
Pr. Dimitrie Balaur
Pr. prof. dr. Ion Bria
Prof. Teodor M. Popescu
Pr. prof. acad. Niculae M. Popescu
Pr. Gheorghe Calciu

Pr. Teofil Bădoi
Pr. Petroniu Tănase
Pr. Nicolas Afanassieff
Pr. prof. Ion Buga
Pr. prof. dr. Nicolae Neaga
Pr. Petre Deheleanu
Protos. Hivian Bindiu
Pr. prof. dr. Nicolae D. Necula
Pr. lect. Ioan Mihălțean
Pr. Ioan Mircea
Pr. prof. dr. Nicolae D. Necula
Pr. prof. dr. Ene Braniște
Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae
Pr. prof. Dumitru Fecioru
Pr. prof. Petre Vintilescu
Pr. M. Mihăileanu
Pr. Victor N. Popescu
Pr. prof. Ioan G. Coman
Pr. prof. dr. Vasile Mihoc
Pr. dr. Sofron Vlad
Pr. dr. Teofil Tia
Pr. Iosif Trifa
Pr. Nicolae Tănase
Pr. dr. Ioan Mircea
Pr. dr. Ștefan Slevoacă
Pr. prof. dr. Gheorghios D. Metallinos

Prof. Laurențiu Dumitru
† Patriarhul Justinian Marina
Pr. Paisie Olaru
Pr. Porfirie
Pr. Constantin Necula
Pr. Ioan Pintea
Pr. George Marica
Pr. prof. dr. Ene Braniște
Pr. prof. dr. Dumitru Radu
Pr. Arsenie Boca
Pr. Cleopa Ilie
Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard
Pr. prof. Teodor Bodogae
Pr. Pavel Groza
Ignatie Monahul
Abbé F. Mugnier
Anatole France
A. Vinet
Cristian Bădiliță
Drd. Corneliu Zăvoianu
D.A. De Mollina
Danion Vasile
Dante Alghieri

Dr. V. Gomoiu
Escriva de Balaquer
Elena Teodoreanu
Frank Schaffer
Fratele Roger de Taize
Gh. Murgu
Hristu Andrutsos
Ion Agârbiceanu
Ioan Slavici
Lucien Regnault
L. Branchereau
Lelong
Michael Harper
Nicolae Teodoreanu
Origen
Octavian Goga
Paul Evdochimov
P. Boulay
Rainer Maria Rilke
Răzvan Davidescu
Răzvan Codrescu
Tudor Arghezi

Bibliografie selectivă

– *Arhim. Dr. Chesarie Gheorghescu*, **În dar ați luat, în dar să dați**, Ed. Almaron, Râmnicu Vâlcea, 2000.

– *Sf. Ioan din Kronștadt*, **Liturghia – cerul pe pământ. Cugetări mistice despre Biserică și cultul divin ortodox**, Ed. Deisis, Sibiu, 2002.

– *Pr. Prof. Acad. Niculae M. Popescu*, **Preoți de mir adormiți în Domnul**, Ed. Christiana, buc., 2002.

– † *Ep. Stephanos de Nazianz*, **Slujiri sacerdotale și harisme în Biserica Ortodoxă**, Ed. Institutul European, Iași, 1998.

– *Elena Teodoreanu*, **Părintele Dimitrie cel necunoscut**, Ed. Bizantină, Buc., 2001.

– *Arhim. Dosoftei Morariu*, **Despre dumnezeiescul Har**, Ed. Episcopiei Romanului, 1999.

– *Pr. Prof. Dr. Ion Bria*, **Liturghia după Liturghie. Misiune apostolică și mărturie creștină – azi**, Ed. Athena, Buc., 1996.

– **Filocalia rom., vol. 1, 4, 9, 10.**

– *Ignatie Monahul*, **Filocalia în texte alese**, Ed. Lucman, Buc., 2006.

– *Protos. Nicodim Mândiță*, **Despre păcatul înjurăturilor**, Ed. Agapis, Buc., 2003.

– *Părintele Gheorghe Calciu*, **Mărturisitorul prigonit (predici, eseuri și meditații religioase)**, Ed. Crigarux, Piatra-Neamț, 2007.

– *Ion Agârbiceanu*, **Preotul și familia preotească. Rostul lor etnic în satul românesc**, Sibiu, 1942.

– *Pr. lector George Roete*, **Dogmatica Ortodoxă (manual pentru Seminariile tologice)**, Ed. Episcopiei Ortodoxe Alba Iulia, 1997.

– † *Mitropolit Emilianos Timiadis*, **Preot, parohie, înnoire: noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală**, Ed. Sophia, Buc., 2001.

– *Răzvan Davidescu*, **Preoția, călăuză spre veșnicie**, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2008.

– *Pr. Prof. Dr. Ene Braniște*, **Despre preoție**, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.

– *Sf. Ioan Gură-de-Aur, Sf. Grigore Teologul și Sf. Efrem Sirul*, **Despre preoție**, EIBMBOR, Buc., 1987.

– *Pr. Prof. Ion Buga*, **Pastorala, Calea preotului**, Ed. Sfântul Gheorghe-Vechi, Buc., 1999.

– **Chipul luminos al preotului în literatura română** (în texte propuse de *Pr. Prof. Stelian Spânu*), Ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2007.

– † *Mitropolitul Antonie Plămădeală*, **Preotul în biserică, în lume, acasă**, Sibiu, 1996.

– *Sf. Nectarie de Eghina*, **Despre preoție**, Ed. Sophia, Buc., 2008.

– *Laurențiu Dumitru*, **Tinerii pe calea întrebărilor**, Ed. Egumenița, Galați, 2004.

– † *Episcop-vicar Irineu Pop Bistrițeanul*, **Preoția și arta pastorală**, Ed. Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1997.

– *Danion Vasile*, **Noi sfinți preoți de mir. Cum să ne alegem duhovicul**, Ed. Lucman, Buc., 2006.

– *Psiholog Dr. Maria Pașca / Preot Dr. Teofil Tia*, **Psihologie Pastorală (I) – Reperele psihologice ale consilierii pastorale** – Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2007.

– *Gheorghios D. Metallinos*, **Parohia – Hristos în mijlocul nostru**, Ed. Deisis, Sibiu, 2004.

– *Preot Iosif Trifa*, **Cuvinte de aur (cugetări și îndemnuri duhovicești)**, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2001.

– *Pr. Prof. Ion Bria*, **Comentariu la Catehismul Ortodox**, Ed. „Oastea Domnului", Sibiu, 2000.

– † *Mitropolit Nicolae Corneanu*, **Credință și viață** (Culegere de Studii Teologie), Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

– *Părintele Dionysios Tatsis*, **Cuvintele Bătrânilor**, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004.

– † *Mitropolitul Hierotheos Vlachos*, **Cugetul Bisericii Ortodoxe**, Ed. Sophia, Buc., 2000.

– *Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae*, **Teologia Dogmatică Ortodoxă** (vol. 2), EIB, Buc., 1997.

– *Dr. Mircea Gelu Buta*, **Medicii și Biserica**, vol. I (Relația medic-preot-pacient), Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2003

– *Paul Evdochimov*, **Ortodoxia**, EIBMBOR, Buc., 1996

– † Ep. Calinic Argatu, **Frumusețea lumii văzute**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2005

– † *Ep. Casian Crăciun*, **Poarta cerului**, Ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galaţi, 1999.

– † *Arhiep. Basile Krivocheine*, **În lumina lui Hristos (Sfântul Simeon Noul Teolog. Viaţa, spiritualitatea, învăţătura)**, EIMBOR, Buc., 1997.

– ... **Îndrumări misionare**, EIB, Buc., 1986.

– *Dr. Antonie Plămădeală*, **Vocaţie şi misiune creştină în vremea noastră**, Sibiu, 1984.

– **Mic pateric ortodox**. Antologie de *Leon Magdan*, Ed. Sfântul Alexandru, Buc., 2004.

– *Arhim. Serafim Alexiev*, **Preotul, mijlocitor între pământ şi cer**, Ed. Sophia, Buc., 2009.

– *Ioan Gâscă*, **Părintele Arsenie Boca, mare îndrumător de suflete din secolul XX – O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie în 800 de capete**, Ed. Teognost, Cluj-Napoca, 2002.

– *Arhim. Ioanichie Bălan*, **Convorbiri duhovniceşti** (ediţia a doua), vol. I (1993), vol. II (1990), Ed. Ep. Romanului şi Huşilor.

– *Arhim. Nifon Criveanu*, **Cugetări şi maxime pentru viaţă**, R. Vâlcea, 1929.

– **Filocalia rom.**, vol. IV, Ed. Humanitas, Buc., 2008.

– *Arhim. Teofil Părăian*, **Veniţi de luaţi bucurie! (o sinteză a gândirii Părintelui Teofil în 1270 de capete)**, ediţia a II-a. Ediţie realizată de Pr. Ioan Gânscă, Ed. Teognost, Cluj-Napoca, 2007.

– *Enzo Bianchi*, **Către preoţi**, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuş, 2009.

Cuprins

Cuvânt introductiv (*Pr. Prof. univ. Ilie Moldovan*) / 5

Preoţia, în lumina Sfintei Scripturi / 12

Taina preoţiei la Sfinţii Părinţi şi scriitori bisericeşti / 87

Preoţia la Părinţii filocalici şi Părinţii pustiei / 115

Preoţia la teologi şi oameni de cultură / 127

Lista autorilor citaţi / 256

Bibliografia selectivă / 259